

వార్త

ఆదివారం

11, జులై 2021

జీవ లీఫ్ బ్రూఫ్

ఒక చిత్రం పూర్తి అవుతుండగానే తరువాత సినిమా సెట్టు పైకి వెళ్లేలా ప్లాన్ చేసుకుంటాడు మాన్ మహరాజు రవితేజ. మొదటి నుంచీ రవితేజ తన సినిమాల విషయంలో పెద్దగా గ్యాప్ ఇవ్వదు. అందుకేనేమో ఏడాదికి మూడు సినిమాలు వస్తుంటాయి. ఈ ఏడాది ప్రారంభంలోనే 'క్రొక్' సినిమాతో విజయం అందుకున్నాడు. తరువాత 'ఫిలాడి'ని కూడా పూర్తి చేశాడు. ఆ సినిమా నిర్మాణానంతర కార్బూకమాలు జరుపుకుంటూ ఉండగానే మరో ప్రాజెక్ట్ పట్టాలెక్కించాడు. ఇది అతనికి 68వ సినిమా. ఇటీవలే శరత్ మండవ అనే కొత్త దర్శకుడికి రవితేజ గ్రెన్ సిగ్నల్ ఇచ్చాడు. ఆ సినిమాకు సంబంధించిన పూజా కార్బూకమాలు కూడా పూర్తి అయ్యాయి. రెగ్యులర్ ఘాటింగ్ కూడా మొదలయినట్లు తాజా సమాచారం.

ఈ

రవితేజ్ ట్రోత్ సినిమా..

సినిమాను

స్నేతం వేగంగా పూర్తి చేయను స్నైట్లు తెలుస్తోంది. ఇందులో రవితేజ సర సన దివ్యాన్న కొశిక్ కథానాయికగా నటించనుంది. సామ్ సీఎస్ సంగీతం సమకూరుస్తున్నారు.

తారాతీరం

బాలీవుడ్లోకి తారాజువ్వలా దూసుకొచ్చిన కథానాయికల్లో రకుల్ ఒకరు. చిన్న సినిమాతో మొదలైన ఆమె కేరీ ఒక్కసారిగా ఊపందుకుంది. అంత వేగంగా రకుల్ స్టార్ హీరోయిన్ ప్లేస్సను సొంతం చేసుకుంది. తెలుగులో యంగ్ స్టార్ హీరోలతో వరుస సినిమాలు చేసింది. ఒకవైపు నాగచైతన్య, బెల్లండ్కొండ

బాలకృష్ణ సరసన రకుల్?

శ్రీనివాస్ వంటి హీరోలతో పాటు నాగార్జున, రవితేజ లాంటి సీనియర్ స్టార్ హీరోల సరసన కూడా అలరించింది. అవకాశం

వచ్చిన సినిమాలు చేసుకుంటూ వెళ్లింది. తమిళంలో స్టార్ హీరోల ప్రాజెక్టులను అందిపుచ్చుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తూనే బాలీవుడ్లో పట్టు సాధించడానికి తన వంతు కృషి చేస్తూ వచ్చింది. ఈ నేపథ్యంలో తెలుగులో అవకాశాలు తగ్గినా హిందీలో ఆమె పరిస్థితి కొంత ఆశాజనంగానే ఉంది. హిందీలో ఆమె సీనియర్ స్టార్ హీరోల జోడీ కడుతుండటంతో తెలుగులోనే ఆ దిశగా ఆమెను ఒప్పించడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నట్టుగా తెలుస్తోంది. బాలకృష్ణ సరసన నాయిక పాత కోసం ఆమెను సంప్రదిస్తున్నట్లు ఉంది.

ప్రస్తుతం బాలకృష్ణ 'అఖిండ'ను పూర్తి చేసే వనిలో ఉన్నారు. ఆ తరువాత సినిమాను గోపీచంద్ మలినేనితో చేయనున్నారు. గతంలో తనతో 'డిక్షేటర్' చేసిన శ్రీవాస్కి కూడా బాలకృష్ణ ఛాన్స్ ఇచ్చారట. ఈ సినిమాను సి.కల్యాణ్ నిర్మించనున్నాడని సమాచారం. ఈ సినిమా కోసమే రకుల్ను సంప్రదిస్తున్నట్లు తాజా సమాచారం. ఇంతకుముందు శ్రీవాస్ చేసిన 'లౌక్యం'తో రకుల్ హిట్ అందుకుంది. ఆ పరిచయం కూడా ఒక కారణమని ఉంది!

11 జూలై, 2021

విషయ విశేషం

పవిత్ర వస్తుం కిస్మావో...4

సంఘీభావం....5

ఉద్ధోగాల కోసం ఎదురుచూపులు

జగన్నాథుని దివ్య సన్మిధి పూర్వీక్షేత్రం..6

కవర్ స్టోర్..8

జన విస్మాటం

సంపూర్ణ జూతక కథలు.. 14

రాక్షసుడికి జ్ఞానీదయం

మార్కెట్లో కొత్తగా..18

కథ.. 20

నేటి భారతం

ఈ వారం కవిత్వం..23

వలస పక్కల పాదముద్రలు

అనేక రూపాల రాముడు...26

చిత్రభారతి.. .30

సాటిలేని మేధావి..దిలీప్ కుమార్

ఇంకా..కృతి,

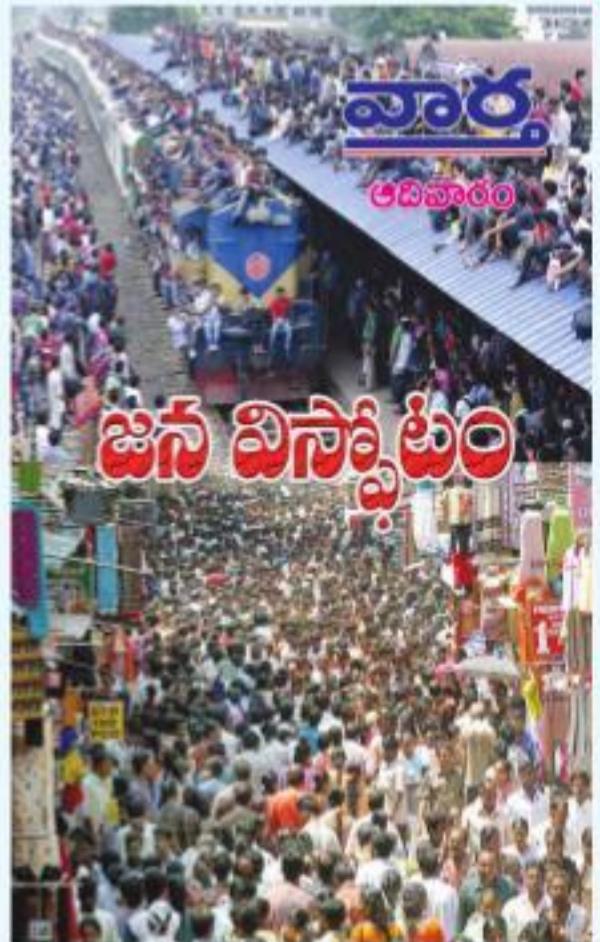
మొగ్గ,

నవ్వుల్..రువ్వుల్,

వాస్తు వార్త,

వారఫలం..

వగ్గైరా..వగ్గైరా.

మంచి ముత్యాలు

ధనవంతుడు కావటానికీ, బీదవాడు కావటానికీ
రెండింటికీ యౌవనమే సరైన సమయం.

- అనామిక

స్పష్టల్ మ్యాన్

పుస్తకాన్ని తీసుకెళ్లండి..

అరల్లో..అల్గూరాల్లో పుస్తకాలను చూశాం. కానీ పుస్తకాల దొంతరలతో గోడలు, రెయిలింగ్, పిల్లల్రు ఎట్సోట్రా నింపేయడాన్ని ఎన్నడూ చూడలేదంపే! మేము కూడానండి..అందుకే దీని గురించిన సమాచారాన్ని ఇక్కడ పెట్టున్నాం..

శైనా, దుజియాంగ్యాన్లోని ఎక్స్ప్రెస్ లివింగ్ అనే పుస్తకాల దుకాణం ఇది. యజమాని పేరు లి జియాంగ్. తన వ్యాపారాన్ని పెంపొందించుకోవడానికి ఒక ఆలోచన చేశాడు. ఒకటి కొంటే ఒకటి ఉచితం అంటూ ప్రకటన చేయించాడు. అబ్బా మహాగోప్ప వైడియాలెండీ అంటూ వెటకారమాడకండి...కింద క్యాప్స్ రాయించాడు. రెండో పుస్తకాన్ని మీకు చూపిస్తాం. దాన్ని మీరు చేతులతో తీసుకెళ్లగలిగితే దుకాణంలోని మొత్తం పుస్తకాలు మీ సాంతం అంటూ. దాన్ని సవాలుగా తీసుకొని చాలామంది ఆ పుస్తకాలయనికి రాసాగారు. తీరా వచ్చాకగానీ బిజినెస్ కిటుకు అర్థం కాలేదు వాళ్ళకు. దాదాపు పదివేల చదరపు అడుగుల వైశాల్యంతో ఉన్న దుకాణం ఓ అద్దాల భవంతి. పైకప్పు, గోడలు, మెట్లు, అరలు..ఇలా ప్రతీదీ అద్దాలతోనే నిర్మాంచాడు. దాంతో ఇందులో సర్దిన ప్రతి పుస్తకానికి ప్రతిబింబం.. అదే రెండో పుస్తకంగా కనిపిస్తోంది. ఆ మాయనే ఉచితమని ప్రకటించాడు లీ జియాంగ్. ప్రతిబింబాన్ని తీసుకెళ్లలేక ఒక్క పుస్తకంతోనే ఇంటికెళ్లిపోతున్నారు పుస్తక ప్రియులు. అయితే ఇది బిజినెస్ గిమ్మీక్స్ అని తెలిసి లి జియాంగ్ గిర్ాకీ ఆగలేదు.

జోక్కు..జోక్కు..

శంకర్: ఈ దయ్యం జీవితం అయ్యామయంగా ఉంది డార్లింగ్...
పడుకునేప్పుడు గుడ్ మార్కులు, నిద్ర లేచాక గుడ్ నైట్ చెప్పుడమేంటో..
రజని: సోషల్ మీడియాను తెగవాడేసి చనిపోయినట్లున్నాడు..

పోలీస్: పద పోలీస్సేస్ట్స్ కు నీ పని చెబుతా..

చోంగ్: పట్టుబడ్డానని తెలిస్తే మా ఆవిడ కుమ్మేస్తుంది. ఆవిడకు సమాచారం ఇవ్వకండి సార్ పీట్జ్..

....

గోపి: ఏరా! రిటైర్ అయ్యాక జీవితం బాగున్నట్లుగా ఉంది?

రవి: నా బొంద.. రిటైర్ అయ్యాక కాలు మీద కాలేసుకుని దర్జాగా

ఉండామనుకుంటే, సగమే నిజమైందోయ్. నేను రిటైర్ అయ్యా, మా ఆవిడ కాలుమీద కాలేసుకుని దర్జాగా ఉంది.

పవిత్ర వస్తు కిస్యావో

ప్రపంచంలోని కోట్లాది ముస్లింలు జీవితంలో హజ్జ్ యాత్ర చేయాలని, ఒక్కసారైనా పవిత్ర కాబా గృహాన్ని చూడాలని అనుసిత్యం అల్లాహ్ ను కోరుకుంటుంటారు. కాబా అనేది పవిత్ర గృహం. ఇది చతురప్రాకార నిర్మాణం. దీనిపై నల్లని వస్తు కప్పబడి ఉంటుంది. ఈ వస్తొన్ని కిస్యావో అంటారు.

పవిత్ర వస్తు కిస్యావో

కాబా గృహం అతి పవిత్రమైంది. దీనిపై కిస్యావో అనే నల్లని వస్తు కప్పబడి ఉంటుంది. దీనిపై బంగారంతో ఖురాన్ ఆయత్లు ఎంబ్రాయిడరీతో రాయబడి ఉంటుంది. ప్రతిరోజు అయిదుసార్లు నమాజ్ చేసే ప్రతి ముస్లిం కాబాకు అభిముఖంగా ఉండి నమాజ్ చేస్తారు. దీనిపై నల్లని పట్టువస్తు కప్పబడి ఉంటుంది. ఈ వస్తొన్ని కిస్యావో అంటారు. ఏడాదికోసారి హజ్జ్ సమయంలో ఈ వస్తొన్ని మారుస్తారు. ఈ నల్లని వస్తుంపై దివ్య ఖురాన్లోని ప్రవచనాలు ఎంబ్రాయిడరీ ప్రక్రియలో అల్లుతారు. రమారమి 47 అడుగుల ఎత్తు, 130 అడుగుల వెడల్పు కలిగివుండే ఈ కిస్యావో శతాబ్దాల నాటి చరిత్ర కలిగివుంది. ఒకప్పుడు కాబాపై కప్పబడే కిస్యావో వస్తొన్ని ఏడాదికి రెండుసార్లు మార్చేవారట. కాలక్రమంలో ప్రస్తుతం ఏడాదికి ఒకసారి మాత్రమే కిస్యావో కప్పుతున్నారు. ఒకప్పుడు పాత వస్తొన్ని తొలగించకుండానే దానిపై సూతన కిస్యావో కోపివారు. బరువు పెరిగిపోతుందని గ్రహించిన ఖలీఫా సూతన ఆలోచనకు తెరతీశారు. ప్రతి ఏడాది పాత కిస్యావో వస్తొన్ని తీసివేసి దాని స్థానంలో కొత్త వస్తొన్ని కాబాపై కప్పాలనే సంప్రదాయాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. అదేవిధంగా నాటి నుండి నేటి వరకు ఆ సంప్రదాయాన్ని కొనసాగిస్తూ ప్రతి ఏడాది హజ్జ్ సమయంలో పాత కిస్యావోను తొలగించి సూతన వస్తుంతో కాబాను అలంకరిస్తున్నారు. హజ్జ్ యాత్ర చివరి రోజున పాత కిస్యావో స్థానంలో ఈ కొత్త వస్తొన్ని అలంకరించడంతో కార్యక్రమం ముగుస్తుంది. పాత కిస్యావోను వృధా చేయరు. దాన్ని చిన్న చిన్న ముక్కలుగా చేసి ప్రపంచం నలుమూలల నుండి వచ్చిన ముస్లిం పెద్దలకు, ప్రముఖులకు పవిత్ర హజ్జ్ యాత్ర గుర్తుగా ఆ వస్తు ముక్కలను

అందిస్తారు. ఆ మరుసటి రోజు నుండే తదుపరి సంవత్సరానికి కావలసిన కిస్యావో వస్తుం తయారీలో ఈ బృందమంతా నిమగ్నమవుతారు. ఇక్కడ మూడు ప్రధానాంశాలు ఉన్నాయి. ఒకటి పాత కిస్యావోను తొలగించి ముక్కలు చేసి

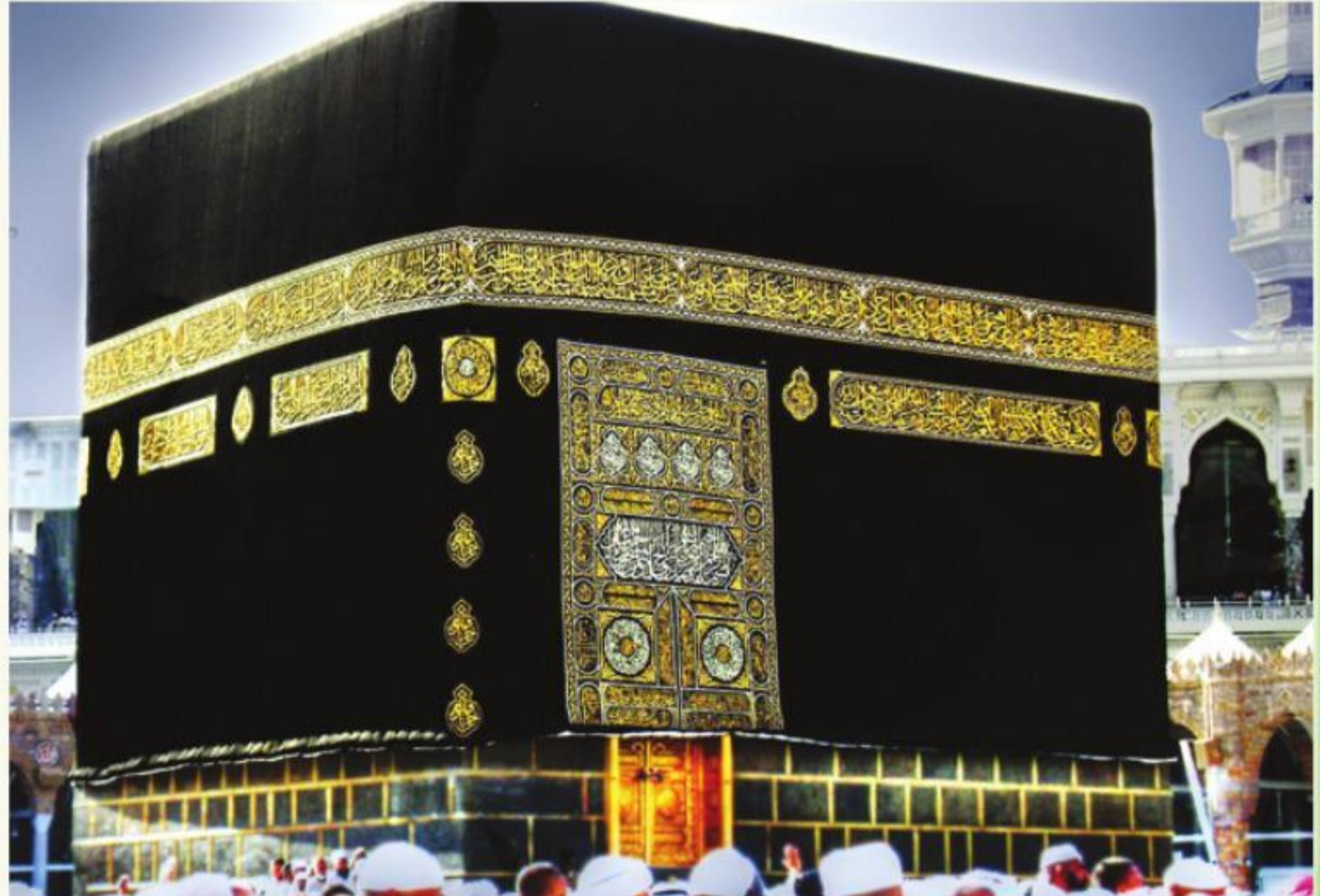
షేక్ అబ్దుల్ హాకీం జాని

ప్రముఖులకు పంచదం, కొత్త కిస్యావోను కాబాపై కప్పడం, తదుపరి సంవత్సరానికి కావలసిన కిస్యావో తయారీని ప్రారంభించడం ఇవి ప్రధానమైన అంశాలు.

కిస్యావో తయారీ వెనుక చరిత్ర

కిస్యావో తయారీ వెనుక పెద్ద చరిత్రే ఉంది. ఒకప్పుడు ఈ వస్తుం ఈజిప్పులో తయారయ్యేది. అనేకమంది అత్యంత భక్తిశ్రద్ధలు, నియమిష్టులతో దీన్ని తయారుచేసి హజ్జ్ యాత్ర ప్రారంభం నాటికి సకల లాంచనాలతో సాదీ అరేబియాలోని కాబా వద్దకు చేర్చారు.

అయితే 1960లో ఈజిప్పుతో సాదీ అరేబియా సంబంధాలు దెబ్బతిన్నాయి. దీంతో కిస్యావో వస్తొన్ని సాదీలోనే తయారు చేయాలని సాదీరాజు నిర్యించారు. కిస్యావో తయారీ చాలా కష్టంతో కూడుకున్న ప్రక్రియ. దీనిపై లిఫీంచబడిన పవిత్ర చిహ్నాలు ఎంబ్రాయిడరీ పనంతా చేతితోనే చేస్తారు. ఒకప్పుడు ఈ వస్తుం తయారీ నేతపనిని పూర్తిగా చేతులతోనే చేసేవారు. రమారమి 670 కిలోల పట్టుదారాన్ని వినియోగిస్తారు. దివ్య ఖుర్బాన్ ప్రవచనాల వంటి వాటిని జాకార్డ్ పద్ధతిలో నేస్తున్నారు. ఆ మీదట వాటిపై పవిత్ర చిహ్నాలను ఎంబ్రాయిడరీ పద్ధతిలో చేస్తున్నారు.

ఎంబ్రాయిడరీ కోసం 15 కిలోల బంగారం, 50 కిలోల వెండితో తయారుచేసిన దారాలను వాడతారని అంచనా. ఎంబ్రాయిడరీ పనంతా చేతితోనే చేస్తారు. ప్రస్తుతం కొన్ని సందర్భాలలో కిస్యావో తయారీలో యంత్రాలను కూడా వినియోగిస్తున్నారు. ఈ విధంగా అన్ని అలంకరణలతో 47 ముక్కలతో ఈ వస్తుం తయారవుతుంది. ఒక్క ముక్క 14 మీటర్ల పొడవు, 101 సెం.మీ. వెడల్పు కలిగి వుంటాయి.

(మిగతా 18వ పేజీలో)

‘సంఘీ’ భావం

ఉద్యోగాల కోసం ఎదురుచూపులు

ఇన్నత చదువులు అభ్యసించి ప్రభుత్వంలో మంచి ఉద్యోగాలు చేయాలని, జీవితంలో స్నిగ్ధవడాలని ఆశగా ఎదురుచూస్తున్న యమతకు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో నిరాశే ఎదురొళ్ళేంది. సుమారు నాలుగైదు సంవత్సరాలుగా సరైన ఉద్యోగ ప్రకటనలు వెలువ ఉటం లేదు. ప్రభుత్వమే స్వయంగా కాంటాక్ట్, అపుట్ సోర్టీంగ్ పేర్లతో ఉద్యోగాల భర్త చేయడంతో అర్థాన్నలకు దిక్కుతో చని పరిస్థితి ఏర్పడింది. గతంలో ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్జెంజ్ కార్యాలయాల ద్వారా నిరుద్యోగులకు ఎన్నో అవకాశాలు వచ్చేవి. తమకు వచ్చిన దానిలో నుంచి మంచి శాఖను, ఉద్యోగాన్ని ఎంపిక చేసుకుని అర్థాత సాధించి ఉద్యోగాలు చేసేవారు. కొన్ని సందర్భాల్లో ఒక వ్యక్తి రెండు మూడు ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు మారిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. ఆ తరువాత పట్టిక్ సర్వీసు కమిషన్ వివిధ రకాల నోటిఫికేషన్లు విడుదల చేసి పరీక్షలు నిర్వహించి అర్థాలకు ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పించడం జరిగేది. నోటిఫికేషన్ వెలువడటం, నెల, రెండు నెలల్లో పరీక్షల నిర్వహణ వంటివి జరిగేవి. అనంతరం ఇంటర్వ్యూలు చేసి ఉద్యోగ నియామక ఉత్త ర్యాలు అందించే వారు. ఈ మొత్తం ప్రక్రియకు ఆరు నుంచి ఎనిమిది నెలల్లోగా పూర్తయ్యాది. ఆ తరువాత కేవలం ఉపాధ్యాయ భర్తలు, పోలీసు శాఖలో కానిస్టేబుల్, ఎస్సి నియామకాలకు మాత్రమే నోటిఫికేషన్లు పరిమితం అయ్యాయి, అతితక్కువ సంబ్యులో పట్టిక్ సర్వీసు కమిషన్ నోటిఫికేషన్లు విడుదల చేయడం పరిపాటిగా మారింది. ప్రస్తుతం విద్య అత్యంత ఖరీదైన అంశంగా మారింది. ఎన్నో వ్యయ ప్రయాసాలకు ఒర్చి డిగ్రీ, పోస్ట్‌గ్రాడ్యూయేషన్ పూర్తి చేసిన అభ్యర్థులు ఏళ్ళ తరబడి నిరుద్యోగులుగా మిగిలిపోతున్నారు. కానిస్టేబుల్ ఉద్యోగాల భర్తీకోసం నోటిఫికేషన్ వెలువడితే ఇంజనీరింగ్, ఎంబీఎస్, ఎంఎస్ చదివిన అభ్యర్థులు దరఖాస్తులు చేసుకున్నారంటే పరిస్థితి అర్థం చేసుకోవచ్చి. ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్లో జాబ్ కేలండర్సు ప్రభుత్వం విడుదల చేయడంతో ఒక్కసారిగా నిరుద్యోగుల నుంచి నిరసనలు వెలువెత్తుతున్నాయి. వెంటనే పూర్తి స్థాయిలో ఉద్యోగ భర్త నోటిఫికేషన్లు వెలువరించాలని వివిధ పార్టీలు, విద్యార్థి సంఘాలు వత్తించి తెస్తున్నాయి. గత కొన్ని రోజులుగా రోడ్డెక్కి ఉద్యమాలు చేసుకున్నారు. తెలంగాణలో కూడా ఇదే పరిస్థితి నెలకొంది. నాలుగైళ్లగా సరైన నోటిఫికేషన్లు వెలువడలేదు. రెండేళ్ల క్రితం కొన్ని ప్రకటనలు వెలువడినా పరీక్షా విధానంలో లోపాలు చోటుచేసుకోవడంతో పలువురు కోర్టును ఆశ్చర్యించారు. దీనితో నిమాయక ప్రక్రియ నిలిచిపోయింది. వరుసగా తప్పిదాలు చేస్తా తెలంగాణ పట్టిక్ సర్వీసు కమిషన్ రికార్డులకు ఎక్కింది. ముఖ్యంగా వయోవరిమితికి సమీపిస్తున్న అభ్యర్థుల్లో ఆందోళన నెలకొంది. పిజీలు పూర్తి చేసే సమయానికి సుమారు 24 నుంచి 25 సంవత్సరాలు పూర్తి అవుంది. ఆ తరువాత స్పృష్టుజేషన్ న్కు

వెళితే మరో రెండేళ్ల పదుతోంది. 27 సంవత్సరాల నుంచి వరుసగా రెండు మూడు నోటిఫికేషన్లను అనుసరించి పరీక్షలు రాస్తే కచ్చితంగా కనీసం 30 సంవత్సరాలకు ప్రభుత్వ ఉద్యోగం సాధించే అవకాశం ఉంటుంది. అయితే నాలుగైదు సంవత్సరాల నుంచి సరైన నోటిఫికేషన్లు లేకపోవడంతో వయోవరిమితి మించి పోతోంది. మరోపక్క కుటుంబ బాధ్యతలు పెరిగిపోతున్నాయి. దీనితో నిరుద్యోగులు నిరాశకు గురొతున్నారు. డిగ్రీలు, పిజీలు చేసిన వారు రెండు రాష్ట్రాల్లో సుమారు పది లక్షలకు మించి ఉన్నారు. పీరంతా ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల కోసం ఆశగా ఎదురుచూ స్తున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం లక్షల సంబ్యులో డిగ్రీలు, పిజీలు చేసిన విద్యార్థులు విశ్వవిద్యాలయాల నుంచి బయటకు వస్తున్నారు. అప్పటి నుంచి ఉద్యోగాల వేట ప్రారంభిస్తున్నారు, పది, 15 సంవత్సరాల నుంచి ఉద్యోగాలు చేస్తున్నవారు కూడా ప్రస్తుతం కరోనా ప్రభావంతో రోడ్డున పడ్డారు. ఇలా ఇబ్బందులు పడిన వారిలో ప్రధానంగా ప్రైవేటు టీచర్ల పరిస్థితి దయనీయంగా ఉంది. ఇక సినిమా ధియేటర్లు మూతపడటంతో లక్షలాది మంది రోడ్డున పడ్డారు. మార్కెట్‌ఇంగ్ రంగం కుదేలు కావడంతో నెలకు 25 నుంచి 35 వేల రూపాయల సంపాదించే ఎగ్గిక్కుటివ్ లు ప్రస్తుతం ఇంటికి పరిమితం అయ్యారు. తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో లక్షలాది ఉద్యోగాలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. వాటిని దశలవారీగా భర్త చేసుకుంటూ వస్తే కొంతవరకు నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించే అవకాశం ఉంది. గతంలో 58 సంవత్సరాలకు రిటైర్మెంట్ ఉండేది. దీనితో ప్రతి నెలా పెద్ద సంబ్యులో ఖాళీలు ఏర్పడేవి. ప్రస్తుతం రెండు రాష్ట్రాల్లో పదవీ విరమణ ఉద్యోగ పరిమితిని పెంచేశారు. సాధారణంగా ప్రభుత్వం ఉద్యోగం చేసేవారు 58 సంవత్సరాలకు పదవీ విరమణ ఉంటుందన్న ఖావనతో జీవితంలో సిర్ఫపడటానికి సిద్ధపడతాడు. ఆమె రకు ప్రణాళికలు కూడా సిద్ధం చేసుకుంటాడు. ఎక్కడో 20 శాతం మినహా మిగిలిన ప్రభుత్వ ఉద్యోగులంతా ఎంతోకొంత స్థిరపడి ఉంటారు, విశ్రాంతి తీసుకుండామనే సమయంలో వయోవరిమితి పెంచడంతో మరో రెండు మూడేళ్ల కొనసాగి జీతం తీసుకుండామన్న ఖావనకు వస్తున్నారు. 58 సంవత్సరాలకు తండ్రి రిటైర్ అయితే కుమారుడు ఉద్యోగంలో చేరి కొత్త జీవితాన్ని ప్రారంభించే అవకాశం ఉండేది. ప్రస్తుతం వయస్సు మీరిన తండ్రి లేని ఓపిక తెచ్చుకుని కార్యాలయానికి బయలుదేరుతుంటే ఉద్యోగం లేక యువకులు ఇణ్లలో కూర్చోంటున్నారు. మానసిక నిపుణుల విశ్లేషణ ప్రకారం యుక్కవయస్సులో ఉన్నవారికి తగిన పని లేకపోతే సోమరిపోతులుగానో లేక సంఘ విద్రోహక శక్తులుగానో మారే ప్రమాదం ఉంటుంది. యువత పెడదారి పట్టక ముందే వారి బంగారు భవిష్యత్తుకు ప్రభుత్వాలు సహకరించాలిన్న అవసరం ఉంది.

- డాక్టర్ గిరీష్ కుమార్ సంఘీ

సాముఖ్యం

జగన్మథుని దివ్యససిద్ధి పూర్తి కేత్తుం

భారతదేశంలో ఒడిషా రాష్ట్రంలో బంగాళాభాతం తీరాన ఉన్న పూర్తి పట్టణంలో నీలాచల ప్రాంతంలో పూర్తి జగన్మథుని ఆలయం ఉంది. శ్రీకృష్ణుడు జగన్మథునిగా దేవేరులతో కాకుండా సోదరుడు బలరాముడు, సోదరి సుభద్రలతో దర్శనమిచ్చే అరుదైన దివ్యధామం పూర్తి. జీవస్క్రితి పీరంగా విమలాదేవి ఇక్కడ పూజలందుకుంటోంది. సహ్ మోక్షదాయక క్షేత్రాలలో పూర్తి ఒకటి. అలాగే చార్ధామ్ క్షేత్రాలు అయిన బ్రద్రీనార్థ, ద్వారకా, పూర్తి, రామేశ్వరంలలో పూర్తి క్షేత్రం కూడా మోక్షదాయక క్షేత్రంగా పేర్కొన్నారు. ముల్లోకాలలో ఇలాంటి క్షేత్రం మరొకటి లేదని పురాణాలు పేర్కొన్నాయి. అంబరీషుడు, జైమిని, నారదుడు మొదలైన మహాపురుషులు దర్శించుకున్నారని స్వందపురాణం విష్ణు, మత్స్య, పద్మ, అగ్ని, వామన పురాణాలతో పాటు ఇంకా తంత్ర గ్రంథాలల్లో ఈ క్షేత్ర వర్ణన ఉంటుంది. పూర్తి జగన్మథుని ఆలయాన్ని పురుషోత్తమ క్షేత్రం, శంఖ క్షేత్రం, నీలాది, దారుకావనం, పురుషోత్తమపురి, నీలాచలం, శ్రీక్షేత్రంగా కూడా పిలుస్తారు. జగన్మథుని పురి పూర్తిగా రూపాంతరం చెందింది. ఒకప్పుడు ఒడ్డ దేశం అయిన ఈ ప్రాంతంలో శబరి, సౌర ఆటవిక జాతులు నివసించేవారు. సత్యయగంలో నీలమాధవుడుగా శబరి జాతుల కులదైవంగా పూజలందుకున్న స్వామి కలియగంలో జగన్మథుడుగా భక్తులకు దర్శనమిస్తున్నాడు. శ్రీమహావిష్ణువు ఇంద్రమ్యమ్య మహారాజుకు కలలో కనిపించి ఆలయాన్ని నిర్మించమని ఆదేశించిన ప్రకారం ఈ ఆలయ నిర్మాణం జరిగింది. స్వప్నంలో సాక్షాత్కర్మించిన కొంత కాలానికి సముద్రం లోంచి దుంగ కొట్టుకుపస్తుందని దానితో నాలుగు మూర్తులు బలభద్ర, సుభద్ర, సుదర్శన చక్రాలతో పాటు తన విగ్రహాన్ని ప్రతిష్ఠ చేయించమని రాజుకు స్వామి కలలో ఆదేశించాడు. కొంత కాలానికి సముద్రంలో కొయ్యుదుంగలు కొట్టుకుపచ్చాయి. మారు రూపంలో విశ్వకర్మ వచ్చి విగ్రహాన్ని తయారు చేసేందుకు తనకు అనుమతిసియ్యమని, తనకు కావలసిన సంబారాలను ఒక ప్రత్యేకమైన గదిని ఇవ్వమని రాజును కోరతాడు.

తాను విగ్రహాలను తయారు చేస్తున్నంత కాలం పరిసరాలకు ఎవరూ రాకూడదని, తనను, తాను చేసే విగ్రహాలను ఎవరూ చూడకూడదని కోరుతాడు.

ఎంతకాలానికి గదిలోంచి ఉలి శబ్దంగానీ, మరే శబ్దంగానీ రాని కారణంగా రాణి కోరికమేరకు రాజు తలుపులు తెరిపించాడు. శిల్పి మాయమై మొండి చేతులతో సగం సగం తయారైన అసంపూర్ణ విగ్రహాలు కనిపించాయి. దాదాపు ఉన్న బరువుగల సుదర్శన చక్రాన్ని పూర్తి జగన్మథుని ఆలయం పైభాగాన అమర్చారు. పూర్తి పట్టణంలో ఏ మూల నుంచి చూసినా ఈ సుదర్శన చక్రం కనిపిస్తుంది. ఈ ఆలయం పైభాగంలో నీలచక్ర అనే పేరు గల ఈ సుదర్శన చక్రం పనుపుజెండాతో ఎరుని గుర్తుతో జగన్మథుని గుర్తు చేస్తుంది. ఆదిశంకరులు, రామానుజాచార్యులు శ్రీపాదవల్లభులు, గురునానక్, కబీర్, తులసీ దాన్ వంటి ఎందరో మహానీయులు ఈ

మల్లాచి రాములక్కి

ఆలయాన్ని సందర్శించారని చరిత్ర తెలియజేస్తోంది. ఆదిశంకరులు తమ జగన్మథుప్పకంలో ఈ స్వామిని ఎల్లప్పుడు తమ కంటి ముందే ఉండాలని కోరుతూ “జగన్మథుస్వామి నయన పథగామి భవతుమే” అని జగన్మథుప్పకంలో న్నతించారు. ఈ ఆలయంపై నుంచి పట్టులు, విమానాలు ఎగరకపోవడం ఆశ్చర్యకరమైన విషయం. పూర్వ కాలంలో శబరులనే ఆదివాసీలు నారాయణుని పూజించే వారనీ, ఇప్పటికీ ఒడిషాలో ఆదివాసీ వంశస్తులు దైతపతులుగా ఆలయంలో జరిగే పూజల్లో పాల్గొంటారు. శివస్క్రితి, విష్ణు తత్వాల మేలు కలయిక ఈ ఆలయం. సవరుల తరువాత జైన, బౌద్ధ, శైవ, శాక్తేయ, వైష్ణవ, గాణపర్యులు ఈ దైవాన్ని పూజించారు. ఆలయానికి తూర్పు దిశలోని ప్రధాన ద్వారానికి ఇరు వైపులా రెండు భారీ రాతి సింహం బొమ్మలుంటాయి. మిగిలిన మూడు ద్వారాలు హరిద్వార్, వ్యాఘ్రద్వార్, అశ్వద్వార్. ప్రధాన ద్వారానికి ఎడమ వైపు వంటశాల, రెండవ ద్వారం వెలుపల వినాయక ఆలయం ఉన్నాయి. ప్రధాన దేవతలు జగన్మథుని, బల భద్ర, సుభద్రలు. 45 అంతస్తులు ఎత్త గల ఈ ఆలయంలో పైకి ప్రతిరోజు ఒక పూజారి ఎక్కి జెండాని క్రమం తప్పకుండా మారుస్తూ ఉంటారు. ఇంకా ఇక్కడ 120 ఆలయాలు, పూజా స్థలాలు ఉన్నాయి. రత్నవేదిక శ్రీవీరంపై ప్రధాన ఆలయంలో సుభద్ర, బలభద్ర, జగన్మథుని దారు విగ్రహాలు కనువిందు చేస్తాయి. ప్రధాన ద్వారం గోపరం నీడ ఏ సమయం లోనూ మనకు కనిపించదు. ప్రసాదాన్ని తయారుచేసే విధానం కూడా విభిన్నంగా ఉంటుంది. మహాప్రసాదాన్ని మట్టికుండలతో ఒకదానిపై ఒకటి పేర్కొ తయారుచేస్తారు. వివిధ రకాల పిండి వంటలు నైవేద్య నికై సిద్ధం చేస్తారు. పూర్తి క్షేత్రానికి దగ్గరలోని నరగాం లో కుంభాన గ్రామస్తులు తయారుచేసిన మట్టికుండలను మాత్రమే నైవేద్యానికి వినియోగిస్తారు. నైవేద్యం వండిన అనంతరం మట్టి కుండలను పగలగొట్టి, కొత్త కుండల్ని మళ్ళీ వండేందుకు వినియోగిస్తారు.

జగన్నాథ ఆలయ వంటశాల భారతదేశంలోనే అతి పెద్ద వంటశాల. వంటకోసం వంటశాల దగ్గర ఉన్న గంగ, యమున అనే రెండు పవిత్ర బావుల నుండి తోడిన నీటిని మాత్రమే ఉపయోగిస్తారు. ఇక్కడ ఐదు ప్రత్యేక ముహూర్తాలలో రత్నవేది, భోగమండపాలలో ఉన్న ప్రతిమలకు పెట్టేందుకు 56 రకాల సైవేద్యాలను సిద్ధం చేస్తారు. ఆలయ వైదిక కర్మల ప్రకారం మధ్యాహ్నం ఒంటి గంటలకు పెట్టే కోతోభోగ లేదా అబద అనే ప్రసాదం కోసం భక్తులు ఎదురుచూస్తంటారు. జగన్నాథునికి సమర్పించిన తరువాత ఆ భోజనాన్ని తగినంత మొత్తంలో మహాపసాదంగా ఆలయంలోని సింహద్వారానికి ఈశాస్వంలో ఉన్న ఆనంద బజారులో పంచతారు. జూన్లో జరిగే రథయాత్రకు జగన్నాథుడు, బలరాముడు, సుభద్రల విగ్రహాలు ఉన్న మూడు పెద్ద రథాలను ఊరేగిస్తారు. ఈ ఊరేగింపు బడా దండాగా పిలిచే పూరీలోని అతి పెద్ద మార్గం నుంచి చివరి గమ్యస్థానమైన గుండిచ ఆలయం వరకు జరుగుతుంది. ప్రతి పన్చెందు నుండి పందొమ్మెది ఏళ్ళకు ఒకసారి ఏ ఏడాదిలోనైతే ఆపాధమాసం రెండుసార్లు వస్తుందో అపుడు ‘నవకళేబర’ అనే పేరుతో ఉత్సవం జరుగుతుంది. చెక్కు విగ్రహాలను కొత్తవాటితో మారుస్తారు. ఇంకా జ్యేష్ఠ మాసంలో ఘులన్ యాత్ర ప్రతి ఏటా నిర్వహిస్తారు. పవిత్రోత్సవం, దమనక ఉత్సవాలు; కార్తిక, పుష్య మాసాల్లో ప్రత్యేక వేదుకలు.. ఇలా సంవత్సరం పొడవునా ఏదో ఒక ఉత్సవం ఈ జగన్నాథుని ఆలయంలో జరుగుతునే ఉంటుంది. అలాగే విమలాదేవి కోసం ఆశ్చర్యముజ మాసం మహాలయ ప్రారంభానికి ఎనిమిది రోజుల ముందు, అలాగే విజయదశమి ముగింపుకు సూచకంగా జరిగే పోడశ దినాత్మక అనే పదహారు రోజుల పూజకు ఎక్కువ ప్రాధాస్వం ఉంటుంది. జగన్నాథ క్షేత్రానికి సంబంధించి ఒక కథ ప్రాచుర్యంలో ఉంది. జగన్నాథుడైన కృష్ణుడు నిర్వాణం చెందగా అతని దేహాన్ని దహనం చేస్తున్న సమయంలో సముద్రం పొంగి ద్వారకా నగరాన్ని ముంచివేసిందని, సంపూర్ణంగా దగ్గం కాని జగన్నాథుని దేవం సముద్రంలో కొట్టుకుపోయిందని, కొందరు భక్తులు పట్టుకుని దారువునందు సంపుటం చేసి ఒడ్డ దేశంలోని పూరీలో స్థాపిం చారని కొందరి అభిప్రాయం.

ఆలయ ఆధ్వర్యంలో జరిగే ఉత్సవాల్లో ముఖ్యమైంది ‘జగన్నాథుని రథ యాత్ర’. భారతదేశంలో అత్యంత ప్రసిద్ధి గాంచింది పూరీ జగన్నాథ రథ యాత్ర. ఈ యాత్ర ప్రతి సంవత్సరం జూన్ లేదా జూలై నెలల్లో నిర్వహిస్తారు. ఈ రథయాత్రలో శ్రీకృష్ణుడు(జగన్నాథుడు), బలరాముడు, సుభద్రద్రల విగ్రహాలను పూరీ ఏదులల్లో ఊరేగిస్తారు. రథం నుమారు 45 ఆడుగుల ఎత్తు, 35 చదరపు అడుగుల వైశాల్యం కలిగి ఉంటుంది. దీనికి ఏదు అడుగుల వ్యాసం కలిగిన 16 చక్రాలు ఉంటాయి. దాదాపు నాలుగు వేల మంది భక్తులు కలిసి రథాన్ని లాగుతారు. ఈ ఉత్సవాన్ని తిలకించడానికి భారతదేశం నలుమూలల నుంచి భక్తులు తరలివస్తారు. ప్రతి ఏటా కొత్త రథాన్ని తయారుచేయటం ఇక్కడి ప్రత్యేకత. ప్రపంచంలో ఏ హిందూ ఆలయంలోనూ పూరేగింపు నిమిత్తం మూలవిరాట్టును కదిలించరు. అందుకు ఉత్సవ విగ్రహాలుంటాయి. కానీ పూరీలో మూలవిగ్రహాలను ఊరేగించటం మనం చూడగలం. జగన్నాథ రథయాత్ర కనుల పండువగా జరుగుతుంది. జగన్నాథ జయ జయ ధ్వనాలతో పూరీ నగర వీధులన్నీ మారుమోగుతుంటాయి. అంతరాలయంలో రత్నపీఠికపై ఏడాదిగా కొలువైన వున్న జగన్నాథుడు, ఆలయంలోకి రాలేని భక్తు

లక్కె తానే స్వయంగా వచ్చి దర్శనం ఇస్తాడు. అధిక ఆపాధం వచ్చినపుడు బలభద్ర, సుభద్ర, జగన్నాథ దారు విగ్రహాలను ఆలయ ప్రాంగణంలోగల ముక్కిమండపంలో కైవల్య వైకుంఠంలో ఖననంచేసి కొత్త దారు విగ్రహాలను ప్రతిష్టిస్తారు. పూరీకి అరవై కి.మీ. దూరంలో ఉన్న కక్కడపూర్వకు వెళ్లి ప్రాచీ నదిలో స్నానం చేసి అక్కడే ఉన్న మంగళాదేవి ఆలయంలో నిద్ర చేసి పండాలు కొత్త దారుకై బయలుదేరుతారు. విగ్రహాలకు కావలసిన దారువును సేకరించేందుకు పండాలు చైత్ర పూర్ణిమ రోజున ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించి మూడు బృందాలుగా విడిపోయి విగ్రహాలకు కావలసిన ఆ దారువును అతిజాగ్రత్తగా పరిశేలించి సేకరిస్తారు. ఎటువంటి గాట్లుగానీ, తెగుళ్లుగానీ, పక్కిగుళ్లుగానీ, ఇతరత్రా ఎలాంటి అవలక్షణాలు కానీ ఆ దారువుకు ఉండకూడదు. జగన్నాథుని విగ్రహానికి కావలసిన దారువు మీద శంఖుచక్ర ముద్రలు వుండాలి. సుదర్శన గుర్తు ఉండాలి. ఇక బలరాముని విగ్రహానికి కావలసిన దారువుపై గద గుర్తు, సుభద్రాదేవి విగ్రహం కోసం సేకరించే దారువుపై కమలం గుర్తు ఉండాలి. అలా అన్ని విధాలా మంచి లక్షణాలు కలిగిన దుంగలను వైకుంఠ మండపానికి వేర్పి విగ్రహాల్ని తయారుచేస్తారు. ఆపాధ బహుళ చతుర్థశి రాత్రి తరువాత విగ్రహాలకు ప్రాణప్రతిష్ఠ చేస్తారు. అటుపై ఆపాధ శుద్ధ నవమి వరకు విగ్రహాలకు రంగులు అమ్మతారు.

యాత్ర ముందు రోజు అసలు ప్రక్రియ ప్రారంభిస్తారు. కొత్తగా తయారు చేసిన విగ్రహాల నాభి స్థానంలో బ్రహ్మ పదార్థాన్ని ఉంచటం, దీన్ని చాలా రహస్యంగా నిర్వహిస్తారు. ఈ బ్రహ్మ పదార్థాన్ని పాత విగ్రహాల సుంచి తీసి కొత్త విగ్రహాల నాభిలో ఉంచుటారు. బ్రహ్మ పదార్థాన్ని మార్చే నలుగురు ద్వైతపతులు కళ్ళకు ఏదు పొరలున్న వస్తులను కట్టి గర్భగుడిలో కటిక చీకటిలో పాత విగ్రహాల నాభిలోని బ్రహ్మ పదార్థాన్ని కొత్త విగ్రహాల్లో ఉంచుతారు. దీనినే నవకళేవరం అంటే కొత్త శరీరాలు ప్రాప్తించినట్టు భావిస్తారు. ఆ తరువాత

రథయాత్ర ఏర్పాట్లు జరుగుతాయి. నవకళేవరోత్సవం జరిగిన మూడు రోజుల తరువాత రథయాత్ర నిర్వహిస్తారు.

ఈ వేదుకల్లో సపరత్తాలు పొదిగిన స్వర్ణ దివ్యాభరణాలను స్వామివారి రత్న భండాగారం నుంచి తెచ్చి అలంకరిస్తారు. బ్రిటిష్ పాలకులు జగన్నాథుణ్ణి మిస్టీరియస్ గాడ్గా అభివర్ణించారు. ఈ ఆలయం మీద 18 సార్లు దండయాత్రలు జరిగినా స్వామి ఆభరణాలు వున్న రత్నబ్రాంధాగారం లోపల గదుల్లోకి ఎవరూ ప్రవేశించలేకపోయారు. ఇలా ఎన్నో విభిన్న సంప్రదాయ పద్ధతులు, అద్వితీయమైన మహిమలుగల ఆలయం పూరీ జగన్నాథాలయం. ఆపాధ మాసంలో జరిగే రథయాత్రను మహావేది మహాత్మవం, ఫోష యాత్రగా పిలుస్తారు. నందిఫోష అనే రథంపై జగన్నాథుడు, తాళధ్వజ్ అనే రథంపై బలభద్రుడు, పద్మధ్వజ్ అనే రథంపై సుభద్రాదేవి ఊరేగిం పుగా సాగే ఈ రథాత్మవం కనుల పండుగగా ఉంటుంది. వారం రోజులు గుండిచా దేవి ఆలయంలో ఆతి ధ్వంసీకరించి తిరుగు ప్రయాణమై ద్వాదశినాడు విగ్రహాలను మల్లీ గర్భగుడిలోని రత్నసింహసనంపై అలంక రించటంతో రథయాత్ర సంపూర్ణం అవుతుంది. ఇలా విభిన్న ఆచార వ్యవహరాలు, సంక్లిష్టమైన అర్పనా విధులతో విస్తుయం కలిగించే పూరీ జగన్నాథ అలయం సైన్సుకు సైతం అందని మహిమాన్విత దివ్యక్షేత్రం. ■

కవక్కప్పార్

చెన్నపాటి రామారావు

జన వినోదం

భారతీలో జనాభా నానాటికీ పెరుగుతోంది. దాదాపు 140 కోట్లకు మించిన జనాభా మరో 50 ఎళ్లలో 300 కోట్లు పెరుగుతారని అంచనాలు న్నాయి. ఇప్పటికీ భూమ్యుడు ఉన్న 700 కోట్ల మందిలో అత్యధికులు అరకొర సౌకర్యాలతో బతుకుబండిని నెట్టుకొస్తున్నారు. తృతీయ ప్రపంచ దేశాల్లో కోట్ల సంఖ్యలో ఆకలితో అలమటిస్తున్నారు. నేడు అభివృద్ధి పథంలో పయనిస్తున్న దేశాలే మరో 30 ఎళ్లలో జర్మనీ, జపాన్, అమెరికా దేశాలను అధిగమించి ప్రపంచ ఆర్థిక రంగాన్ని శాసించే దేశాలుగా ఎదుగుతాయి. ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థ ఎదుగుదలను వివిధ దేశాల నడుమ వాణిజ్య కలహాలు దెబ్బ తీయగా, ప్రస్తుతం కరోనా వైరస్ తీవ్ర ప్రభావం చూపింది. ఇప్పటికీ భారత్ సహ పలు దేశాలు ఇంకా కోలుకోలేదు. ప్రస్తుతం అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల జాబితాలో ఉన్న 6 దేశాలు మరో 30 ఎళ్లలో అభివృద్ధి చెందిన దేశాల సరసకు చేరతాయని గణాం కాలు చెబుతున్నాయి. అమెరికా (2 నుంచి 3వ స్థానానికి), జపాన్ (4 నుంచి 8కి), జర్మనీ (5 నుంచి 9) పడిపోతాయని ఇప్పటికే ఉ అంతర్జాతీయ సంస్థ వెల్లడించింది. 2050 కల్గా భారత్ అమెరికా ను అధిగమిస్తుందని ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థల్లో రెండో స్థానంలో నిలుస్తుందని నిపుణులంటున్నారు. పట్టణాల్లో ప్రస్తుతం ఎవరూ ఇద్దరు పిల్లలకంటే ఎక్కువ మందిని కోరుకోవడం లేదు. గ్రామాల్లో సైతం నిరక్కరాస్యులు కూడా ఇద్దరు లేదా ముగ్గురు పిల్లలకే పరి మితమవటం గమనార్థం. అయితే నేటికి కొన్ని ప్రాంతాల్లో మూడాచారాలు, కట్టుబాట్లు పేరిట ఎక్కువ మంది సంతానానికి ఇప్పపడటం జరుగుతోంది. ప్రజలు కాస్తో కూస్తో కుటుంబ నియంత్రణ పాటించడం వల్లే

పెరిగిపోతున్న జనాభా దేశానికి పెనుసవాలుగా రూపొంతరం చెందుతోంది. ఇబ్బడి ముబ్బడిగా పెరుగుతున్న జనులకు సౌకర్యాల కల్పన తలకు మించిన భారమోతోంది. ‘అందరికీ అన్నీ’ లక్ష్మీలు చేరాలంటే ఆ కసరత్తు ప్రభుత్వాలకు కత్తి మీద సామే. ఏటేటా కోట్లాది జనాలు మాలిక సౌకర్యాల కల్పనకు, కూడు, గుడ్డ, ఇల్లు, జీవన భద్రత.. ఇత్యాది అంశాలపై ప్రభావం చూపుతున్నాయి. ఇటీవలి కరోనా కాలంలో మితిమీరిన జనాభాకు వైద్య సౌకర్యాల కల్పనలో డోల్లతనం వెల్లడింది. ప్రభుత్వాల చర్యలు, లక్ష్మీలు మాటలా ఉన్న మనకున్న మాలిక వనరులు దిగదుడుపయ్యాయని కరోనా మహమ్మారి చాటిచెప్పింది. మట్టుముట్టెన వైరస్ మన జనాభా తీవ్రతకు అద్దం పట్టింది. రాను రాను సహజ వనరులు కరుగుతున్నాయి. ఉపాధి అవకాశాలు మృగ్యమోతున్నాయి. ఆర్థిక మాంద్యం వెన్నాడుతోంది. కొనుగోలుశక్తి క్లీటించింది. ఆహార భద్రత, ఆర్థిక భద్రత పెను ప్రమాదంలో పడుతోంది. జనాభా వృద్ధిరేటుతో పోలిస్తే మాలిక సౌకర్యాల వృద్ధికి పోలికే ఉండటం లేదు. ఏతావాతా సకల జనులకు సకల సౌకర్యాల కల్పన అయ్యే పనేనా అన్నదే సందేహాల సమాహారం!

9 కోట్లకు పైగా పెరుగుతుందని అంచనా. ప్రపంచ జనాభా ఇటీవలి అధ్యయనాల్లో దాదాపు 780 కోట్లుందని, అందులో చైనా జనులు 144 కోట్లున్నారని, భారతీయులు సుమారు 139 కోట్లకు చేరువలో ఉన్నారని తేలింది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రతి 4 లక్షల మంది పుడుతుంటే లక్ష నలబై వేల మంది మరణిస్తున్నారని అంటున్నారు. ప్రతి సైకసుకు అయిదుగురు పుడుతుంటే ఇద్దరు చనిపోతున్నట్లు గణాంకాల్లో విశదమోతోంది.

జనాభా - మైలురాట్లు

- 2027.. ఈ సంవత్సరంలోనే జనాభాలో భారత్ చైనాను అధిగమించనుంది.
- 35.. భారతదేశంలోని మొత్తం జనాభాలో 2/3 వంతు మంది ఈ వయస్సు వారే.
- 1841.. ప్రపంచంలో తొలిసారిగా అధునిక జనాభా లెక్కల సేకరణలో ఇంగ్లాండ్లో ఆరంభమైంది.
- 16.. మొత్తం జనాభా గణను నిర్మారించే భాషల సంఖ్య. 13,000.. జనాభా లెక్కల కోసం అయ్యే ఖర్చు.....
- ఏటేటా పెరుగుతున్న జనాభా

దేశవ్యాప్తంగా కొత్తగా పుట్టుకొన్న శిశువులతో జనాభారేటు ఏటేటా పెరుగుతునే ఉంది. ప్రతి నిమిషానికి సుమారు 50 మంది పుడుతుండగా, 15 మంది దాకా మరణిస్తున్నారు. ఇదే జనసాంద్రత పెరుగుతున్న వైనానికి నిదర్శనమని గణాంకాలు తెలుపుతున్నాయి. దేశంలో ఎక్కుడ ఎవరు కన్నమూసినా, ఏ ఇంట్లో జననం ఉన్నా 21 రోజుల వ్యవధిలో ప్రభుత్వ రికార్డుల్ల నమోదు చేయించాలి. సమీపంలోని గ్రామ పంచాయితీ లేదా పురపాలక కార్యాలయంలో ఈ నమోదు తప్పనిసరి. ఈ వివరాల ఆధారంగా ప్రతి సంవత్సరం జనాభా లెక్కలను కేంద్రం విడుదల చేస్తుంది. మారిన పరిస్థితుల్లో ఈ వివరాల నమోదును సాంకేతికపరంగా డిజిటలీకరణ చేస్తున్నారు. శాశ్వతంగా రికార్డు భద్రమయ్యేలా ప్రభుత్వాలు చర్యలు తీసుకుంటున్నాయి. సాధారణ ప్రజానీకం కూడా ఈ జనన, మరణ నమోదుకు అలవాటుపదేలా, ఆచరించేలా మార్పులు చోటు చేసుకోవడం గొప్ప పరిణామమే.

మరో పదేళ్లలో అత్యధిక జనాభా ఇండియాలోనే

భారతదేశం జనాభా పరంగా త్వరలోనే చైనాను అధిగమించనుండని పక్ష్యరాజ్యసమితి నివేదిక అంచనా వేసింది. రెండో స్థానంలో ఉన్న మన దేశం 2027 నాటికి మొదటి స్థానానికి చేరునుందని ఆ నివేదిక సారాంశంగా ఉంది. 2050 నాటికి సుమారు 27 కోట్లకు పైగా జనాభా ఎగబాకుతుందని కూడా నివేదిక వెల్లడించింది. ఆయుర్ధాయం పెరగడం, సంతాన సాఫల్య సామర్థ్యం తగ్గిపోవడంతో ప్రపంచ జనాభాలో వృద్ధుల సంఖ్య పెరుగుతోందని, జనాభాను తగ్గించుకునేందుకు వివిధ దేశాలు చేస్తున్న ప్రయత్నాలు కూడా ఇందుకు కారణమని నివేదిక ధృవీకరించింది. జనాభా పెరుగుదల ఎక్కువగా 47 పేర దేశాల్లోనే ఉంటుందని ఐరాస ప్రతినిధి పేర్కొనుటున్నారు. భవిష్యత్తులో ఆ దేశాలు సుస్థిర అభివృద్ధి, పేదరికం, వైద్యం, విద్య, లీంగ సమానత్వ సవాళ్లను ఎదుర్కొవాల్సి ఉంటుందన్నారు.

అమెరికాలోనూ భారత సంతతే

అమెరికాలో భారత సంతతి భాగస్వామ్యం ఈ మధ్య కాలంలో ఎక్కువైంది. దాదాపుగా అన్ని ప్రాంతాలు, నగరాల్లో ఈ పరిస్థితి గోచరిస్తోంది. విద్య, వైద్య, పరిశ్రమలు..

ఇత్యాది రంగాల్లో ఈ వృద్ధి కనబడుతోంది.

గత ఏడేళ్లలో (2010-2017)నే 38 శాతం భారతీయ జనాభా పెరిగింది. 2010లో 32 లక్షలున్న ఎన్నారైల జనాభా 2017 నాటికి 44 లక్షలకు చేరింది. అమెరికా వెళ్లేవారి వీసా లెక్కలు వలసలను చెప్పుకొనే చెబుతున్నాయి. ఏటేటా వీసాల సంఖ్య పెంపునకు డిమాండ్లు తెరపైకి రావడం తెలిసిందే. వీసా గదువు

ముగిసినా గత మూడేళ్ల నాటికే అమెరికా 2.5 లక్షల మంది ఉంటున్నట్లు తేలింది.

పట్టణికరణ ప్రభావం ఎక్కువే

జనాభా పెరుగుదల అదుపు తప్పడంతో ప్రమాద ఘంటికలు మోగుతున్నాయి. ఆహార, ఆర్థిక భద్రతకు ముప్పు వాటిల్లుతుందనేందుకు ఇదే సంకేతం. మన తెలుగు రాష్ట్రాలనే పరిశీలిస్తే రైతు కుటుంబాలు చాలావరకు సేద్యంపై అనురక్తిని కోల్పోతున్నాయి. చదువులు, ఉద్యోగాల పేరిట వారి సంతానాన్ని సేద్యానికి దూరంగా ఉండేట్లు వ్యవహరిస్తున్నారు. గతానికి భిన్నంగా చెప్పుకోదగ్గ రీతిలో యువత పట్టణాలకు వలసపోతున్నారు.

ఉపాధి అవకాశాలు తగ్గిపోవడం, పరిశ్రమలు భారీ స్థాయిలో రాకపోవడం వారికి గ్రామాలపై ఆసక్తి తగ్గిస్తోంది. అలాగే పట్టణికరణ రాను రాను కొత్త పుంతలు తొక్కుతోంది. ప్రభుత్వాలు సైతం పట్టణాల అభివృద్ధిపై దృష్టి పెట్టడంతో కూడా గ్రామాల్లో జనాభా తగ్గటానికి కారణ మూతోంది. ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్లోనే 323 గ్రామాలు భారీ అయ్యాయి. అంటే రూపొంతరం చెందాయి. 2001లో రాష్ట్రంలో 28,123 గ్రామాలుంటే ప్రస్తుతం ఆ సంఖ్య 27,800కు చేరుకుంది.

పెరుగుతున్న జనాభా అవసరాలు తీరాలంటే ఉత్సాధకతపై దృష్టి పెట్టి ప్రణాళికలు, పారదర్శక పథకాలను రూపొందించాల్సి ఉంది. శాశ్వత ఆదాయ వనరులను ప్రజలకు అందుబాటులోకి తీసుకొన్న సత్కలితాల సాధనకు మార్గం ఏర్పడుతుంది. స్వయం ఉపాధి పథకాల ద్వారా పేదల జీవన ప్రమాణాలు పెంచేందుకు ప్రయత్నించాల్సి ఉంది. కుటుంబ నియంత్రణ వ్యాహలను పునఃసమీక్షించుకోవాలని నిపుణులు సూచిస్తున్నారు. జనాభా నియంత్రణను కొంతైనా నిలువరించగలిగితే మరికొంత మందికైనా సౌకర్యాల కల్పనకు బాటలు ఏర్పడతాయని జనులందరూ కోరుకుంటున్నారు.

కరోనా దుష్టుభావాలు.. మరణాలు

గత ఏడేళ్లలో (2010-2017)నే 38 శాతం భారతీయ జనాభా పెరిగింది. 2010లో 32 లక్షలున్న ఎన్నారైల జనాభా 2017 నాటికి 44 లక్షలకు చేరింది. అమెరికా వెళ్లేవారి వీసా లెక్కలు వలసలను చెప్పుకొనే చెబుతున్నాయి. ఏటేటా వీసాల సంఖ్య పెంపునకు డిమాండ్లు తెరపైకి రావడం తెలిసిందే. వీసా గదువు

మరోవైపు ఏపిలో పట్టణ ప్రాంతాల్లో జనాభా అధికంగానే ఉంటున్నాయి. దీనికి భిన్నంగా కరోనాకాలంతో పట్టణాల్లో తక్కువగా, గ్రామాల్లో అధికంగా మరణాలు నమోదుయ్యాయి. వైద్య సౌకర్యాలు, దూర భారం, ఆర్థిక స్థితిగతులు తదితర కారణాలతో పట్లెల్లో మహమ్మారి నియంత్రణలోకి రావడం,

సకల జనులను ఆదుకోవడం ప్రభుత్వానికి కత్తిమీదసామే అయింది. వైరస్‌కేసులు వేలకువేలు పెరగడంతో అధికశాతం జనాభా తీవ్ర ఆందోళనకు గురయ్యాంది.

జనాభా లెక్కల అభివృద్ధికి ప్రామాణికాలు

ప్రపంచంలోని దేశాలన్నీ జనాభా లెక్కలను సేకరిస్తాయి. ప్రాచీనకాలంలో జనాభా లెక్కల సేకరణ ఇప్పుడున్నంత పక్షుందీగా సాగేది కాదు. రాజులు తమ పాలనలో ఉన్న ప్రజల్లో ఎంతమంది యుద్ధం చేయడానికి తగిన సామర్థ్యం కలిగి ఉన్నారో తెలుసుకోవడానికి, పన్నుల రూపంలో జనాభాకు ఎంత ధనం సమకూరుతుందో అంచనా వేయడానికి జనాభా లెక్కలను సేకరించేవారు. ప్రస్తుత కాలంలో విద్య, ఆరోగ్యం, ఉద్యోగం, ఆవాసం కల్పన తదితర రంగాల్లో ప్రణాళికలు వేయడానికి, ఏమే రంగానికి వార్షిక బడ్జెట్లలో ఎంత కేటాయించాలో అంచనాలు రూపొందించడానికి వీలవుతుంది. మనదేశంలో ఇప్పుడు సంక్షేమం పెద్ద ఎత్తున సాగుతుంది. పెరిగిన/ పెరుగుతున్న జనాభా లెక్కల ప్రకారం సంక్షేమ బాటలు పరచడానికి ఈ జనగణ (సెన్సున్) గొప్ప కొలమానంగా ఉపకరిస్తాంది. మహారాష్ట్ర, పశ్చిమ బెంగాల్, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉమ్మడి రాష్ట్రం) ఉన్నాయి.

సువిశాల భారతంలో ఎన్నికల నిర్వహణకు జనాభా లెక్కలు వాహకంగా ఉపకరిస్తాయి. సగటున ఒక చదరపు కిలోమీటరు విస్తరంలో నివసించే జనసంఖ్యను జనసాంద్రత అంటారు.

జనసాంద్రత పరిమాణం ద్వారా

జనాభా ఎక్కడ అధికంగా లేదా

తక్కువగా కేంద్రీకృతమై ఉందో

తెలుసుకోవడానికి సులువు

అవుతుంది.

మనదేశానికి స్వాతంత్యం వచ్చిన అనంతరం తోలిసారిగా 1951తో

జనాభా గణన జరిగింది. ఆ ఏడాది

14 ప్రశ్నలతో నమోదు పత్రాలను

తయారు చేశారు. ఇక 2011తో 28

ప్రశ్నలతో నమోదు వివరాలను పొందుపరచి

సెన్సున్కు రూపమిచ్చారు.

జనగణన వివరాలు అభివృద్ధి పథకాలకు ఎంతో దోహద పడతాయి.

ఈ దేటా ఎంత సూక్ష్మంగా, సుక్రమంగా ఉంటుందో అంత స్థాయికి సంక్షేమం అమలుకు వీలవుతుండని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. జనగణన వివరాలు అందజేయడంలో ప్రజలు ముందుండాలని, ప్రజాసహకారం కూడా కీలకమని పాలనాయంత్రాంగం కోరుకుంటోంది.

→ 2021తో చేయాలని నిర్దేశించిన జనాభా లెక్కల సేకరణ

16వది.

→ దేశంలో అత్యధిక జనాభా ఉన్న రాష్ట్రాలు 5. మీటిలో ఉత్తర ప్రదేశ్, బీహార్, మహారాష్ట్ర, పశ్చిమ బెంగాల్, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉమ్మడి రాష్ట్రం) ఉన్నాయి.

→ తక్కువ జనాభా ఉన్న రాష్ట్రాలు 4. సికింగ్, మిజోరం, గోవా, అరుణాచల్ప్రదేశ్.

→ అత్యధిక జనాభా ఉన్న జిల్లా ధానే (మహారాష్ట్ర)

→ అత్యల్ప జనాభా ఉన్న జిల్లా దివాండ్వాలీ (అరుణాచల్ప్రదేశ్)

→ అధిక అక్షరాస్యత రాష్ట్రం కేరళ (90శాతానికిపైగా) అత్యల్ప అక్షరాస్యత రాష్ట్రం బీహార్ (60-65 శాతం)

ప్రపంచ జనాభా దినోత్స్వం ఐరాస్ ప్రకటన

ఆజు రోజుకు పెరిగిపోతున్న జనాభా, తద్వారా తలెత్తే దుష్పరిణామాలను వివరించేందుకు, సమస్యలపై అవగాహన కలిగించేందుకు ప్రతి ఏటా జులై 11న ప్రపంచ జనాభా

దినోత్స్వ వాన్ని నిర్వహిస్తున్నారు. జనాభా పెరుగుదల, తరుగుదల విషయాలపై ప్రజల్లో చైతన్యం కలిగించడానికి పక్ష్యరాజ్యసమితి 1989లో దీనిని ప్రారంభించింది. 1987 జులై 11 నాటికి ప్రపంచ జనాభా 5 బిలియన్లకు చేరుకోవడంతో ఆరోజునే ప్రపంచ జనాభా దినంగా ఐరాస్ ప్రకటించింది. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల్లో జనాభా పెరుగుదల సమస్య అధికంగానే ఉంది. అయితే ప్రభుత్వ నియంత్రణ చర్యల వల్ల మన జనాభా 140 కోట్లు దాదాపుగా ఉందని, లేకుంటే అది 300 కోట్లుపైనే ఉండేదని నిపుణులు చెబుతున్నారు.

→ ప్రస్తుతం సుమారుగా 780కోట్లు ఉన్న ప్రపంచ జనాభా 2050 కల్గా 1000 కోట్లు అవుతుందని అంచనా వేస్తున్నారు.

→ ప్రపంచ జనాభాలో 7వ స్థానంలో ఉన్న నైజీరియా (20కోట్లుపైగా) 2050 నాటికి అమెరికా (33 కోట్లుపైగా)ను దాటేస్తుందని మూడో స్థానానికి చేరుకుంటుందని లెక్కలు తెలుపుతున్నాయి.

→ 2000 సంవత్సరంలో జీవన కాలం 67 సంవత్సరాలుగా ఉంటే ప్రస్తుతం అది 71ని దాటేసింది.

2050 నాటికి 778 పెరగొచ్చని నిపుణుల వ్యాఖ్య.

అడవిని సృష్టిని నేరీ

తీసుకున్నాడు.
అప్పటినుంచి
స్వచ్ఛందంగా పనిచేస్తూ
'సన్మాఫ్ సాయలోగా గుర్తింపు
పొందాడు. ఆక్రూడ పని
చేస్తున్నప్పుడు అతడు
ధాంగీకర్చలోని బంజరు ఎడారి
ప్రాంతాన్ని గుర్తించాడు. దాన్ని
హరితవనంగా
మార్చాలనుకున్నాడు నేగి.
అప్పటివరకు ఉద్యోగం చేస్తూనే
ప్రాజెక్టును నడిపించిన నేగి,

హింమాచల్ప్రదేశ్లోని ఎగువ కిన్నౌర్ ప్రాంతం. మొత్తం ఎడారిలా ఉంటుంది. ఎటు చూసినా బీడు భూములే. చాలా తక్కువ జనాభా. ఆ దృశ్యం ఆనంద దవాజ్ నేగి కంట్లో పడింది. దాన్ని పచ్చదనానికి కేంద్రంగా మార్చాలని అనుకున్నాడు. ఈ సంకల్పానికి ఓ నేపథ్యం ఉంది.

ప్రజాధనం ఎందుకని..

సునామ్ గ్రామానికి చెందిన ఆనంద దవాజ్ నేగి, హిమాచల్ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చేపట్టిన డిజర్ట్ డెవలవ్ మెంట్ ప్రోగ్రామ్(డిడిపీ) షైనాన్స్ విభాగంలో ఆడిటర్గా పని చేసేవాడు. ఈ ప్రాంతంలో ఎడారీకరణ ప్రభావాలను తగ్గించడానికి ఆ సంస్ ఒ ప్రాజెక్టును ప్రారంభించింది. దీర్ఘకాలం పనిచేసినా డబ్బు వృద్ధా అయ్యందే తప్ప ఫలితం కనిపించలేదు. ఆడిటర్గా కోట్ల రూపాయల ప్రజాధనం ఖర్చు అవడం కళ్లారా చూశాడు నేగి. స్వచ్ఛందంగా పని చేస్తే ఎవరికీ ఒత్తిడీ ఉండదు. కాంట్రాక్టర్ల కథలు నడవవనిపించింది. 1998లో తానే స్వయంగా ధాంగీకర్చ అనే చోటు నుంచి షైలట్ ప్రాజెక్ట్ మొదలుపెట్టాడు. ఎడారిని ఒక అటవీ అధ్యయనం కేంద్రంగా మార్చాలని కలగన్నాడు. యూనివర్సిటీ విద్యార్థులకు, చౌపథ అధ్యయనాలకు ఇదొక విజ్ఞాన సర్వస్వం కావాలని ఆకాశించాడు.

సన్మాఫ్ సాయలో

'ఎడారి నేలలను సారవంతంగా తీర్చిదిద్దుతా.. పర్యావరణాన్ని పరిరక్షంచే బాధ్యత తీసుకుంటా' అంటూ సర్వారుకు నచ్చజెప్పి, 1998లో అధికారికంగా అనుమతి

2003 నుంచి పూర్తి దృష్టి దీనిపైనే పెట్టాడు. ఈ కార్బ్రూక్రమ లక్ష్యం ఎడారీకరణను అరికట్టడం. పర్యావరణ సమతుల్యతను పునరుద్ధరించడం. అడవులను పరిరక్షిస్తేనే, పర్యావరణం పచ్చగా ఉంటేనే పర్యావరణ సమృద్ధిగా పడతాయి. పంటలు సక్రమంగా

పండుతాయనే ఆలోచనలతో ముందుకెళాడు.
అడవే ప్రాణంగా..

ఎడారుల్లో అడవిని అభివృద్ధి చేయడానికి అవసరమైన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించాడు నేగి. బంజరు భూమిని ఆకుపచ్చ అడవిగా మార్చే ప్రక్రియను నర్సరీతో ప్రారంభించాడు. కంటూర్ షాంటేషన్ కోసం కొంత స్థలాన్ని అభివృద్ధి చేశాడు. కానీ విత్తనాలు నాటే

ప్రయత్నాలు విఫలమయ్యాయి. ఎడారి ప్రాంతం కాబట్టి నీటి సరఫరా సమస్యలు మట్టముట్టాయి. 80 శాతం మొక్కలు వాడిపోయాయి. ఇంత కాలం సంపాదించిన దబ్బంతా ఖర్చు చేసి వర్షపు నాటిని పరిరక్షించడానికి, ఉపరితల కోతల నుంచి నేల నష్టాన్ని తగ్గించడానికి కాంటూర్ బండింగ్ను నిర్మించాడు. వర్షపు నీటిని ఒడిసిపట్టాడు.

ఇరవై రెండు ఏండ్ల కృషితో, అరవై అయిదు పొక్కార్ భూమిలో తొంభూ వేల చెట్లతో పచ్చని అడవిని సృష్టించాడు ఆనంద దవాజ్ నేగి. ఇప్పుడు ఈ అడవి విలువ నాలుగు కోట్ల రూపాయలు. ఇరవై ఏండ్ల పాటు అడవిని సృష్టించడమే లక్ష్యంగా కృషి చేసాడు నేగి. అటవీ సంరక్షణ, పర్యావరణ పరిరక్షణకు ఒక గోపు సందేశాన్నిచ్చాడు. సమీప గ్రామాల ప్రజలకు అడవిని ఎలా ఉపయోగించుకోవచ్చే నేర్చించాడు. ఎడారి ప్రాంతాన్ని పచ్చగా తీర్చిదిద్దేందుకు రెండు దశాబ్దాలు అడవితోనే సహవాసం చేశాడు.

లక్ష్యంతో తలమునక్కలైపోయి తన గురించి, తన వాళ్ల గురించి, తన ఆరోగ్యం గురించి ఏమాత్రం పట్టించుకోలేదు. ఈ ఏడాది మే 23న బ్రెయిన్ ప్రోక్టోన్ నేగి ఆ అడవికి దూరమయ్యాడు. అయితేనేం, ఆ అడవిలోని చెట్టు పుట్టా అతడి స్వారక చిహ్నాలు మిగిలాయి. ఎడారిప్రాంతాన్ని, పచ్చని వనంగా తయారు చేసిన నేగి మనందరికి ఆదర్శప్రాయుధయ్యాడు. □

తెలుగు జాతి మూలాల్ని, తెలుగు భాష మూలాల్ని, తెలుగు నాగరికత మూలాల్ని శాతవాహనుల దగ్గర వెదికితే, అక్కడ చిగురుటాకులు మాత్రమే దొరుకుతాయి. అదే సింధు నాగరికతలోనూ, సుమేరియా నాగరికలోనూ ఆ మహావృక్షం మాను కనిపిస్తుంది. ఆప్రికా సహరా నాగరికతలో వెదికితే కొన్ని పిల్లలేట్లు కనిపిస్తాయి. తల్లివేరుని వెదకడానికి ప్రయత్నించిన మహామహులు లేకపోలేదు. అయితే గియితే వారు అరుదుగా దర్శనమిస్తారు.

ఒక జాతి ప్రజలు అభివృద్ధి చెందడానికి, ఆ ప్రజలు మాట్లాడిన భాష, వారి సంస్కృతి వికాసం పొందడానికి ఒక భాషలోంచి మరొక భాష విడివడి స్వతంత్ర భాషగా రూపొందడానికి, ఒక భాష కొన్ని శబ్దాలు కనుమరుగు కావడానికి, ఈ పరిణామాలన్నీ నేపథ్యంగానే కనిపిస్తాయి. తెలుగు ప్రజల సాంఘిక చరిత్రని పరిశోధకులు ఎక్కువలో ఎక్కువగా శాతవాహనుల యుగం వరకూ తీసుకెళ్ళగలిగారు. ఆ తర్వాత జ్ఞానకులు, బృహత్తులాయనులు, విష్ణుకుండినులు, ఆనంత గోత్రికులు,

ప్రవేశించి, జన వ్యవహరంలో వర్షలోపాలేర్పడి, తద్వాలు పుట్టాయట. ఇది కొమురాజువారి పరిశోధనాత్మకం పలికిన పలుకులివి. ఆ ఆంధ్ర విష్ణువు, ‘ఆంధ్ర కౌముది’ అనే వ్యాకరణ గ్రంథాన్ని రాయించాడని ప్రతీతి. సకల భాషలకు తల్లి “బ్రాహ్మణ” అనీ, దీని నుంచే కన్నడిగులు, అరవలు సంస్కృత గ్రంథాలు రాసుకున్న “గ్రంథ” లిపి, తుకు, మళ్ళయాళం, మొడి (మహారాష్ట్ర).. ఇత్యాది లిపులు, ఒడ్డలిపి, నాగరీలిపి (ఉత్తర భారతం) గురుముఖీ, దోగ్రీ(జమ్ము-కాశ్మీర్), నేవారి (నేపాలీ), తిబ్బరీ(టిబెట్) లిపి, వంగలిపి, మైదిలి, అస్సామీ, మణిపురి, నిమీడి(మధ్యప్రదేశ్) లిపి, మార్యాడీ(రాజస్థాన్) లిపి, ముల్లానా, సింధీ వగైరా (పంజాబీ) లిపులూ, గుజరాతి, సింహాశీలి, పరాబి, బహుల్పురీ, రోడియా, బిశారీ, హరీ, లామావాసీ, లూంగీ, సరాఫీ, సారికా, సత్కాసీ, పికార్పురీ వగైరా ఉత్తరాది లిపులు పుట్టాయని కొందరు పండితులు నిర్ధారణకొచ్చారని మరికొందరు

ఎన్.ఆర్.భల్లం

తెలుగుకు మూలంబెక్కడంటి!

శాలంకాయనులు, పల్లవులు, బాదామీలు, కళ్యాసీలు, వేంగీ చాళుక్యులు, రాష్ట్ర కూటులు, కందూరు చోడులు, కాకతీయులు, రెడ్డు, పద్మనాయకులు, బహుమనీలు, విజయనగరాధిపతులు, భట్టాజులు, గోల్కొండ ప్రభువులు, వారి సామంత మాండలీకులు, సాధారణ ప్రజలు, ధనికుల శాసనాలు తెలుగు నేలలో వేలాది సంబ్యలో లభించాయి. ఇందులో తామ్ర, రజిత, స్వర్ణ, శిలాశాసనాలున్నాయి.

ప్రాకృత సంస్కృత, ఆంధ్ర, కన్నడ, అరబీ, ఫార్సీ, ఉరుదూ, తమిళ, మళ్ళయాశీలి, ఒడ్డ భాషలో నున్న శాసనాలు తెలుగువారి చరిత్ర, సంస్కృతి, సంస్కృతం, ప్రాచీనతలను విశేషంగా తెలియపరిచినాయి. తెలుగు నామవాచకాలు ఎన్నో ఈ శాసనాలలో ఇమిడి వున్నాయి. ‘తెలుగు’ అనే పదం సంస్కృతి ‘త్రైలింగ’ లోంచి వచ్చిందని కొందరు; త్రికశింగ (త్రి నాగ)లోంచి వచ్చిందని ఇంకొందరు; ఇలా తెలుగు భాషకి పేరుని కూడా సంస్కృతంలోనే వెదకి వెదకి, అందులోంచే ఉత్సత్తిని తీసి చెప్పుకోవడం తెలుగు ప్రజల దురదృష్టకరమని మరికొందరి భాషాభిమానుల అభిప్రాయం.

తెలుగు అంటే చక్కగా వివరించి చెప్పడమే. బ్రాహుయ లేదా బ్రూహుయా అనే పదానికి కూడా చెప్పడం అనే అర్థం. బ్రాహుయా భాషని బ్రూహుయా అని కూడా వ్యవహరిస్తారు. బుగ్గేదంలో ‘బ్రూ’ శబ్దానికి మాట్లాడడం అని అర్థం. బ్రూమి, బ్రువీమి, బ్రూహి, బ్రువ ధ్వం, బ్రూవత్, అబ్రువం, బ్రూవమాణ, బ్రువణ.. ఇలా మాటలాడటం లేదా చెప్పడం గురించి వైదికచ్చందంలోనే అనేక ప్రయోగాలు మన పూర్వీక పండిత ప్రకాండులు చేసినట్లు అధారాలు కనిపిస్తున్నాయి. ద్రావిడ భాషల వర్ష విభాగ పద్ధతి, సంస్కృత భాషా వైయాకరణ్యులు అనుసరించిన వర్ష విభాగ పద్ధతి ఇంచుమించు ఒకేలా వుంటాయి. రెండు భాషలనూ వేర్యేరు భాషా కుటుంబాలలో చేర్చినప్పటికీ, సంస్కృత, ద్రావిడ భాషల్లో వర్షాలు రెండింటికి ఒకే రకంగా వున్నాయి. మొదట్లో తెలుగు భాషలో అచ్చ తెలుగు పదాలే ఉండేవట. శ్రీకాకుళాంధ్ర మహావిష్ణువు కాలంలో సంస్కృత పదాలు తెలుగులోకి

పరిశోధకులు పేరొన్నారు.

ఈ ‘బ్రాహ్మణ’నే కొందరు ‘మౌర్య లిపి’ ‘అశోక లిపి’ అని పిలుస్తా వచ్చారు కూడా. ఈ లిపి “బ్రాహ్మణ” భాగ ప్రాకృతం అయినందుననే తెలుగుదేశంలోని శాసనాలు పొచ్చు భాగం బోధ యుగంలో ప్రాకృత భాషలో ఉన్నాయి. తెలుగు గ్రామాల పేర్లూ, వ్యక్తుల పేర్లూ (పేపూరు, నాగబుద్ధ వగైరా) ప్రాకృతంలోకి చౌరపడడానికి ఇదే కారణమేమో!?

పూర్తి తెలుగులో రాయబడి వున్న, క్రీ.శ.200కి చెందిన గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లి తాలూకా అమరావతి శాసనంలో “నాగబు” శబ్దంలోని “బు” అను ఆక్షరం తెనుగు మాట. ఇది కాలక్రమంలో “మ్యు”గాను “ంబు”గాను పరిణామం చెంది, తెలుగు భాష ప్రాచీనత్వానికి ప్రబల సాక్షిగా నిలుస్తుంది. తెలుగులో ఇది అనుహద్యాచక ప్రథమే కవచనంగా పరిగణింపబడిందని చెప్పవచ్చు. అంతేగాక తమిళ రాజులు వేయించిన శాసనాల్లో క్రీ.శ.234లో శివస్వంధ వర్ష ప్రాకృత శాసనానికి కూడా “అంధ్ర” అను పదం “అంధ” పదంగా పేరొన్నబడింది. ఆంధ్ర శాతవాహన ప్రభువైన “హలుని గాధా సప్తశతిలోను ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్యంలో కృషి చేసిన పంపకవి, గజాంకుపుడు, క్షేమేంద్రుడు, భోజరాజు.. ఇత్యాది వారి కావ్యాల్లో “అంధ్ర” ప్రసక్తి వుందని మడికి సింగసకవి పేరొన్నాడు కూడా. ప్రాచీన కాలంలోనే ప్రాకృత, సంస్కృత భాషల్లోనూ, మూల ద్రావిడ భాషల్లోనూ తెలుగు పదాలు పుంకాను పుంకంగా కనిపిస్తుండగా తెలుగు భాష ప్రాచీనత్వాన్ని కొందరు శంకించడం ఆశ్చర్యంగా ఉంటుంది.

ఏ భాషకైనా స్పష్టమైన ఉచ్చారణ ప్రాణం వంటిది. ‘బోధ’ ‘బుద్ధుడు’ ‘బాధ’ అనే పదాల్లో రెండవ ఆక్షరమే మహ ప్రాణం. కానీ ‘బాగము’ వంటి పదాలు ప్రథమాక్షరాలే మహ ప్రాణాలు. ఈ విభేదం గుర్తిస్తే ఉచ్చరించే ప్రతి మాట ప్రాణవంతమైన చెవి నుంచి నోటికి, నోటి నుంచి చెవికి సుఖ ప్రయోగం చేసి, మనసుకు మదురమైన హయిని ప్రసాదిస్తుంది. ‘బోద’ ‘బుద్ధుడు’ ‘బాద’ వంటి దుష్ట భాషా ప్రయోగాలు తరుగుతాయేమో!

‘ఈ భక్తులు మాకొద్దు’

ధర్మవరాయిఱలై, ధర్మజనపరులై కుటుంబం, రాష్ట్రం, దేశ క్షేమం మనసా వాచా కోరుకొనే భక్తులు కావాలంటున్నారు. ఈ నాటికలో రచయిత వెంకటస్వామి, పాపిష్టి సౌమ్యుతో కోరాని కోర్గెలు తీర్పుమనే అన్యాయపు హండీ భక్తులు వద్దని దేవతామూర్తులు తిరస్కరించటం నాటకీ యంగా ఈ రచన స్వప్తం చేస్తోంది. కవితలు, శతకాలు, పద్యాలు, నవలలు, వివిధ ప్రక్రియలలో రచనలు కొనసాగిస్తున్న రచయిత దేవతామూర్తులను వేదిక మీదకు తీసుకొని వచ్చే విపరీత భక్తులకు, బుద్ధి చేపే ప్రయత్నం చేయడం ఈ నాటిక ఇతివృత్తం. సాధారణంగా భక్తులు తమ స్వార్థప్రయోజనాల కోసం దేవతాను ప్రార్థించటం, మొక్కుబడులు సమర్పించుకోవటం లోక వ్యవహారంగా సాగుతోంది. నారదుడు నడిపించే ఈ కథనంలో వినాయకుడు, సుబ్రహ్మణ్యస్వామి, త్రిమూర్తులు, వాణి, వక్కాదేవి, శ్రీనివాసులు, గోవిందరాజులు, దేవం ద్రుదు, కుబేరుడు మొదలైన దేవగణం ప్రత్యక్షమై సందేశాత్మకమైన ముగింపు ఇస్తారు. రచయిత దేవతామూర్తులను నాగరిత సంబంధ బాంధవ్యాలు, పుక్కింటి పురాణ విశేషాలను కూడా చమత్కార హస్యభరితంగా చోప్పించి వ్యంగ్యం, హస్యం నాటికలో సృష్టించారు. (ఈ భక్తులు మాకొద్దు, రచన: తిరుమల వెంకటస్వామి, వెల: 80 రూ. ప్రతులకు: రచయిత, ప్రీమియర్ కో ఎడ్యూకేషన్ల్ అకాడమి, మాతానగర్, పంజాగుట్ట, ప్రైంటరీ)

- జయసూర్య

గోప్రాముఖ్యాన్ని తెలిపే పుస్తకం

భారతీయులకు గోవు అత్యంత పవిత్రమైనది. ఇటీవల కాలంలో గోరక్షణ పెద్ద ఎత్తున తెరపైకి వచ్చింది. గోశాలలు, గోప్రాజలు, గోసంరక్షణ అధికంగా సాగుతున్న కాలం ఇది. ఈ సమయంలో ‘గోభాగవతం’ అన్న పద్యవాక్యం రాయటం. గోమహత్యాన్ని అందరినీ విపరించటం సముచితం. ఈ గోభాగవతంలో నాలుగు స్కుంధాలలో నాలుగు గోసంబంధిత పోరాణిక గాధలున్నాయి. విశ్వామిత్రుడు, దిలీపుడు, చ్యావనుడి కథలు ఈ గోభాగవతంలో పద్యరూపంలో విరచితమయ్యాయి. ప్రబంధాల శైలిలో, ప్రోధశబ్దసమపాలతో ఈ పద్యకావ్యం పద్యాల అభిమానులను అలరిస్తుంది. ఆరంభ పద్యాలలోనే కవి గోప్రాముఖ్యాన్ని సృష్టించేస్తాడు. పద్య రచన అత్యంత సరళమైన పదాలతో సులభగ్రాహ్యంగా ఉండటం ఆనందం కలిగిస్తుంది. ముఖ్యంగా విశ్వామిత్ర కథలోని ఈ పద్యం బాలురచే కలోరపారం చేయించదగ్గ పద్యం. ‘ఎంత తపము చేసిన నేమి ఫలము/ చిత్తమందు నషంక్రతి చెదరకున్న/ అవనియందుననెంత మహోత్సవాన్ని/ మత్స్యరము చేత కేవల మర్యాదగును’ చక్కని పద్య రచనశైలితో అందరినీ అలరిస్తుందీ పద్యకావ్యం. (గోభాగవతము, రచన: డా॥ కడిమెళ్ల వరప్రసాద్, వెల: 120 రూ. ప్రతులకు: 3-6-50, యుర్వమిల్లి వారిదీధి నరసాపురం-534275)

కృతి

- నిర్మిష్టా

నందనవనంలో అపురూప పుష్టాలు

నేటి బాలలే రేపటి పొరులు. రేపటి పొరులను నీతివంతంగా, బాధ్యతాయుతంగా, తీర్పిదిద్దే గురుతర బాధ్యతనేటి సాహితీవేత్తలపై ఉంది. బాలలకుద్దేశింపబడిన సాహిత్యం, సరళమైన భాష కలిగి ఉండాలి. క్లూప్టంగా ఉంటూ, ఆసక్తి రేకెత్తించగలగుతూ, వినోదం, విజ్ఞానం, సందేశం ఇవ్వగలిగినదై ఉండాలి. 22 ఎట్లుగా బోధనా వృత్తిలో రాణించి, విద్యార్థుల మనస్తత్వాన్ని బాగా ఆకశింపు చేసుకుని, అటు శ్రోధ సాహిత్యం, ఇటు బాల సాహిత్యం రెంటినీ ఏకబిగిన రాస్తూ, పలు మెప్పుకోలు అందుకు స్నా చెస్తూరి సుదర్శన పారకలోకానికి చిరపరిచితులు. లోగడ ప్రకృతి మాత, అమృ ఒడి అనే రెండు కథా సంకలనాలను తెలుగు బాలలకు అందించిన సహ్యదయుడు. తన రచనల్ని స్వంత ఖర్చుతో ఆసక్తిగల పారకులకు అందిస్తాడు. రామచిలుక (పిల్లల కథలు) సంకలనంలో 19 కథలున్నాయి. సరళమైన భాషలో సాగే ఈ కథల్లో ప్రతి కథలో ఒక సందేశం ఉంటుంది. ఇంతేకాదు, ప్రతి కథ చివర ప్రముఖుల సూక్తులు ఉంటాయి. సుదర్శన కథల్లో మనుషులే కాదు, జంతువులు, పక్షులు ఉంటాయి. అవి మనుషుల్లా సంభాషిస్తారు. బాల పారకులను ఊహలోకలో విహారించేస్తాయి. ఐక్యమత్యాన్ని బోధిస్తాయి (రామచిలుక) స్నేహసీకి అంతరాలు ఉండకూడదని చెబుతాయి (స్నేహం) ఒడి తరగతి గదుల్లో చిలిపిచేష్టలు తగవని చెబుతాయి (పారం), మంచి పనుల్లో తాత తండ్రులకు వారసులు కావాలని చెబుతాయి (వారసుడు). సుదర్శన ఈ కథా సంకలనం ఒక నందనవనంలా పిన్నలను, పెద్దలను ఆహ్లాదపరుస్తాయి. (రామచిలుక, పిల్లల కథలు, రచన: చెస్తూరి సుదర్శన, వెల: 80 రూ, ప్రతులకు: రచయిత, 1-1-21/19, ప్లాట్ నం: 5, ప్రైంటరీ, ప్రైంటరీ-85) - కూర చిదంబరం

నెల్లూరు సంగతుల అధ్యుత అక్షరీకరణ

నెల్లూరు ప్రాశస్త్యం తెలియజేస్తా గతంలో ఈ రచయిత ఎంతో విలువైన వరిత్రను సవిత్రాలతో ప్రయోగాత్మకంగా, పరిశోధనాత్మకంగా పెన్నాతీరం నెల్లూరు నాటకం అలనాటి నెల్లూరు. ఆనాటి నెల్లూరోళ్లలాంటి విలువైన పుస్తకాలు అందించారు. ఇప్పుడు ‘నెల్లూరు సంగతులు చరిత్ర’ రాసారు. ఆది మానవుడి స్థావరాలలో పెన్నాతీరం ఒకటన్నారు. క్రీ.శ 11వ శతాబ్దం దాకా వికయసింహపురంగా ఇదే నెల్లూరును పిలిచేవారు. నెల్లూరి వాసినోట వెలువడిందే. ‘దేశభాషలందు తెలుగు లెస్సు’ ఇది క్రీడాభిరామంలో శ్రీనాథుని ప్రియమిత్రుడు వినుకొండ వల్ల భామాత్యని రచన దీన్ని 16వ శతాబ్దికాలం వాడైన ‘రాయలు’ చెప్పులేదు. ఈ విషయం చాలామందికి నేటికి తెలియదు కదా. 1750 లోనే ఫించను పథకం ప్రవేశపెట్టిన ఆర్గైటీ నవాబు చరిత్ర వివరాలతో నమోదు చేసారు. 11 శతాబ్దాలనాటి యుక్కగానాలు..శాసనాలు.. ఆయుర్వేద వైద్యులు సురభిక్షప్పయ్య సరస్వతి సమాజం అలనాటి గుర్రపు బండ్లు నెల్లూరు రాజులచరిత్ర (పేజి.103), 1860 నుండే నాటకం వుంది అంటారు రచయిత. 1908లోనే తోలి సంఘ సంస్కరణ సభలు జరిగిన సందర్భాలు, నేతల్ని గురించి రాసారు. 1927 నుంచి కాలసీల ఏర్పాటు గురించి రాసారు. పాత్రికేయులు, రాజసౌధాలు, అక్షర్ పాలనాకాలంనాటి పదాలు వెన్నెలకంటే రాఘవయ్య దువ్వురి, ఖసాను బ్యారావు సి.షై. చింతామణి దరిశి చెంచయ్యలాంటి ప్రముఖుల్ని వారి కృషిని చక్కగా విశ్లేషించారు. (నెల్లూరు సంగతులు, రచన: ఈతకోటు నుబ్బారావు, వెల: 280రూ, ప్రతులకు: రచయిత, 24/1697, రెండవచీఫి, రఫీంద్రనగర్, నెల్లూరు-04) - తంగిరాల చక్రవర్తి

(గత వారం తరువాయి)

ఎవరైనా తుమ్మగానే ‘చిరంజీవ’ అని అంటారు.

‘చిరంజీవ’ అన్నవారిని రాక్షసుడు భక్తించలేదు. తుమ్మినా చిరంజీవ అనని వారినే రాక్షసుడు భక్తించగలడు. అందుకే రాక్షసుడు

భక్తించలేను” అనుకున్నాడు.

అప్పుడు బోధిసత్యుడు రాక్షసుడిని అడిగాడు “ఈ రాక్షసుడా! నువ్వు మనుషులను ఎందుకు భక్తిస్తావు?”

“నేను 12 ఏళ్ల వైశ్రవణుడిని సేవించి ఈ వరం పొందాను”

“వరం పొందినవాడివే అయితే అందరినీ ఎందుకు భక్తించవు?”

“తుమ్మినపుడు జీవ అన్న శబ్దం పలికితే భక్తించలేను. లేని వారందరూ నాకు ఆహారమే”

“రాక్షసుడా.. నువ్వు ఇప్పుడు రాక్షసుడిని కానీ ఒకప్పుడు యక్కుడివి. నీ పూర్వ జన్మలో బోలెడన్ని దుష్టర్మలు చేసావు.

కన్స్తాలి మురళీకృష్ణ

ప్రాధాన్యం వివరించాడు. నరకం గురించి చెప్పాడు. నరకంలో అనుభవించాల్సిన యాతనలను గురించి చెప్పాడు.

అది విన్న రాక్షసుడికి జ్ఞానోదయం ఆయిది. అతడు బోధిసత్యుడు ఎలా చేప్తే అలా చేయటం ఆరంభించాడు. దుష్టర్మలు వదలి సత్కర్మల వైపు మళ్లాడు.

ఇది చూస్తున్న వారంతా ఆశ్చర్యపోయాడు. బోధిసత్యుడు రాక్షసుడిని సన్మాగ్రంలో పెట్టటం గ్రహించారు.

ఒక మానవుడు, ఉత్తముడు యక్కుడిని లోబరచుకుని, సేవకునిగా చేస్తున్నాడన్న వార్త నగరమంతా పాకిపోయింది.

ఆ వార్త రాజుకి చేరింది.

రాజు బోధిసత్యుడిని పిలిపించాడు. “మీరు మా సేనాపతి స్థానంలో ఉండాల్సినవారు” అని, బోధిసత్యుడిని తన సేనాపతిగా చేసుకున్నాడు. అతడి తండ్రిని విశేషంగా గౌరవించాడు. యక్కుడికి కూడా చక్కటి

రాక్షసుడికి జ్ఞానికిర్తనం

బోధిసత్యుడి తండ్రి ముక్కు దగ్గర పొడి వదిలాడు. ఆ పొడి ముక్కులోకి వెళ్లటంతో బోధిసత్యుడి తండ్రి తుమ్మేడు.

కానీ బోధిసత్యుడు ‘చిరంజీవ’ అనలేదు. దాంతో రాక్షసుడు సంతోషించాడు. ఇక “ఈ ముసలివాడిని భక్తించవచ్చు, ఆకలి తీర్పుకోవచ్చు” అనుకున్నాడు. పైనుంచి కిందకు దిగటం ప్రారంభించాడు. పైనుంచి కిందకు దిగుతున్న రాక్షసుడిని చూడగానే బోధిసత్యుడికి విషయం అర్థమయింది.

తన తండ్రి హతాత్మగా తుమ్మటానికి రాక్షసుడే కారణం అని ఊహించాడు. తండ్రిని తుమ్మించటం భక్తించటంకోసమే అని ఊహించాడు. చిరంజీవ అనకపోతే మనుషులను భక్తించే రాక్షసుడితడే అని అర్థం చేసుకున్నాడు. అందుకని రాక్షసుడు దగ్గరకు వస్తుంటే తండ్రితో అన్నాడు “తండ్రి.. నువ్వు నూరేళు జీవించాలి. ఏ రాక్షసుడి దృష్టి నీ మీద పడకూడదు”.

దిగుతున్న రాక్షసుడు ఆగిపోయాడు, బోధిసత్యుడు ‘జీవ’ అన్న పదం పలకగానే. “ఇతడు జీవ అన్నాడు. ఇతడిని భక్తించలేను. కానీ ఆ యువకుడిని భక్తించగలను” అనుకుని బోధిసత్యుడి వైపు కదిలాడు. అది చూసి బోధిసత్యుడి తండ్రి అన్నాడు. “నువ్వు కూడా వంద సంవత్సరాలు జీవించు. ఏ రాక్షసుడి చెడు దృష్టి నీపై ప్రసరించకూడదు” అన్నాడు.

“ఇతడు కూడా జీవ అన్నాడు. ఇద్దరినీ

అందువల్ల కలిన హింసాత్మక జన్మ ఎత్తావు. ఇప్పుడు కూడా అలాంటి దుష్టర్మలు చేస్తూ అంధ పరంపరలో పడిపోతున్నావు. ఈ కూపం నుంచి బయట పదాలంటే ఆ దుష్టర్మల చట్టం నుంచి నువ్వు బయట పదాలి. అందుకని ఈరోజు నుంచి ప్రాణిహింస మానెయ్య. దుష్టర్మల చట్టం నుంచి బయట పడతావు. ఈ మానవ భక్తుడి తప్పుతుంది. రాక్షస జన్మ నుంచి విముక్తి లభిస్తుంది.

బోధిసత్యుడి బోధనతో ఆలోచనలో పడ్డాడు రాక్షసుడు.

అప్పుడు అతడికి అహింస ధర్మం బోధించాడు బోధిసత్యుడు. పంచశీల

పదవి ఇచ్చాడు. బోధిసత్యుడి ఉపదేశాలను అనుసరించి రాజ్యం చేశాడు. దానాది పుణ్యకర్మలు చేశాడు. చివరికి స్వగ్రం పొందాడు.

కథ చెప్పటం ముగించిన బుద్ధుడు చివరలో “ఆ కాలంలో రాజు ఆనందుడు. తండ్రి కాశ్యపుడు. ఆ కుమారుడిని నేనే”.

....

అది బుద్ధుడు జేత వనంలో విహారిస్తున్న కాలం.

ఆ కాలంలో ఒక భిక్షువు దైర్యం కోల్పోయాడు. ఆత్మవిశ్వాసం కోల్పోయాడు. ఆ విషయం తెలిసిన బుద్ధుడు అతడిని తన దగ్గరకు పిలిచాడు.

జ్ఞానోదయం

కథ

పనీపాటూ లేని ఒక యువకుడు దొంగతనాలకు అలవాటు పడ్డాడు. అతడు ఒక బంగారు హోరాన్ని దొంగిలించి రాజబట్టులను చూసి రోడ్డుపైన పరిగెత్తుకుంటూ వస్తున్నాడు. ఆ రోడ్డు వెంబడి ఒక సన్యాసిని నడుస్తున్నాడు. వెంటనే ఆ దొంగ ఆ హోరాన్ని సన్యాసిని పైన విసిరి వేసాడు. ఆ సన్యాసిని ‘ఏయ్! ఆగు’ అని అరిచాడు. వెనక్కు చూసిన దొంగ ఒక పెద్ద బండరాయి కాలికి తట్టుకుని రోడ్డుపైన కిందపడిపోయాడు. వెంటనే రాజబట్టులు ఆ దొంగను పట్టుకున్నారు. సన్యాసి ఆ హోరాన్ని రాజబట్టులకు ఇచ్చాడు. వారు అది తీసుకొని దొంగతో పాటు సన్యాసిని కూడా బంధించి రాజు ముందర ప్రవేశపెట్టారు.

రాజు వారిద్దరినీ జైల్లో వేయమన్నాడు. అది గమనించిన మహామంత్రి ‘మహారాజా! మీరు దొంగను మాత్రమే భైదు చేయించండి. సన్యాసిని వద్దు’ అని అన్నాడు.

రాజుకు ఇది నష్టలేదు. ‘మంత్రిగారూ! వీరిద్దరూ దొంగలే. సన్యాసి దొంగ కాకుంటే రాజబట్టులు ఎందుకు తీసుకొని వస్తారు? ఆ సన్యాసిని వద్ద హరం దొరికింది కదా!

అతడు దొంగను ఎందుకు పట్టుకోలేదు? ఇటువంటి దొంగ సన్యాసుల సంగతి నాకు తెలుసు! అని అన్నాడు.

అప్పుడు మంత్రి ‘మహారాజా! మీరు ఎన్ని చెప్పినా ఈ సన్యాసి దొంగ కాదు. మీరన్నట్లు దొంగ సన్యాసులు ఉండవచ్చు. కానీ ఇతడు మాత్రం దొంగ కాదు. ఇతడే మీరన్నట్లు దొంగ అయితే ఆ హరం తీసుకొని పారిపోయేవాడు. రాజసభకు కూడా వచ్చేవాడు కాదు’ అని అన్నాడు మంత్రి. కానీ రాజు మంత్రి మాట లెక్క చేయక సన్యాసిని కూడా భైదు చేయించాడు.

ఇంతలో అక్కడకు వచ్చిన ఒక భట్టుడు ‘మహారాజా! మన శత్రుసైన్యం సరిహద్దుల్లో కాచుకొని ఉందట. మన

సైన్యాధ్యక్షుడు వర్తమానం పంపించాడు’ అనే వార్తను తెచ్చాడు.

అప్పుడు మంత్రి ‘మహారాజా!

మాశారా! ఒక మంచి వ్యక్తిని జైల్లో వేస్తే మనల్ని భగవం తుడు కూడా క్షమించడు. అందుకే మనకు ఈ ఆపద వచ్చింది’ అని అన్నాడు. రాజు ఈ మాటలు విని ‘అయితే సన్యాసిని విడుదల చేస్తే మనకు ఈ ఆపద పోతుండా మంత్రిగారూ!’ అని అన్నాడు. ‘ఏమో మహారాజా! పోతుంది కావచ్చ. నాకేం తెలుసు. మీరు ఒకసారి అతనిని విడుదల చేసి చూడండి’ అని అన్నాడు. వెంటనే రాజు ఆ సన్యాసిని విడుదల చేయించాడు. మరుక్కణం మరొక భట్టుడు ప్రవేశించి ‘మహారాజా!

మన శత్రు సైనికులు మనం యుద్ధానికి తయారు కావడం గమనించి తిరుగు మొహం పట్టారు’ అని అన్నాడు.

వెంటనే మంత్రి ‘మహారాజా! మీరు ఒక మంచి పని చేశారు. అందువల్లనే మనకు ఈ ఆపద తప్పింది. సత్పురుషులను బాధపెడితే దేవుడు కూడా

మనలను క్షమించడు. నా మాట నేడు నిజమైంది’ అని అన్నాడు. రాజు ఎంతో సంతోషిస్తా ‘మంత్రిగారూ! ఇకమీదట నిర్దోషులెవ్వరికి శిక్ష పదకుండా చూస్తాను. నాకు జ్ఞానోదయం అయింది’ అని అన్నాడు. మంత్రి సన్యాసికి క్షమాపణలు చెప్పాడు. సన్యాసి తాను ఇతర గ్రామాల్లో శిష్యులకు జ్ఞానం ఉపదేశించాలని మంత్రిని, రాజును దీవించి వెళ్లిపోయాడు. మంత్రి ఈ దొంగతనం గురించి వివరంగా తెలుసుకొని ఇద్దరు భట్టులచే శత్రు సైనికులు పొంచి ఉన్నారన్న సమాచారం కల్పించి ఈ నాటకం ఆడించినట్లు, రాజుకు బుద్ధి చెప్పి నట్లు ఎవరికి తెలియదు. మొత్తానికి ఈ నాటకం వలన రాజుగారు నిర్దోషులను శిక్షించడం మానుకున్నాడు.

- సంగనభట్ట చిన్నరామకిష్టయ్య

11 జూలై 2021

16 ఆదివారం వార్త

కుమృతార్థిలు

వార్త ఆఖివారం

బాలగేయం

అందాల పక్కలు

రంగుల పక్కలు
పక్కల కూతలు
దేవుని వరములు!
దివిలో తారలు
తారల వెలుగులు
దేవుని వరములు!
పచ్చని చిలుకలు
చిలుకల పలుకులు
దేవుని వరములు!
చక్కని పాపలు
పాపల నవ్వులు
దేవుని వరములు!

-పుట్టగుంట సురేష్ కుమార్

హలీస్ ప్రైండ్...

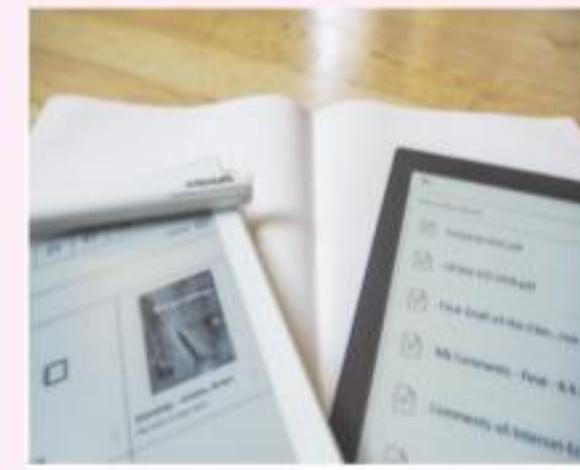
చిన్నారుల ప్రశ్నలకు

వార్త సిఎండి, మేనేజింగ్ ఎడిటర్

గిరీష్ అంకుల్ సమాధానాలు

ఎన్.కులక్కార్ - గుంటూరు

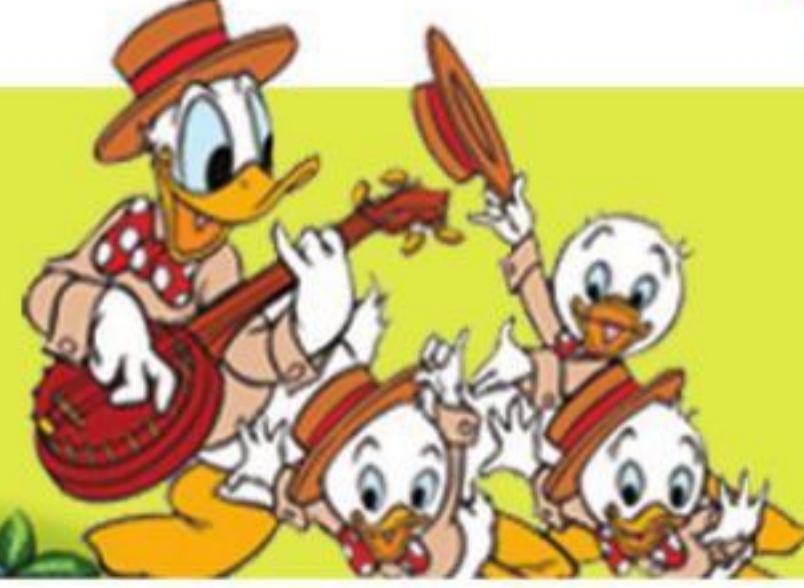
ప్రశ్న: గిరీష్ సంఘీ అంకుల్ గారికి నమస్తే! ఇ-పేపర్ తయారీ ప్రత్యేకతలు ఏమిటి?

జవాబు: కులక్కార్! కాగితం మీద ముద్రించే పుస్తకాలకు, వార్తాపత్రికలకు ప్రత్యామ్మాయంగా భావిస్తున్న ‘ఇ-పేపర్’ పరిశోధనలు 2000 సంవత్సరంలో ప్రారంభమయ్యాయి. ఇ-పేపర్ వాస్తవానికి మడిచి జేబులో పెట్టుకునేంత పలుచ్చెన కంప్యూటర్ మానిటర్. ఇందుకు సంబంధించి ఫిలిప్ప్స్ కంపెనీ, ల్యాసెంట్, ఐబీఎం మొదలైన ప్రభావం కంపెనీలు పరిశోధనలు జరిపాయి. కాగితమంత పలుచ్చెన మానిటర్ను సృష్టించడం ద్వారా వార్తలు సహా ఏ సమాచారాన్ని అయినా ఇంటర్నెట్ ద్వారా చూసే సోలబ్యూన్ని కల్పించడం ఈ ప్రయోగాల లక్ష్యం. 2001 చివరలో ఫిలిప్ప్స్ కంపెనీ వారి సమూనా ‘ఇ-పేపర్’లో పాలిమర్ డిస్ట్రీబ్యూట్ లిక్ష్యూడ్ క్రైస్టల్ డిస్ట్రీబ్ ఉంది. పాలిమర్లతో తయారైన పలుచని ఫిల్మ్ ట్రాన్స్ఫర్లల ఆధారంగా ఈ డిస్ట్రీబ్ పనిచేస్తుంది. ఇది 64x64 ఫిక్స్ లెంగ్ వైశాల్యం ఉంది. అంటే రెండగుళాల పొడవు, రెండంగుళాల వెడల్చు ఉంటుంది. కంప్యూటర్ తెరమీద కనిపించే ఫోటోలోని అతి చిన్న ఎలక్ట్రాన్ బిందువును ‘ఫిక్స్ లో అంటారు. ఈ ఇ-పేపర్లో ఫోటోలు గ్రే కలర్లోని 256 పేంటలలో కనిపిస్తాయి. చేతితో పట్టుకుని ఎక్కుడికైనా తీసుకెళ్లే పూర్తి స్థాయి ఇ-పేపర్ను రూపొందించడానికి ఎంత కాలం పడుతుందో తెలియరావడం లేదు. ఇ-పేపర్ తయారీలో ప్రధాన అడ్డంకి సర్యాగ్రట్ బోర్డులే. ఇవి ఎటుపడితే అటు వంగేవి కావు. సమాచారాన్ని అక్కరాలుగా, ఫోటోలుగా మార్చే కీలకమైన బాధ్యత ఈ సర్యాగ్రట్ బోర్డులదే. సర్యాగ్రట్ బోర్డులలోని సిలికాన్ ట్రాన్స్ఫర్రల్ కంప్యూటర్ తెరమీద కనిపించే ఫోటోలోని ఫిక్స్ ల్స్ (బిందువుల) రంగును నిర్దేశిస్తాయి.

11 జూలై 2021

ఆదివారం వార్త 17

ప్రాఫెషనల్ క్లాట్ స్టీమర్

ఎంతైనా ఇస్తే బట్టలు తెచ్చిపెట్టే హలందాతనమే వేరు. నిజానికి

మాసిన దుస్తల్ని ఉత్తికి ఆరేయడమే పెద్దవని. ఇక వాటిని ఇస్తే చేసి, అరల్లో సర్డడం ఒపిక, సమయంతో కూడిన వ్యవహరం. ఈ ప్రాఫెషనల్ పవర్పుల్ ఫ్యాబ్రిక్ స్టీమర్ అదే పనిని నిమిషాల్లోనే చక్కబెడుతుంది. 1.8 లీటర్ల సామర్థ్యం కలిగిన విజబుల్ వాటర్ ట్యూంక్ దీనిలో ఉంటుంది. గాడ్జెట్కి వెనుకవైపు వాటర్ పైప్ కి కనెక్ట్ అయి ఉన్న స్టీమర్ (ఫ్యాబ్రిక్బ్రెమ్) బట్టల్ని మృదువుగా మారుస్తుంది. ఇక స్టీమ్ చేసిన డైస్ నిమిషాల్లో ఆరేందుకు, దాన్ని తగిలించడానికి వీలుగా మధ్యలో నిలుపుగా ఉన్న స్టోండ్ (గార్బోంట్ హ్యూంగర్) ఉపయోగపడుతుంది. స్వీచ్ ఆన్ చేసిన 45 సెకన్సలో 1500 వాట్సపవర్టో ఇది పని చేస్తుంది. వాటర్ ట్యూంక్ నిండుగా ఉంటే.. డైయిన్ ప్లగ్ టెక్నాలజీలో 55 నిమిషాల పాటు నిరంతరంగా దీని నుంచి ఆవిరి వెలువడుతుంది. ఇది సిల్క్, కాటన్సో పాటు ఊలు దుస్తలు, లినెన్క్లాట్స్.. ఇలా అన్ని రకాల వస్త్రాలకు అనుకూలంగా ఉంటుంది. దుస్తలు, లినెన్క్లాట్స్, కర్డెన్స్ ని కూడా సాఫ్ట్గా మార్చేస్తుంది. ఈ స్టీమర్ని వీలున్న చోటుకి జరుపుకోవడానికి కింద చక్కాలు ఉంటాయి. గాడ్జెట్లో పాటు హీట్ని తట్టుకుని ప్రాటెక్ట్ హ్యూండ్గ్లోజులు లభిస్తాయి. వాటిని ధరించి ఒక చేత్తో డైస్ పట్టుకుని మరో చేత్తో స్టీమ్ చేసుకోవచ్చు. టెంపరేచర్ సెట్ చేసుకోవడానికి, క్లాట్ ట్రైప్ తెలియజేడానికి కుడివైపు రెగ్యులేటర్ ఉంటుంది. అప్పటికప్పుడు ఫంక్షన్స్, పార్టీలకు వేళ్ళ వారికి ఈ స్టీమర్ చాలా చక్కగా యూజ్ అవుతుంది.

సిరామిక్ కెటిల్

వేడి నీళ్ళ, పాలు, టీ, కాఫీ ఇలా చాలావాటికి మినీ కెటిల్ నిత్యావసరం అయిపోయింది. దాంతో మినీలో మెనీ అనే పాలసీకి పెద్దపీట వేస్తున్నాయి కంపేసీలు. అందులో భాగమే ఈ సిరామిక్ కెటిల్. దీనిలో చాలా ఆప్స్ అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఒకరిద్దరికి

పవిత్ర వస్తుం కిస్యాహా

(4వ పేజీ తరువాయి)

ఈ ముక్కలన్నిటినీ కలిపితే కాబాపై కప్పిన పవిత్ర వస్తుం తయారీ ప్రక్రియ పూర్తి అయినట్లు అవుతుంది. ఈ వస్తుం తయారీకి ఒకప్పుడు 17 మిలియన్ సాదీ రియాల్ ఖర్చు అయ్యావి. మన కరెన్సీలో చెప్పా లంటే దాదాపు 23 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంది. ప్రస్తుతం బంగారం, వెండి, పట్టు ధరలు పెరగడంతో ఈ ఖర్చు మరింతగా పెరిగింది. కాబాపై ఈ నూతన వస్తొన్ని అలంకరించే అద్భుత దృశ్యాన్ని తిలకించడానికి అనేకమంది తహతహలాడుతుంటారు. అదో అపూర్వ, అనిర్యచనీయ సన్నివేశం. పాత వస్తొన్ని తోలగించేటప్పుడు కాబా నిజరూపం మొత్తం కనిపిస్తుంది. అనేకమంది కష్టపడి తయారు చేసిన ఈ వస్తొన్ని కప్పడం, అలంకరించడం.. ఇత్యాది ప్రక్రియల్లో చాలామంది కష్టపడి పని చేయాల్సి ఉంటుంది. కాబాను సందర్శించడం ఒక ఎత్త అయితే, కిస్యాహా వస్తొన్ని మార్చే ప్రక్రియను మాడటం మరో ఎత్త. ఈ అవకాశం అందరికి రాదు. అదో తీయని అనుభూతి. □

మార్కెట్ కొత్తగా..

మాసిన దుస్తల్ని ఉత్తికి ఆరేయడమే పెద్దవని. ఇక వాటిని ఇస్తే చేసి, అరల్లో సర్డడం ఒపిక, సమయంతో కూడిన వ్యవహరం. ఈ ప్రాఫెషనల్ పవర్పుల్ ఫ్యాబ్రిక్ స్టీమర్ అదే పనిని నిమిషాల్లోనే చక్కబెడుతుంది. 1.8 లీటర్ల సామర్థ్యం కలిగిన విజబుల్ వాటర్ ట్యూంక్ దీనిలో ఉంటుంది. గాడ్జెట్కి వెనుకవైపు వాటర్ పైప్ కి కనెక్ట్ అయి ఉన్న స్టీమర్ (ఫ్యాబ్రిక్బ్రెమ్) బట్టల్ని

మృదువుగా మారుస్తుంది. ఇక స్టీమ్ చేసిన డైస్ నిమిషాల్లో ఆరేందుకు, దాన్ని తగిలించడానికి వీలుగా మధ్యలో నిలుపుగా ఉన్న స్టోండ్ (గార్బోంట్ హ్యూంగర్) ఉపయోగపడుతుంది. స్వీచ్ ఆన్ చేసిన 45 సెకన్సలో 1500 వాట్సపవర్టో ఇది పని చేస్తుంది. వాటర్ ట్యూంక్ నిండుగా ఉంటే.. డైయిన్ ప్లగ్ టెక్నాలజీలో 55 నిమిషాల పాటు నిరంతరంగా దీని నుంచి ఆవిరి వెలువడుతుంది. ఇది సిల్క్, కాటన్సో పాటు ఊలు దుస్తలు, లినెన్క్లాట్స్.. ఇలా అన్ని రకాల వస్త్రాలకు అనుకూలంగా ఉంటుంది. దుస్తలు, లినెన్క్లాట్స్, కర్డెన్స్ ని కూడా సాఫ్ట్గా మార్చేస్తుంది. ఈ స్టీమర్ని వీలున్న చోటుకి జరుపుకోవడానికి కింద చక్కాలు ఉంటాయి. గాడ్జెట్లో పాటు హీట్ని తట్టుకుని ప్రాటెక్ట్ హ్యూండ్గ్లోజులు లభిస్తాయి. వాటిని ధరించి ఒక చేత్తో డైస్ పట్టుకుని మరో చేత్తో స్టీమ్ చేసుకోవచ్చు. టెంపరేచర్ సెట్ చేసుకోవడానికి, క్లాట్ ట్రైప్ తెలియజేడానికి కుడివైపు రెగ్యులేటర్ ఉంటుంది. అప్పటికప్పుడు ఫంక్షన్స్, పార్టీలకు వేళ్ళ వారికి ఈ స్టీమర్ చాలా చక్కగా యూజ్ అవుతుంది.

సరిపోయే టీ, సూప్, పుడ్డింగ్, రైస్ ఇలా చాలనే సిద్ధం చేసుకోవచ్చు. 600 మిలీలీటర్స్ సామర్థ్యంతో

220 వాట్స్ పవర్టో ఇది పని చేస్తుంది. సిరామిక్ కప్పలో పాటు అదే పరిమాణంలో ఉన్న బోర్సిలికేట్ గ్లోస్తో తయారైన కప్ కూడా ఈ మేకర్తో లభిస్తుంది. రెండు కప్పులకు మూత ఒక్కటే ఉంటుంది. బేస్ నుంచి కప్పు సులభంగా వేరు చేసుకోవచ్చు. దాంతో అదే కప్పులో నేరుగా తినొచ్చు. తాగొచ్చు, ఆప్స్ నో కూడిన డిజిటల్ స్ట్రీన్ కెటిల్ మేకర్ ముందువైపు కనిపిస్తూ ఉంటుంది. తేలికగా ఉంచటంతో దీన్ని సులభంగా ఎక్కడికైనా తీసుకుని వెళ్ళాచ్చు.

మట్టి బెక్కవేర్ మెపిన్

శ్రేమని తగ్గించి టైమ్ సేవ చేసే వంటింటి సదుపాయాలు ఇప్పుడు మార్కెట్లో కోల్లలు. ఇందులో ఒకేసారి రెండు వెరైటీలు పండుకోవచ్చు. నిమిషాల్లో బోలెడస్సీ వంటకాలు సిద్ధం చేసుకోవచ్చు. గాడ్జెట్లో ల్యాప్‌టాప్ మాదిరి ఒపెన్ చేసుకుని ఇరు వైపులా కుక్ చేసుకునే వీలుంటుంది. పై భాగంలో ఉన్న హ్యూండిల్ గాడ్జెట్కి ఒకవైపు స్టోండ్లా ఉపయోగపడుతుంది. దీనిపై గ్రిల్ చికెన్, కట్టెన్స్, సూప్, పాన్కెక్స్, ఆమ్లెన్స్, రైస్ ఐటమ్స్, బార్పెక్యూ రుచులు.. ఇలా ఒక్కటేమిటి చాలా వెరైటీలని రెడీ చేసుకోవచ్చు. అవసరాన్ని బట్టి మేకర్కి ఒకవైపు గ్రిల్, మరోవైపు పాన్ లేదా బోల్ మార్చుకునే సాకర్యంతో పాటు ఆ బోల్కి సరిపడా ప్రత్యేకమైన మూత కూడా ఉంటుంది. వంట సమయంలో వ్యర్థాలు చేరేందుకు కింద భాగంలో ఒక చిన్న ట్రే పెట్టుకోవచ్చు. మేకర్ ముందు భాగంలో డిస్ప్లే, ఆప్స్ ఉండటంతో దీని ఆవరేటింగ్ చాలా ఈజీ. □

యాపిల్ బర్టు

కావలసినవి: యాపిల్స్ -2, (పెద్దవి, పైతొక్కు, గింజలు తొలగించి, గుజ్జలు చేసుకోవాలి)

జీడిపప్పు: పావుకప్పు (నానబెట్టి, మెత్తగా ముక్కీ పట్టుకోవాలి), వంచదార: కప్పు, చిక్కటిపాలు:3 కప్పులు, కొబ్బరి పొడి: అరకప్పు,

ఏలకుల పొడి: అర టీ స్వాన్

తయారీ విధానం: ముందుగా స్ఫ్రె ఆన్ చేసుకుని, పొత్తలో పాలు పోసుకుని, గరిపెతో తిప్పుతూ..చిన్న మంటపైన కాగించుకోవాలి.

తర్వాత యాపిల్ గుజ్జలు,

జీడిపప్పు పేస్టు, కొబ్బరిపొడి వేసుకుని గరిపెతో తిప్పుతూ ఉండాలి. కాస్త దగ్గర పడిన తర్వాత వంచదార, ఏలకుల పొడి వేసుకుని బాగా కలుపుకుని స్ఫ్రె ఆఫ్ చేసుకోవాలి.

జీడిపప్పు పేస్టు, కొబ్బరిపొడి వేసుకుని గరిపెతో తిప్పుతూ ఉండాలి. కాస్త దగ్గర పడిన తర్వాత వంచదార, ఏలకుల పొడి వేసుకుని బాగా కలుపుకుని స్ఫ్రె ఆఫ్ చేసుకోవాలి. ఒక గాజపొత్తలో అడుగున నెఱ్య రాసి..మొత్తం మిశ్రమాన్ని అందులోకి తీసుకోవాలి. ఆ మిశ్రమాన్ని అర అంగుళం మందంలో ముక్కలుగా కట్ చేసుకుని సర్వ్ చేసుకోవాలి.

బ్రెడ్ చికెన్ రోల్

కావలసినవి: చికెన్: పావుకిలో (మెత్తగా ఉడికించి, తురుములా చేసుకోవాలి) ఉల్లిపాయ ముక్కలు: 2 టేబుల్ స్వాన్లు, పచ్చిమిర్చి ముక్కలు: 1 టీస్వాన్, క్యారెట్, బీట్రూట్ తురుము: 1 టేబుల్ స్వాన్ చొప్పున, బ్రెడ్ స్నైసెస్: 10 (నాలుగువైపులా అంచులు కట్ చేసి పెట్టుకోవాలి), పాలు: కొద్దిగా, ఉప్పు: తగినంత, నూనె డీప్ ప్రైకి సరిపడా, గుడ్లు-2

తయారీ విధానం: ముందుగా 1 టేబుల్ స్వాన్ నూనెలో ఉల్లిపాయ ముక్కలు, పచ్చిమిర్చి ముక్కలు, క్యారెట్, బీట్రూట్ తురుము ఒకదాని తర్వాత ఒకటి వేసుకుని దోరగా వేయించుకోవాలి. అందులో పచ్చిమిర్చి ముక్కలు, ఉల్లిపాయ ముక్కలు, బరీసీలు, బీట్రూట్ తురుము, కొత్తిమీర తురుము వేసుకుని గరిపెతో బాగా తిప్పుతూ వేయించుకోవాలి.

రాసి రోల్స్ లా చేసుకుని, అంచులు ఉడకుండా అతికించాలి.

వాటిని గుడ్లు మిశ్రమంలో ముంచి నూనెలో డీప్ ప్రై చేసుకుంటే సరిపోతుంది.

బీట్రూట్ బోండా

కావలసినవి: బీట్రూట్ తురుము: ఒకటిన్నర కప్పులు, మినప్పప్పు, శనగపప్పు, జీలకర్ర, ఆవాలు: అర టీ స్వాన్చోప్పున, పచ్చిమిర్చి ముక్కలు: టీ స్వాన్, ఉల్లిపాయ ముక్కలు: 1 టేబుల్ స్వాన్ (చిన్గుగా కట్ చేసుకోవాలి) బరానీలు: పావు కప్పు (నానబెట్టినవి, ఉప్పు: తగినంత, పసుపు: టికెడెడు గరం మసాలా: అటీ స్వాన్, బియ్యప్పిండి: 3టేబుల్ స్వాన్లు, కరివేపాకు తురుము, కొత్తిమీర తురుము: కొద్దికొద్దిగా శనగపిండి: 4 టేబుల్ స్వాన్లు, బేకింగ్

ఈవినింగ్ న్యూక్

సోడా, కారం: టీస్వాన్ చొప్పున, నీళ్ళు: సరిపడా, నూనె: డీప్ ప్రై సరిపడా.

తయారీ విధానం: ముందుగా పాన్లో 1 టేబుల్ స్వాన్ నూనె వేడి చేసుకుని జీలకర్ర, ఆవాలు, మినప్పప్పు, శనగపప్పు ఒకదాని తర్వాత ఒకటి వేసుకుని దోరగా వేయించుకోవాలి. అందులో పచ్చిమిర్చి ముక్కలు, ఉల్లిపాయ ముక్కలు, బరీసీలు, బీట్రూట్ తురుము, కొత్తిమీర తురుము వేసుకుని గరిపెతో బాగా తిప్పుతూ వేయించుకోవాలి.

స్ఫ్రె ఆఫ్ చేసుకుని కాస్త చల్లారనివ్వాలి. ఈలోపు ఒక బౌల్ తీసుకుని శనగపిండి, బియ్యప్పిండి, బేకింగ్ సోడా, కారం వేసుకుని సరిపడా నీళ్ళు పోసుకుని వలుచగా కలుపుకుని వక్కన పెట్టుకోవాలి. బీట్రూట్-జీలకర్ర మిశ్రమాన్ని నిమ్మకాయ సైజ్లో బాల్స్ లా చేసుకుని, వాటిని శనగపిండి మిశ్రమంలో ముంచి, బూరెల మారిగా కాగుతున్న నూనెలో డీప్ ప్రై చేసుకోవాలి. □

**కార్తీక ఇంటికి వచ్చేసినికి ఇల్లంతా సందడిగా వుంది.
వంట చేసునే మాలతి.. అత్తయ్య, మామయ్యలకి
కబుర్లు చెబుతోంది.**

టి.వి.ఆన్‌లో వుంది.

సాయంత్రం ఆరు గంటలు..

**కార్తీక వాళ్ల తలిదండ్రులు ఉదయం ఊరు నుండి
రావడంతో ఇంట్లో ఆహోదకరమైన వాతావరణం వచ్చింది.**

ఈ కార్పోరేట్ సూగ్లో నాలుగవ తరగతి చదువుతున్న వికాస్, రెండవ తరగతి చదువుతున్న అనన్య సూగ్లో నుండి రావడం, పుస్తకాలు పక్కనే పెట్టేసి తాతయ్య, నానమ్మలతో కొద్ది క్షణాలు ముచ్చటించి.. అమ్మని టిఫిన్ ఏదైనా కావాలని అడిగి, వాళ్లకి ఇష్టమైన కార్పూన్ చాసల్ పెట్టుకుని చూస్తా కూర్చున్నారు.

**రోజుా.. ఆ సమయానికి వాళ్లకి
కావలసిన టిఫిన్ రెడీ చేసి మాలతి టి.వి.
ముందు కూర్చుని వుండేది.**

**కార్తీక తలిదండ్రులను పలకరించి తన
రూంలోకి వెళ్లిపోయాడు. సెల్ఫోన్‌లో
ఎవరినో కొద్దిసేపు పలకరించి ఫోన్
చూసుకుంటూ కూర్చున్నాడు.**

**మాధవరావు సోఫాలోంచి లేచి
ఫ్రైం అప్ అయి ఈవినింగ్
వాకింగ్‌కని అలా పార్క్ వైపు
బయలుదేరాడు. వాకింగ్‌కి
రమ్మంటూ తాతయ్య
పిలుస్తుంటే రాలేమన్నారు
పిల్లలు.**

**సాయంత్రం ఏడు గంటల
సమయంలో ఇంటికి తిరిగి
వచ్చాడు.**

**కార్తీక సెల్ఫోన్‌లో వాటింగ్
చేసున్.. అత్త, కోడలు సీరియల్
చూస్తా..**

**పిల్లలేమో పుస్తకాలు ముందు
పెట్టుకుని, చదువుతున్నట్లుగా
కనిపిస్తున్నారే కానీ వాళ్ల ధ్యాసంతా
టి.వి.పైనే.**

**మామగారిని చూసి టి.వి. వాల్యూం తగ్గించింది మాలతి.
భోజనాల సమయంలో కూడా టి.వి. ఆన్‌లోనే వుంది.
రాత్రి పది గంటల తరువాత..**

**అందరూ నిద్రకు ఉపక్రమించే సమయంలో మాలతి టి.వి. ఆన్
చేసింది.**

**మాధవరావు, లలిత ఊరి దగ్గర వుంటారు. నాలుగైదు నెలలకి
ఒకసారి వచ్చి వెళుతుంటారు.**

**ప్రతిసారి ఆనందంగా గడిపే వాళ్లకి ఈసారి ఇబ్బంది
అనిపించింది.**

ఉదయం కాస్త అలస్యంగా నిద్రలేచింది మాలతి.

**అప్పటికే నిద్ర లేచిన మాధవరావు భార్యని నిద్ర లేపి బయటికి
మార్చింగ్ వాకింగ్‌కి వెళ్లిపోయారు.**

కార్తీక, మాలతిల అలవట్లు మాధవరావు గారికి నచ్చలేదు.

హడావుడిగా తాను లేచాక పిల్లల్ని నిద్రలేపింది మాలతి.

పిల్లలు నిద్ర లేచాక చాలాసేపటి తరువాత నిద్ర లేచాడు కార్తీక.

**లేస్తూనే సెలఫోన్ చేతుల్లోకి తీసుకున్నాడు. ఫోన్ చూస్తా
కూర్చున్నాడు.**

**“రెడీ అవ్వంది.. ఆఫీస్‌కి ట్రైం అవుతుంది” అంటున్న మాలతి
మాటలు వినిపించి లేచాడు.**

**అప్పుడే మాధవరావు గారు ఇంట్లోకి
వచ్చారు.**

రెండు నెలల క్రితం..

**“నాన్నా! ముప్పుయి వేలు పెట్టి కొత్త టండ్ర స్ట్రీమ్
సెల్ఫోన్ కొన్నాను” అంటూ కుమారుడు
సంబరంగా చెబుతుంటే ఏంటో అనుకున్నాడు.**

అయనకి ఇప్పుడు అర్థం అవుతోంది దాని పర్యవసానాలు ఏంటో!

**ఇదివరకు అయితే కార్తీక, మాలతి తమ పట్ల ఎంతో శ్రద్ధగా
వుంటూ ప్రేమగా పలకరించేవారు.**

ఇప్పుడు వాడి లోకం సెల్ ఫోన్!

**మాలతి పిల్లల ఆలనా పాలనా సైతం
సరిగ్గా చూడకుండా తన శ్రద్ధ పూర్తిగా
సీరియల్స్ పైనే!**

ఉదయం పిల్లలు

సూగ్లోకి, కార్తీక ఆఫీస్‌కి

వెళ్లాడ అత్తా కోడలు

సీరియల్స్ లోని

అసక్కికరమైన విషయాలు

చర్చించుకోవడం కూడా

ఆ పెద్దాయన చెవిన

పడుతూనే వున్నాయి.

ఏదైనా మితంగా

వున్నవరకు ఒకే. కానీ

అది అదుపు

తప్పినప్పుడే తిప్పలు.

తిరిగి ఊరికి

బయలుదేరే

ముందురోజు..

తన మనస్సులో

అనుకుంటున్న అభిప్రాయాలు వాళ్లతో

వంచుకున్నాడు మాధవరావు.

“కార్తీక, మాలతి.. నేను పని చేసింది సూగ్లో టీచర్గా. ఎంతో

మంది పిల్లల జీవితాలు తీర్చిదిద్దాను. ఈ మాట నేను నా గొప్ప

కోసం చెప్పడం లేదు. ఎంతో మంది పిల్లలకు ఉజ్జ్వలమైన

బతుకుబాటను పరిచయం చేసిన నేను నా పిల్లలను కూడా ఆ

విధంగా తీర్చిదిద్దాలనే చిరు ప్రయత్నం మాత్రమే ఈ మాటలు.

మాలతి సమయాన్ని చాలా భాగం టి.వి.కే కేటాయిస్తుంది. సరే,

పిల్లలు సూగ్లోకి వెళ్లాడ, భర్త ఆఫీస్‌కి వెళ్లాడ కొంత సమయం ఒకే.

అలా చేయడంలేదు తను. మీరిద్దరు ఇలా ఎవరి వ్యాపకాల్లో వాళ్ల

బిజీగా వుంటే ఇక పిల్లల ఆలనా పాలనా ఎవరు గమనిస్తారు?

అంటే వేలకి వేలు సూగ్లో ఫీజులు కట్టాం కదా సూగ్లులువాళ్లే

చదివించుకుంటారులే అన్న ధీమా కదా మీలో. అది సరికాదు.

పిల్లలు ఏం చదువుతున్నారో ఎలా చదువుతున్నారో తలిదండ్రులు

గమనించాలి. చదువంటే కేవలం ఎగ్గామ్సులో వచ్చే మార్గులు

మాత్రమే కాదు. వాళ్ల రికార్డ్, నోట్ బుక్స్ చూస్తే మీకే అర్థం

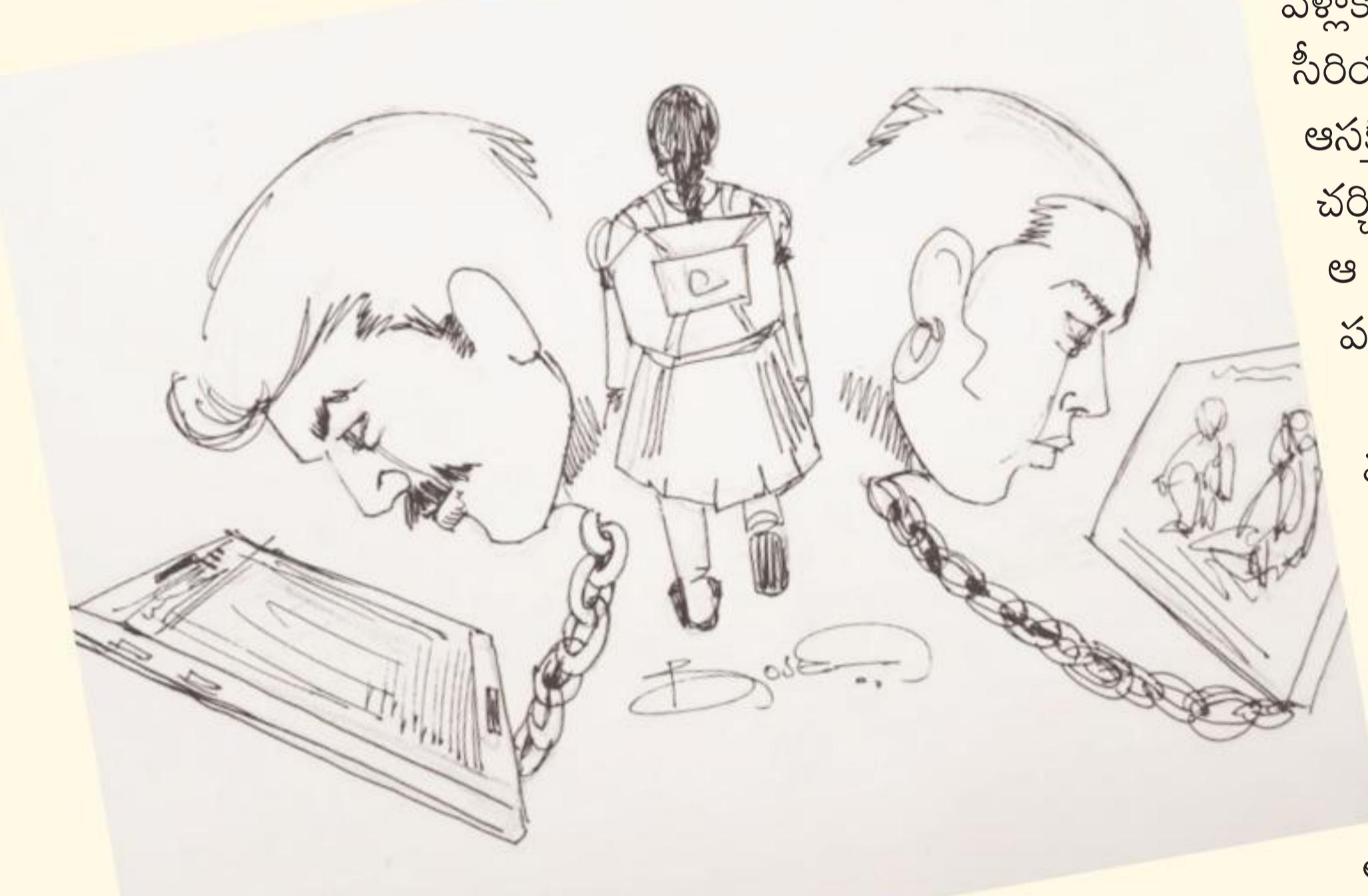
అవుతుంది. వాళ్ల ఎలా చదువుతున్నారో! కాలం విలువైంది.. కానీ

జీవితం అంతకంటే విలువైంది.

గుర్రపాటి శ్రీను

నేటి భారతం

ఒకప్పుడు..

దూరంగా పున్నవాళ్లతో మానవ సంబంధాలు ఉత్తరాల ద్వారా, ఆ తరువాత ఫోన్ కాల్స్ ద్వారా నడిచేవి.

మరి నేడు..

వాటాప్పు, ఫేస్ బుక్, టైట్టర్లల ద్వారా.. టెక్నాలజీ పురోగమనం సాధించామని మరిసిపోతున్నాం.. కానీ మానవ సంబంధాలు తిరోగమనమైపోతున్నాయి. ఒకప్పుడు పుస్తకాలు, కాల్కేపంతో పాటుగా విజ్ఞానాన్ని అందించేవి.

మరి నేడు..

కాల్కేపానికి.. ఎంటర్టెన్మెంట్ పేరుతో వస్తున్న టి.వి.సీరియల్స్, సినిమాలు అవి ఎంతవరకు ఎంటన్టెన్మెంట్ అందిస్తున్నాయంటే సమాధానం ఓ పెద్ద ప్రశ్నార్థ!

సాయంత్రం పిల్లలతో కాస్త సరదాగా గడపంది.

ఆదివారం లేదా ఏదైనా వీలైనప్పుడు సెలవురోజు సాధ్యమైనంత తరచుగా అలా బయటకు వెళ్లిరండి.

ఉదయమే లేవడం మంచి అలవాటు.

ఉదయమే నిద్ర లేస్తే రోజంతా హుషారుగా వుంటుంది. నేటి విద్యార్థులే రేపటి పోరులు! ఉన్నత వ్యక్తిత్వం వారిలో రూపుదిద్దుకునేలా వారిలో స్వార్థిని నింపండి.

స్వామి వివేకానంద, మహాత్మగాంధీ, అబ్బల్ కలాం, నేతాజి, శివాజి మంటివాళ్ల జీవిత గాథలు వినిపించండి.

నేటి నాగరిక సమాజం ఎటు పయనిస్తుందో తరచి చూస్తే ఘలితాలు నిరాశాజనకం!

మంచి మార్పు మనలో ప్రారంభం అయితే సమాజం కూడా మనతో ప్రయాణిస్తుందని నా విశ్వాసం.

వ్యక్తిగా మనం సరైన దిశలో పయనిస్తూ ఉన్నత వ్యక్తిత్వం రూపుదిద్దుకుంటూ కుటుంబాన్ని సరిదిద్దుకోగలిగితే అందరూ ఆ దిశగా ప్రయత్నిస్తే సమాజం

బాగుపడుతుంది.

ప్రస్తుత విద్యా విధానం, నైతిక విలువలు, నేటి సమాజమే రేపటి భావి భారతం!"

ఆయన చేపే మాటలు అందరూ శ్రద్ధగా వింటున్నారు.

మాధవరావు గారి మాటల్లోని వాస్తవాన్ని గ్రహించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు మాలతి, కార్తీక.

"మూడొందల కిలోమీటర్లు ప్రయాణించి ఎప్పుడో ఒక్కసారి నాలుగు నెలలకి వారం రోజులు వుండి వెళ్లే మాకంటే నిత్యం తోడుండే మీ ప్రవర్తనే పిల్లల్ని ఎక్కువగా ప్రభావితం చేస్తుంది.

తల్లిదండ్రులే పిల్లలకి రోల్ మోడల్స్. మీ నుండి స్వార్థి పొందుతూ వాళ్ల ఎదుగుతారు. నేను చెప్పిన మాటలు కాస్త ఆలోచించండి. అర్థం చేసుకుని ఆచరించడానికి "ప్రయత్నించండి" అంటూ మాధవరావు గారు చెబుతున్న ప్రతి మాటనీ వింటుంటే ఆ దంపతుల హృదయాల్లో చిరు కదలిక.

.....

ఆ దంపతులు ఊరు వెళ్లాడు.

కార్తీక నుండి లెటర్ వచ్చింది.

ప్రియమైన నాన్నకి.."

"ప్రతి తల్లి, తండ్రి తమ పిల్లలకి రోల్ మోడల్" అన్న మీ మాటలు వాస్తవం. వేలకు వేలు ఫీజులు కట్టేసి టీచర్స్ పిల్లలకి చదువు చెబుతారు! అనుకుంటూ వుండిపోయాను.

కానీ నా ఆలోచన తప్పని తెలిసింది. మీరు చెప్పింది నిజమే. పిల్లల విద్యాభివృద్ధి కేవలం టీచర్స్ బాధ్యత మాత్రమే కాదు. తల్లిదండ్రుల ప్రోత్సాహం కూడా అవసరమని అర్థమయింది. వాళ్లనీ దగ్గర వుండి చదివి న్నున్నాం. విద్యా సంబంధ విషయాలే కాకుండా వాళ్ల ఆట పాటల గురించి తెలుసు

కుంటున్నాం.

పిల్లలని ఆడించి, చదివించి చాలా కాలం అయింది నాన్నా!

ఈ మధ్య అప్పుడప్పుడూ అలా బయటకు వెళ్లి వస్తుంటే వాళ్ల ఎంతో ఉత్సాహంగా ఎదుగుతున్నారు.

మీ మాటలు ఆక్షర సత్యాలు..

ఆలోచనాత్మకం.. ఆచరణీయం!

నన్ను మీరు ఎలా పెంచారో.. అలా వారి జీవితాలు తీర్చిద్దుతూ.. ఉన్నతమైన వ్యక్తిత్వం సంతరించుకునేలా స్వార్థించున కథనాలు వినిపిస్తూ పెంచుతున్నాం.

ఈ సంగతులు అమృకి కూడా తెలియజేయగలరు. అమృ కూడా ఎంతో సంతోషపడుతుంది.

- ప్రేమతో
మీ... కార్తీక

కుమారుడు ఉద్యోగంగా రాసిన ఉత్తరాన్ని మరొక్కుసారి చదువుకుని ఆనంద భాషాలు నిండిన నయనాలతో శ్రీమతిని పిలిచి చదవమంటూ ఆ లేఖని లతకి అందించాడు, మాధవరావుగారు.

○

కార్యాన్నకు ఆహ్వానం

కార్యాన్నిస్టుల నుండి ఆరోగ్యకరమైన హోస్పిట్స్ న్ని అందించే కార్యాన్నను స్వాగతిస్తున్నాం. అంశం ఏదైనా సరే! మంచి హోస్పిట్స్ న్ని అందించాలి. కార్యాన్నతో పాటు మీ పేరు, చిరునామా, హోమీవత్తుం తప్పనిసరిగా జితచేయాలి. ఎంపిక కాని కార్యాన్నను తిప్పి పంపేగోరేవారు తగిన పాశ్చాత్యజీ జిత చేసిన కవరు పంపించాలి. కార్యాన్న పంపించాల్సిన చిరునామా: ఎడిటర్, ఆదివారం వార్త నం.396, లోయర్ ట్ర్యాంక్బండ్, డిజిటర్ మిల్ పక్కన, హైదరాబాద్-500 80.

sunmagvaartha@gmail.com

ఆయనకేం తక్కువండి... ఏడెనిమిది
 కార్లు ఉన్నాయి, నాలుగైదు
 ఇశ్శున్నాయి.. ఆనందంగా ఉన్నారు.
 ఇతరులను చూసి ఇలా చెప్పడం,
 అనుమాయపడేవారూ చాలామందే ఉంటారు.
 నిజానికి వాళ్లు ఆనందంగా ఉన్నారని మనం
 అనుకుంటూ ఉంటాం. అయితే వారిని
 దగ్గరకు వెళ్లి చూడండి. వాళ్లు మనకంటే
 ఎక్కువ ఒత్తిడులకు, కష్టాలకు లోనై
 ఉంటారు.
 రాజకీయ నాయకులు, సినిమావాళ్లు.. ఇలా
 అనేకమంది ఉన్నారు. వాళ్లందరూ దూరపు
 కొండలు నునుపు అన్నట్లుగా కనిపిస్తారు.
 అతి ఖరీదైన కారు, అందమైన భవనం,
 అప్పుడప్పుడూ విందులూ, వినోదాలూ,
 విదేశీ పర్యటనలూ..
 వాళ్లలా మనమూ కాలేమా అని
 ఆరాటపడతాం.
 అయితే వారిని మరొకపై పరిశోధించి
 చూడండి.. లేనిపోని అనవసరమైన
 అలవాట్లతోనూ, పిల్లలు సరిగ్గా ఉండకా
 ఏకాకిలా ఫీలపుతుంటారు. అవన్నీ
 బయటకు కనిపించవు. ఆడంబరమైన
 జీవితాన్ని ఉల్లాసంగా ఉండటాన్ని చూసి
 వారెంతో ఆనందంగా ఉన్నారని
 అనుకుంటాం. అయితే ఏవరాలు
 తెలిసివారు ‘ఉల్లాసం వేరు.. ఆనందం
 వేరు’ అని అంటున్నారు. ఇంగ్లీషులో ఫన్
 అని అంటుంటాం.. అది ఉల్లాసం. అలాగే
 సంతోషం అని అంటుంటాం.. అది
 ఆనందం.
 మనలో చాలా మంది ఈ రెండూ ఒకటే
 అనుకుంటాం. కానీ అది సరికాదు.
 సరే, ఈ రెండింటికి ఏమిటి తేడా? ఒకటి
 జరుగుతున్నప్పుడే అనుభవించడం ఉల్లాసం.
 అది అయిపోయిన తర్వాత కూడా
 అనుభవించడం అనందం. ఆనందం అనేది
 లోతైన అనుభూతి.
 సినిమా చూస్తా, టీవీ చూస్తాం, ట్రైకెట
 మ్యాచ్ చూస్తాం. చూస్తున్నంతసేపూ
 బాగానే ఉంటుంది. ఉల్లాసంగానూ
 ఉంటుంది. జూకి వెళ్లాం. రామప్ప గుడికి
 వెళ్లాం. అలాగే వివిధ పర్యాటక కేంద్రాలు
 చూస్తాం. అవన్నీ సందర్శించే వరకు
 ఉల్లాసమే. ఆ సమయంలో మన
 సమస్యలేవైనా ఉంటే వాటిని తాత్కాలికంగా
 మరచిపోతాం. మనసు తేలికవుతుంది.
 నవ్వుకుంటాం.
 అంతా చెప్పుకోవడానికి బాగానే ఉంటుంది.
 కానీ నిజానికి ఇవన్నీ నిజమైన సంతోషాన్ని
 ఇస్తాయా? అంటే లేదనే చెప్పాలి.

ఏది ఉల్లాసం? ఏది ఆనందం?

వీటి

ఫలితాలు..

అంటే పాజిటివ్ ఎఫెక్ట్ మనం
 చూస్తున్నంతసేవే. మనం ఉల్లాసమంతా
 వాటినించి ఇవతలకు వచ్చాక
 ముగిసిపోతుంది. అది ఫన్.

కానీ సంతోషం అనేది అలా కాదు. ఓ
 కార్బ్రూకమం

యామిజాల జగదీస్

ఉల్లాసంగా బతకడం కోసం కొందరు పెళ్లే
 వద్దనుకుంటారు. వాళ్లు అలా ఒంటరిగా
 బతకడం, పిల్లలు వద్దనుకోవడం..

ఇలాంటివన్నీ అప్పటికప్పుడు
 ఉల్లాసంగానూ, ఉత్సాహంగారూ
 అనిపించవచ్చు. కానీ ఓ బిడ్డ వల్ల కలిగే
 సంతోషాన్ని వాళ్లు కోల్పోయినట్టే
 అపుతుంది.

సరే.. మరి ఇప్పుడు నిజమైన సంతోషాన్ని
 పొందడానికి ఏమిటి దారి! ఇతరుల పట్ల
 నిజమైన ప్రేమ చూపించాలి. సమాజానికి
 మంచి చేయాలి. మీ వల్ల
 అయినంతవరకు సాయం చేయాలి.
 మంచికి సహకరించాలి. ఇలా చేయడం
 వల్ల మనసుకి నిజమైన ఆనందం
 కలుగుతుందంటారు అనుభవజ్ఞులు. కనుక
 రెక్కలు చాచండి.. శిఖరాలను తాకుదాం.
 నిజమైన సంతోషపు వాకిలి తలుపులు
 తెరిచి మిమ్మల్ని ఆహ్వానిస్తుంది.
 ఉల్లాసం నిజమైన సంతోషాన్ని
 తీసుకురాదన్నది ఆర్థం చేసుకుంటే చాలు.
 ఆనందం అనేదేదో మనకు తెలిసిపోతుంది.
 కొత్తగా పెళ్లి చేసుకున్న దంపతులు
 హనీమూన్కి వెళ్లి వచ్చారట.

ఆ తర్వాత ఆ భార్య చెప్పిందట “మన
 ప్రయాణం ఎక్కుడ ఉల్లాసంగా ఉందీ,
 ఆనందంగా ఉందీ అని.
 “అలాగా? ఏ ఊరికి వెళ్లిచ్చారు?” అని
 అడిగితే ఆమె.. “ఆయన ఊటికి వెళ్లారు,
 నేను కొడ్డెకెనాల్ వెళ్లిచ్చాను” అని.

అనుష్ట చిత్రాలు

మది నదిలో ప్రేమ వరదై పొంగింది
దేహాన్ని మోహం సునామీలా చుట్టేసింది
యవ్వనపు యవనికపై గలగలా కురిసిన
నవ్వుల వాన వెలిసాక
మూసిన కనురెప్పుల కింద
మాసిన రంగుల స్వప్న వీచికలు
అస్పష్ట భావ చిత్రాల్ని ప్రసరిస్తూ
విస్పష్ట జీవన దృశ్యంలా ఆవిష్కరించాలని
అర్థనిమీలిత సేతాలతో
వ్యధ ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి
స్పష్ట స్పష్టతల మధ్య దూరం
ప్రేమాకర్ణాల మధ్య నున్న సన్నుని దారం.

- బలభద్రపాత్రుని ఉదయ శంకర్

ఒక నెఱం కొడ్కు

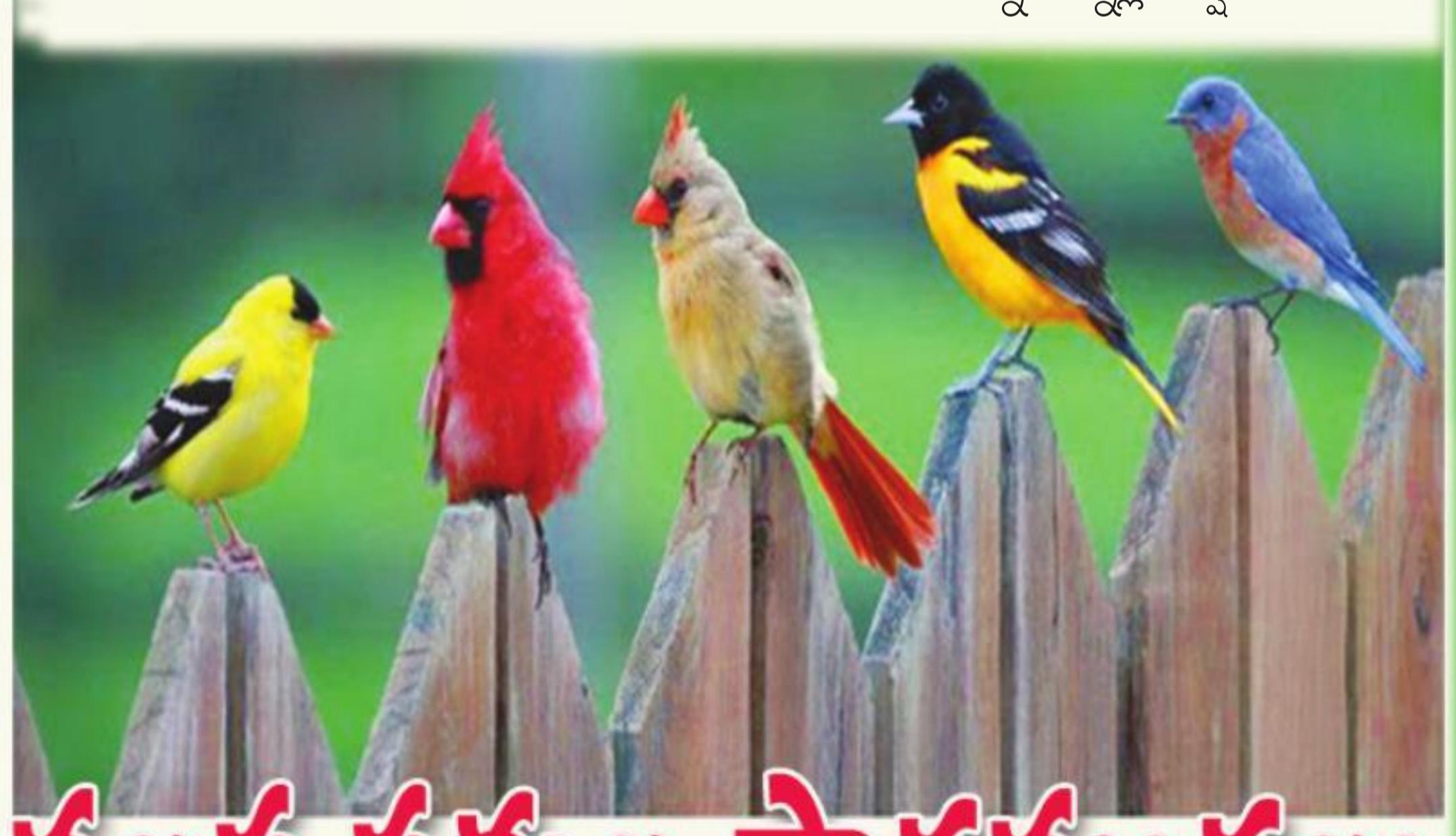
మాట పడటం
మంచికి మారుపేరపుతుందా?
మాట తప్పటం
మానవత్యానికి మరో రూపమౌతుందా?
మాటను గెలిపించడం
మర్యాద లక్షణం/ ఎవరు మార్పగలరు
'నిజం' స్వరూపాన్ని
ఎవరు పరిమార్పగలరు
'నిజం' నిజ గుణాన్ని
'నిజమే' జయిస్తుంది నిఫిలాన్ని.
లోకిక లంపటాల్లో పడి
లబో దిబోమంటే కాదు..
ఒంటికాయ సొంటికొమ్ములా
అయ్యా రామా అంటే సరికాదు..
బతుకు పొడుగునా
వంకర టీంకర మలుపులే...
'అసహా భావం' ఒక్క క్షణం చాలు
అది మృత్యువాకిట పడేయటానికి.
'అపరాధ భావం' ఘడియ చాలు

రక్కలు
అధః పాతాళానికి తొక్కేయటానికి.
'సమరస భావం' / రెప్పపాటు చాలు.
అంతా నాస్తి
గతమొక శాస్తి
భవిష్యత్తేము పస్తి
బతుకుతో కుస్తి.
కాదనలేక స్వస్తి
జీవిత సమస్తం నా ఆస్తి.
పాయసం వండిన 'బాణలి'
పాయసం రుచి ఎరుగదు
కాచిన పండు రుచి
ఏ చెట్టుకి తెలియదు.
ఎదిగిన బిడ్డ స్వభావం
ఏ తల్లికి అవగతం కాదు.

- డా॥ అవనిగడ్డ సూర్యప్రకాశ్

వలస కూలీల పాదాల కింద
నలిగిన మట్టిని అడుగుతే
తెలుస్తుంది గమనం తెలియని
దిక్కాచి ఎక్కుడ వరకొనని
రక్కాన్ని ఇంధనంగా మారుస్తా

దహించే ఆకలి యజ్ఞంలో అనునిత్యం
గుండెభైర్యంతో కష్టానికి ఎదురెళ్లి
వలస పక్కలు గోసను కొనసాగిస్తారు
కుటుంబ పోపణ భారమై
కమ్ముకున్న మేఘుల దిగులు
వెంటాడుతున్న కన్నీళ్ల వర్షం

వలస పక్కల పాదముద్రలు

ఒంట్లో సత్తువకు ధారపోస్తూ
రెండు పాదాల చక్రాల బతుకు బండి
అలుపెరుగక గోదారిలా సాగిపోతుంది
కన్నీటి జ్ఞాపకాలను తలపై మోస్తూ
భారంగా కదిలిపోయే హృదయాలు
సముద్రంపై అలల ఒడిదుదుకులను
భరిస్తున్న నావ ఏ ఒడ్డున చేరుతుందో?
వలస పక్కలై గూళ్లను వదిలేసి
గమ్యం కోసం తడబడుతూ నడుస్తూ

నిలువ నీడలేని బతుకుల వెతలు
పొద్దంతా సూర్యడితో సావాసం
పొద్దుగూకుతే చీకట్లతో జీవనం
ఆకలి తీరదు..! కష్టాలు కడతేరవు!
నడుస్తున్న పాదాలతో నల్లని రోడ్డుపై
ఎరుని రక్కపాదాల సంతకాలను చేస్తూ
కొలమానపు దూరాలను కొలుస్తున్నారు.

- కొలిపాక శ్రీనివాస్

సింగిల్ పేజీ కద

తిరునాళ్లు

పోయిన

ఎడాది జమ్ములమడుగు
మండలంలోని నారాపుర వేంక

టేస్వర స్వామి తిరునాళ్లు చివరి రోజున

జోడెద్దులతో బండలాగుడు పోటీలు మొదలయ్యాయి. అది చూడడానికి చుట్టుపక్కల గ్రామాల నుండి ఇసుక వేస్తే రాలనంత జనాలు వచ్చారు. ఒకవైపు సంతలో అంగళ వ్యాపారం జోరుగా సాగుతున్నాయి. ఆ అంగళలో గౌరమ్మ పిల్లల బోమ్మలు, ఆటవస్తువులు అమ్ముతోంది. మరోవైపు ఆమె భర్త శంకరయ్య తీపి మిరాయిలు అమ్ముతున్నాడు. పోటీలు ముగిసాయి. ఎవరి గ్రామాలకు వాళ్లు బయలుదేరసాగారు. ఈలోగా ఓ మూడు సంవత్సరాల పిల్లవాడు “అమ్మ.. అమ్మ” అని ఏడుస్తూ గౌరమ్మ అంగడి వద్దకు వచ్చాడు. గౌరమ్మ ఆ పిల్లవాడిని చేరదీసి “మీ అమ్మ పేరేంటి?” అని అడిగింది.

పిల్లాడు “అమ్మ..! అమ్మ..!” అనే మాట తప్ప మరో మాట అనలేదు. పిల్లాడికి మాటలు పూర్తిగా రాలేదని గౌరమ్మ అనుకుని, వాడు ఏడుపు ఆపడానికి కొన్ని ఆట వస్తువులు ఇచ్చింది. వాడు ఏడుపు ఆపాడు. ఆకలిగొని ఉంటాడని కాస్త అన్నం తినిపించింది.

ఈలోగా శంకరయ్య కూడా అక్కడకు వచ్చాడు. భర్తకు పిల్లవాడి గురించి చెప్పింది. పాపం.. ఎవరి పిల్లవాడో అని ఎత్తుకుని సంతలో అంతటా తీరిగాడు. అక్కడ ఆ పిల్లవాడి తల్లిదండ్రులు దొరకలేదు. చీకటి పడుతోందని శంకరయ్యవాళ్లు కూడా తమ ఆట వస్తువులు, తీపి మిరాయిలు అన్ని సర్దుకుని పిల్లవాడిని తీసుకుని, ఆటో మాట్లాడుకుని తమ గ్రామం చేరుకున్నారు.

ఆ రాత్రి ఆ పిల్లవాడిని సముదాయించడం ఇద్దరికీ చాలా కష్టమయింది. మరుసటి రోజు శంకరయ్య దగ్గరలో వున్న పోలీస్ స్టేషన్కు వెళ్లి పిల్లవాడు దొరికిన సంగతి చెప్పాడు.

ఇన్సెప్టర్ ఆ పిల్లవాడిని చూసి నిన్న ఒక పిల్లవాడు తప్పిపోయాడని, ఓ భార్య భర్త కంప్లయింట ఇచ్చారు అని ఆ అఫీసీస్ తీసి, దానికున్న ఫోటోను చూసి, అవును తప్పిపోయింది వారి పిల్లాడే అని వారికి ఫోన్ చేశాడు. వారు ఒక అరగంటకు వచ్చారు. వారిని చూడగానే “అ..మ్మ!” అని ఆ పిల్లాడు అమ్మ వైపు చూసి చేతులు ఆడించాడు. తల్లి పిల్లాణ్ణి గుండెకు హత్తుకుంది. తండ్రి పిల్లవాడి తలను ప్రేమతో నిమిరాడు. వారికి అంతలేని సంతోషం కలిగింది. తప్పిపోయిన మా అబ్బాయిని

చేరదీసి తెచ్చి ఇచ్చినందుకు శంకరయ్యకు ధన్య వాదాలు చెప్పుకున్నారు ఆ భార్య భర్తలు. శంక రయ్య వెళ్లి వస్తానని ఇన్సెప్టర్కు పిల్లవాడి తల్లిదండ్రులకు చెప్పి అక్కడ నుండి బయలుదేరుతుండగా “అబ్బాయి మెడలో గొలుసు లేదండీ” అంది పిల్లవాడి అమ్మ.

అది విని “గొలుసు సంగతి మాకు తెలియదండీ!” అన్నాడు, శంకరయ్య. “గొలుసు పోతే పోయిందిలేవే.. మన పిల్లాడు దొరికాడు” అన్నాడు ఆమె భర్త. “పిల్లవాడి మెడలో గొలుసు ఉంది” అంటున్నారు” అన్నాడు, శంకరయ్యను చూస్తూ ఇన్సెప్టర్ కాస్త గట్టిగా. “అయ్యా! గొలుసును కాజేసేవాళ్లమే అయితే పిల్లవాడిని ఇక్కడకు తెచ్చి ఇస్తామా?” అన్నాడు, శంకరయ్య కాస్త ద్వేర్యంగా. అప్పుడే ఒక కానిస్టేబుల్ ఒక దొంగను బేడీలు వేసి తీసుకొచ్చి నిన్న తిరునాళ్లలో వీడు ఇద్దరి గొలుసులు దొంగిలించాడు అని ఆ రెండు గొలుసులు ఇన్సెప్టర్ టేబుల్పైన ఉంచాడు. అందులో ఒక గొలుసు తమదని లాకెట్ తెరిచి అబ్బాయి ఫోటో మాపించాడు పిల్లాడి తండ్రి. “అనవసరంగా నిన్న అనుమానించాను.. క్షమించు” అన్నాడు ఇన్సెప్టర్. “మాలాంటి వాళ్లకు పుణ్యానికి పోతే పాపం ఎదురవు తుంది” అన్నాడు శంకరయ్య బాధగా. శంకరయ్య చెయ్యిని పట్టుకుని కృతజ్ఞతలు చెప్పి, ఐదు వేల రూపాయలు ఇవ్వబోయాడు పిల్లవాడి

తండ్రి. “మేం కూటికి పేదోళ్లమే కానీ గుణంలో మాత్రం గొప్పాళ్లం!” అని శంకరయ్య విచారంగా అక్కడ నుండి బయట వడ్డాడు. శంకరయ్య ఇచ్చిన బోమ్మలతో పిల్లాడు ఆడుతూ కేరింతలు కొట్టసాగారు.

- యు.విజయశేఖరరెడ్డి

బ్రా ఏ ఈశాన్యంలో తవ్వుకోవాలని అందరికీ తెలుసు. కానీ తెలిసే తెలియక చాలామంది ఈశాన్యంలో బావి తవ్వడంలో చేసే పొరపాటు వల్ల చాలా నష్టపోతుంటారు. బావి తరతరాల వారికి ఉపయోగపడుతుంది. కాబట్టి బావి తవ్వించే విషయంలో చాలా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.

ఇల్లు కట్టుకోవటానికి ఎన్నుకునే స్థలం దీర్ఘ చతురస్రాకారంలో ఉంటుంది. అందులో కట్టుకునే ఇల్లు కూడా తురస్రాకారంలోగానీ, దీర్ఘ చతురస్రాకారంలోగానీ ఉంటేట్లు ప్లాను చేసుకుంటారు. అదే శ్రేష్ఠమయిన పద్ధతి కూడా.

వంటగది గుండ్రంగా వుంటే మంచిదని చాలామంది వంటగదిని మాత్రం ఆగ్నేయంలో గుండ్రంగా కట్టటం వలన ఇంటికి వుండవలసిన నాలుగు మూలల్లో ఆగ్నేయ మూల చెదిరి పోవటమేకాక గుండ్రంగా వుండడం వలన ఇంటికి తూర్పు ఆగ్నేయం పెరిగి చెడు ఫలితాలివ్వటం చాలా చోట్ల కనిపించింది.

ఇంటి స్థలంలో ఇల్లు కట్టుకోవటానికి ప్లాను చేసుకునేటప్పుడే జాగ్రత్త

ఎన్.ఆశ్వేష - కాకినాడ

వాస్తువార్త
వాస్తు విద్యాన్ సాయశ్రీ
డా॥ దంతూరి పండరినాథ
3-2-4, కింగ్స్ వే, సికింద్రాజాండ
సెల్ప: 9885446501/9885449458

ఉత్తర ఈశాన్యంలో బావి సంపదలకు నెలవు.

తూర్పు ఈశాన్యాలు బావి సర్వశుభాల కావుధేనువు.

ఉత్తర ఈశాన్యంలోగానీ, తూర్పు ఈశాన్యంలోగానీ, బావి తవ్వించటానికి వీలు పడకపోతే తూర్పునగానీ, ఉత్తరానగానీ, బావి తవ్వించవచ్చు.

తూర్పున తవ్వినప్పుడు ఆగ్నేయ మూలకు దూరంగా, ఈశాన్య మూలకు దగ్గరగా లేదా మధ్యలోగానీ వుండేలా జాగ్రత్తలు వహించాలి.

అలాగే ఉత్తరంలో బావి తవ్వినప్పుడు వాయువ్య మూలలకు దూరంగా, ఈశాన్య మూలకు దగ్గరగా లేదా మధ్యలోగాని వచ్చేట్లు జాగ్రత్త వహించాలి.

చేయాల్సిన మార్పులు?

రవివర్ష - తూ.గో. జిల్లా
ప్రశ్న: మాకు ఈ ఇంట్లో ఏదీ
కలిసిరావటం లేదు. ఇంటిని

బావి మూలలో తవ్వాలి?

వహించాలి. అప్పుడే వాస్తు నిపుణులను ఎవరినయినా సలహా అడిగి ప్లాను చేసుకుంటే తర్వాత కూలగొట్టడాలు, కట్టడాలు తప్పించుకుని చాలా డబ్బు ఆదా చేసుకోవచ్చు.

ఇంటికి ప్రహరీ గోద లోపల తూర్పు ఖాళీ స్థలం పడమర ఖాళీ స్థలం కంటే ఎక్కువ వుండాలి. అలాగే ఉత్తరంలో ఖాళీ స్థలం దక్కిణంలో వుండే ఖాళీ స్థలం కంటే ఎక్కువ ఉండేలా ప్లాను చేసుకోవాలి.

ఇంటికి ఉన్న నాలుగు మూలల నుండి ప్లాటుకు వున్న నాలుగు మూలలను తాడుతోగానీ, టేపుతోగానీ కొలిచినప్పుడు అన్ని మూలల కంటే ఈశాన్య మూల దూరం ఎక్కువగా ఉండాలి. ఈ దూరాన్ని ఆటంకపరిచే ఎత్తులు ఏమీ మధ్యలో ఉండకూడదు. అలా వుండడం వలన ఈ రెండు మూలలకున్న దూరం తగ్గిపోయి దోషపూరితమవుతుంది.

నీరు ఈశాన్య పల్లనికి పారేలా చేయాలి. కానీ ఈశాన్య మూల పల్లమవుతుంది కదా అని ఆ మూలలో బావి తవ్వించకూడదు. తూర్పు ఈశాన్యంలోగానీ ఉత్తర ఈశాన్యంలోగానీ బావి తవ్వించడం సర్వదా శ్రేష్ఠం. బోరు వేయాల్సి వచ్చినా ఇదే పద్ధతిని అనుసరించాలి.

వీలైనంతవరకు ఈశాన్య మూలను పెంచుకోవడానికి ప్రయత్నించాలి. కానీ తెంచుకోవటం మంచిది కాదు.

మార్గించాలని పెద్దలు చెప్పారు. ఏ విధంగా మార్పులు, చేర్పులు చేయాలి? మా సమస్యలు పరిష్కారం?

జవాబు: ఈశాన్య స్థలంలో కట్టబడి, ఈశాన్య వీధిపోటు కలిగివున్న మీ ఇంటికి ఇటువంటి సమస్యలుండకూడదు మరి.. అయితే ఈశాన్యంలో వంటగది, తూర్పు గది మధ్యన బావి, తూర్పు దిక్కున గుమ్మాలు లేక మూతపడి వుండటం- ఇవీ మీ ఇంటి వాస్తుదోషాలు.

వంటగదిని ఆగ్నేయానికి మార్గండి. ఈశాన్య గది నుండి తూర్పుకు తలుపు తెరవండి. గది మధ్యన వున్న బావిని ‘ఉడకశాంతి’ పూజ చేసి పూడ్చివేయండి.

ఒకవేళ మీ ఇంటిని తూర్పు సరిహద్దుపైన నిర్మించి వుంటే మాత్రం ఈశాన్యం, తూర్పు, ఆగ్నేయ గదులను నిర్మాలించవలసి ఉంటుంది. అప్పుడు బావిని పూడ్చివేయ కూడదు. పై సలహాలతో ఏమాత్రం స్పృష్టత కావాలనుకున్నా తప్పకుండా పోనీలో మాట్లాడండి.

తూర్పు ఈశాన్య వీధిచూపు వున్నపుటికీ, ఈశాన్య దోషాలు స్థలానికి లేదా ఇంటికి వున్నప్పుడు సత్కరితాలు అంతగా ఉండవు.

వాస్తు విద్యాన్ డా॥ దంతూరి పండరినాథ పారకుల సమస్యలకు ఆదివారం వాస్తువార్త లో సమాధానాలిస్తారు. ఈ కింది కూపన్ జత

చేసి సమస్యలు పంపవలసిన చిరునామా: సాయశ్రీ వాస్తు కన్సులైస్టీస్, 3-2-4, కింగ్స్ వే, రాఫ్ప్స్ పట్, సికింద్రాజాండ-3

వాస్తువార్త

పూర్తి పేరు :
పుట్టిన తేదీ: ఊరు
జన్మ నక్కత్రం
చిరునామా:
..... ఫోన్:

అనేక రూపాల రాముడు..

రాముడు అంటే పట్టాభిరాముడు, కోదండరాముడు, ఆత్మరాముడు, యోగరాముడు, వియోగ రాముడు, భోగరాముడు.. ఇలా అనేక రకాల పేర్లతో మనకు గుర్తుకు వస్తాడు. కానీ రాముడు ఇంకా అనేక రకాలుగా ఉన్నాడు. వివిధ భంగిమలతో కనబడుతూ భక్తికోటికి కనువిందు చేస్తున్నాడు.

మీసాల రాముడు

తెలంగాణలోని మెదక్ జిల్లా గుమ్మడిదలలో మీసాల రామాయలం కనిపిస్తుంది. ఇక్కడ రాముడు తన సోదరులతో, వారి వారి దేవేరులతో కలిసి దర్శనమివ్వడం మరో ఆరుడైన అంశం. అంతేకాదు.. ఈ ఆలయంలో అంజనేయుడు లేకపోవడం ఇంకో విశేషం. ప్రాదరాబాద్ నగరానికి సుమారు యాభై లోమీటర్ల దూరంలో ఉంది గ్రామం.

కుత్సుల్లాపూర్ మున్నిపల్ కేంద్రానికి ప్రాదరాబాద్లోని ప్రధాన

ప్రాంతాల నుండి బస్సు సౌకర్యం ఉంది. అక్కడినుండి దాదాపు 25 కి.మీ. దూరంలో ఉంటుంది. ఇక్కడి రాముడిని ‘కళ్యాణ రాముడు’ అని పిలుస్తారు. శ్రీరామ కళ్యాణ సమయానికి

అంజనేయునితో ఆరముడికి పరిచయం లేదు కనుక ఇక్కడ హనుమ విగ్రహం కనిపించదు. రాముడితో పాటే ఆయన సోదరులకు కూడా వివాహం జరిగింది కనుక ఈ ఆలయంలో సీతాసమేతుడైన కళ్యాణ రామునితో పాటు లక్ష్మణుడు, భరతుడు, శత్రువుర్యుడు తమ తమ దేవేరులైన ఊర్మిళ, మాండపి, శ్రుతకీర్తులతో కలిసి దర్శనమిస్తారు. శ్రీరామవమి రోజున ఇక్కడ నిర్వహించే సీతారామ కళ్యాణంలో పాల్గొనే అవివాహితులకు త్వరగా పెళ్లి అవుతుందని భక్తులు విశ్వసిస్తారు.

కుడివైపున సీత

అన్ని దేవాలయాల్లో రాముడికి ఎడమ వైపున ఉంటే సీతమ్ము తిరుపతిలోని కోదండ రామాలయంలో రాముడికి కుడి వైపున ఉంటుంది. వైశాఖ ఆగమ నియమాల ప్రకారం అమ్మవారు దక్కిణంగా అంటే కుడి వైపే ఉండాలట! ఆ ప్రకారమే ఈ విగ్రహాలు ఉన్నాయని అంటారు. ఇలా కుడి వైపున ఉన్న అమ్మవారిని దర్శించుకోవడం మోక్షదాయకమని పెద్దల మాట. రావణ సంహారం తరువాత అయోధ్యకు వెళ్తా, ఈ ప్రాంతంలో శ్రీరాముడు విశ్రమించాడని పతిప్యం. దానికి గుర్తుగా ఈ ఆలయం నిర్మితమైందని అంటారు.

పద్మసనంలో రాముడు

కడప నుండి సుమారు 20 కి.మీ. దూరంలో వున్న పెద్దపుత్ర

గ్రామంలో పద్మసీనుడైన సీతారాములు కనబడతారు.

సూతి శివానందం

స్వామికి కుడివైపు లక్ష్మణుడు నిలబడి ఉంటాడు. రాముడి కుడి చెయ్యి యోగ ముద్రతో, ఎడమ చెయ్యి స్వర్ప ముద్రతో నేలను చూపిస్తూ ఉంటాయి. ఆయన చేతుల్లో ధనుర్ఘాణులుండవు. లక్ష్మణుడు మాత్రమే సాయంధుడై ఉంటాడు. వారికి ముందు హనుమంతుడు కూర్చోని, బ్రహ్మసూత్రాలు చదువుతున్నట్టు కనబడతాడు.

యోగ రాముడు

తమిళనాడులోని నేడుంగుండ్రంలో హనుమంతుడికి గురుస్తానీయుడైన రామాయలం ఉంది. ఇది తిరువణ్ణామలైకి సుమారు 60 కి.మీ.

దూరంలో ఉంది. ఇక్కడి రాముడు యోగముద్రలో కనిపిస్తాడు.

తమిళనాడులోని అతి పెద్ద రామాలయాల్లో ఇదొకటి.

ఆలయంలో రాముడు చిన్నుడు వేదం

బోధిస్తున్నట్టుగా, హనుమంతుడు అలికిస్తున్నట్టు ఉంటారు. రావణ సంహార అనంతరం తిరిగివస్తూ ఇక్కడ విడిది చేశాడని కథనం.

విజయం సాధించి వచ్చాడు కనుక ఇక్కడి రాముడిని ‘విజయ రాఘవన్’ అని పిలుస్తారు. సీతమ్ము కుడి చేత్తో తామరపువ్వు పట్టుకొని, ఎడమ చేతిని రాముని పాదాల వైపు చూపిస్తూ ఆసేనురాలై ఉంటుంది. లక్ష్మణుడు ఒక్కడే ధనుర్ధారిగా ఉంటాడు.

త్రిమూర్తి స్వరూపం

కేరళలోని త్రిస్వార్ం జిల్లా త్రిప్రాయర్లో ఉంది త్రిప్రాయరప్పన్ గుడి. ఇక్కడి రాముడిని ‘త్రిప్రా దేవర్’ అని పిలుస్తారు. ఈ రాముడు చతుర్ముజుడు. ఒక చేతిలో పాంచజన్మం, మరో చేతిలో సుదర్శన చక్రం. ఇంకో చేతిలో కోదండం, నాలుగో చేతిలో జపమాల ఉంటాయి.

ఏ వైష్ణవ ఆలయంలోనూ ఉండని విధంగా ఇక్కడ దక్కిణామూర్తి, అయ్యప్పలు కూడా ఉండడం విశేషం. అందుకే దీన్ని త్రిమూర్తి స్వరూపమైన ఆలయంగా భావిస్తారు. ఈ రాముడ్ని ద్వాపర యుగంలో

శ్రీకృష్ణుడు పూజించాడని ఐతిహాయం. ఆయన అవతార సమాప్తి అయిన తరువాత ద్వారకా నగరంలో పాటే రాముడి విగ్రహం సముద్రంలో మనిగిపోయిందని స్థల పురాణం. తరువాత రోజుల్లో ఇది మత్స్యకారులకు సముద్రంలో దొరికితే 'త్రీప్ర' నది ఒడ్డున ప్రతిష్ఠించారు. పట్టాభిరాముడు ఎడమ కాలిని కుడి తోడ మీద వేసుకొని, వరద హస్తంతో సీతాదేవిని ఎడమ వైపు కూర్చోబెట్టుకుని ఉండే పట్టాభిరాముడి అరుదైన ఆలయం తమిళనాడులోని అయోధ్యాపట్టుం రామాలయం. ఇది సేలం నగరానికి సుమారు పది కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంది. రావణ సంహరం తరువాత తిరిగివస్తూ, ఈ ప్రాంతంలో విశ్రమించిన రాముడిని పట్టాభిషేకంలో కూర్చోనే భంగిమలో దర్శనం ఇవ్వాలని విభీషణుడు కోరాడట. అతని కోరికను రాముడు నెరవేర్చాడని కథనం. అందుకు తార్మణంగా ఈ ఆలయంలో విభీషణుడి విగ్రహం సీతారాముల ముందు నిలబడి ఉంటుంది. విభీషణుడు ప్రార్థిస్తూ ఉంటే, వారి ద్వారా అతన్ని ఆశీర్వదిస్తున్నట్టు కనిపిస్తుంది.

ఇలా విభిన్న రూపాల్లో, వివిధ నామాలతో, అనేక ప్రాంతాల్లో రాముడు భక్తులను అనుగ్రహిస్తున్నాడు.

సాంకేతికత పెరిగిపోతోంది. రాత్రి పగళ్ళకు తేడా తెలియనంతగా జీవితం వెలిగిపోతున్నది. ఇలాంటి సమయంలో మాకు రాత్రివేళ పని చేయడమే ఇష్టం అనే నిశాచరుల సంబులోనూ పెరుగుదల ఉంది. కానీ రాత్రి ఎక్కువనేపు మేల్గొని, బారెడు పొద్దుకేర్డాకా నిద్రపోతే..ఆ ప్రభావం మనసు మీద ఉంటుందంటున్నారు ఎక్కుటర్ విశ్వవిద్యాలయ పరిశోధకులు. ఇందుకోసం నాలుగున్నర లక్షలమంది దినచర్యను గమనించారు. వారి జన్మవులను విశ్లేషించారు. మనలో ఒక జీవ గడియారం ఉంటుందనే విషయం తెలిసిందే! ఇది సూర్యోదయ, సూర్యాస్తమయ సమయాలకు అనుగుణంగా హర్షిస్తున్న విడుదల చేస్తుంది. మన నిద్రను, మెలకువను ప్రభావితం చేస్తుంది. ఈ జీవగడియారాన్ని ధిక్కరిస్తూ ఇష్టం వచ్చినట్టు నడచుకుంటే ఇబ్బందులు తప్పని తెలిపోయింది. పీరిలో డిప్రెషన్ లాంటి సమస్యలతో పాటు తెలియని అలజాది, ఉద్యోగం కనిపించాయి. పొద్దునే లేచే అలవాటు ఉన్నవారు కూడా నైట్ పిఫ్పులలో పనిచేసినప్పుడు ఈ సమస్య కనిపించింది. శరీర ధర్మాలను

నైట్ పిఫ్పులతో ఇబ్బందులు

గమనించాల్సిన అవసరం ఉండన్నమాట!

డిప్రెషన్ కు మందు

డిప్రెషన్ కు కచ్చితమైన కారణమంటూ కనిపించదు. జీవితంలో తీవ్రమైన నిరాశను ఎదుర్కొవడం నుంచి జన్మవుల వరకూ ఎన్నో కారణాలు ఉండవచ్చు. కాలం ఎలాంటి గాయాన్నయినా మాన్సుతుండన్నట్టు కొన్ని సందర్భాల్లో సమయంతో పాటే డిప్రెషన్ కూడా సమసి పోవచ్చు.

మరికొన్ని సార్లు కౌన్సిలింగ్ ద్వారా సరిదిద్దవచ్చు. ఇంకొన్ని సందర్భాల్లో యాంటి డిప్రెసింట్స్ లాంటి మందులు వాడాల్సి ఉంటుంది. మందులు వాడినా ఆ వ్యక్తి మానసిక స్థితిలో మార్పు రాకపోతే? ఇది నిజంగా అందోళన కలిగించే సమస్య. ఎందుకంటే డిప్రెషన్తో సతమతమయ్యావారు ఆత్మహాత్య లాంటి అనూహ్వామైన చర్యలకు పాల్పడవచ్చు. ఇందుకు ఒక పరిష్కారం దొరికిందనే అంటున్నారు వాషింగ్టన్ విశ్వవిద్యాలయ పరిశోధకులు. మనం లాఫింగ్ గ్యాస్‌గా పిలుచుకునే సైట్రెన్ ఆఫ్స్‌డ్స్‌ను కాస్త పట్టిస్తే, డిప్రెషన్ తీవ్రత తగ్గుతుందని ఏరు తేల్చారు. అధ్యయనంలో భాగంగా తీవ్రమైన డిప్రెషన్తో బాధపడే వారిని ప్రాణవాయువు, సైట్రెన్ ఆఫ్స్‌డ్స్ కలిపిన గాలిని పీల్చమని అడిగారు. స్వష్టమైన కారణం తెలియకపోయినా ఈ విధానంతో డిప్రెషన్ బాధితులకు ఉపశమనం కలుగుతున్నట్టు గుర్తించారు. □

రచనలకు ఆప్యోనం

రచయితల నుండి కథలు, కవితలు, సమకాలీన వ్యాసాలు స్వాగతిస్తున్నాం. రచనలతో పాటు మీ పేరు, చిరునామా, హామీపత్రం తప్పనిసలగా జితచేయాలి. ఎంపిక కాని రచనలు తిప్పి పంపగోరేవారు తగిన వశిష్టేజీ జిత చేసిన కవరు పంపించాలి. ఇతర పత్రికల పరిశీలనలో ఉన్న రచనలు పంపించకండి. రచనలు పంపించాల్సిన చిరునామా: ఎడిటర్, ఆదివారం వార్త నం.396, లోయర్ ట్ర్యాంక్బిండ్, డిజిఱల్ మిల్ పక్కన, హైదరాబాద్-80, sunmagvaartha@gmail.com

వారఫలం

పాలకుర్తి సంతోష శర్మ, స్నేహ పండితులు

సుబ్బాజు టపర్, 11-10-30/308
విజయపురి కాలనీ, కొత్తపేట
హైదరాబాద్. ఫోన్: 9494608133

మేఘం

శుభ కార్యాలు నిర్వహిస్తారు. దూర ప్రాంత ప్రయాణం రద్దు చేసుకుంటారు. గతంలో ఆగిపోయిన పనులు వారాం తంలో పూర్తి చేస్తారు. గృహ రుణాలు చేతికందివస్తాయి. ఉద్యోగులకు పదోన్నతి లభించే అవకాశం. సంతానాభివృద్ధి ఆనందం కలిగిస్తుంది. వృత్తి విద్యలు నేర్చుకోవాలన్న అభిలాష ఏర్పడుతుంది. ధార్మిక కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తారు. వ్యాపారులకు బ్యాంకు రుణాలు లభిస్తాయి.

మృషభం

భాగస్వామ్య వ్యాపారులకు బాగుంటుంది. ఆక్సిక్ సంఘటనలు జరిగినా డైర్యంతో ఎదుర్కొంటారు. అనుకోని ధన లాభ సూచనలున్నాయి. జీవిత భాగస్వామితో స్వల్ప విభేదాలకు అవకాశం. విద్యార్థులకు ఉన్నత విద్యావకాశాలు లభిస్తాయి. చోర భయం పొంచి వుంది, విలువైన వస్తువుల పట్ల అప్రమత్తంగా ఉండండి. క్రయ-విక్రయాలు లాభదాయకంగా ఉంటాయి.

మిథునం

వ్యాపారస్తులు సమయస్వార్తితో వ్యవహరించి అధిక లాభాలు పొందుతారు. సమాజంలో పేరు ప్రతిష్ఠలు లభిస్తాయి. తాహాతుకు మించిన రుణాలు చేయకపోవడం మంచిది. ఎన్ని అవాంతరాలు ఎదురైనా ప్రారంభించిన పనులు దిగ్విజయంగా పూర్తి చేస్తారు. సన్మిహితుల సహకారంతో స్వల్పకాలిక వ్యాపారాలు ప్రారంభించాలని చేసే సమాలోచనలు ఫలిస్తాయి. వాహన యోగం.

కర్కణం

ఉద్యోగులకు బాధ్యతలు అధికమవుతాయి. గృహ రుణాలు తీర్చడంలో ఇబ్బందులు ఎదురవుతాయి. ముఖ్య మైన నిర్ణయం తీసుకుని అమలు పరుస్తారు. ఆరోగ్య సమస్యలను నిర్ణయిం చేయడం మంచిది కాదు. సూతన పెట్టుబడులను వాయిదా వేసుకుంటారు. క్రయ-విక్రయాలు సామాన్యంగా ఉంటాయి. స్త్రీలకు శుభ యోగ సూచనలున్నాయి. తీర్థయాత్రలు వాయిదా.

సింహం

వృత్తి వ్యాపారాల్లో వున్నవారికి ఆర్థికంగా బాగుంటుంది. భూ వివాదాలు తీరి లభి పొందుతారు. ఆరోగ్యం కుదుట పడుతుంది. దేశాంతర ప్రయాణం వాయిదా పడుతుంది. వివాహాల శుభ కార్య చర్చలు ఫలిస్తాయి. రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారులకు సామాన్యంగా ఉంటుంది. కళాకారులకు ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది. అనాధార్మ మాలకు ఇతోధికంగా సహాయం చేస్తారు. పెట్టుబడులకు అనుకూలం.

కన్క

స్త్రీలకు స్థిరాస్తులు లభిస్తాయి. వృద్ధా కాలక్షేపం మంచిది కాదు. ఉద్యోగులకు పై అధికారుల ప్రశంసలు లభిస్తాయి. ఆక్సిక్ ప్రయాణం చేయాల్సి వస్తుంది. వస్తువుల కొనుగోలు-అమ్మకం వ్యవహరం సామాన్యంగా వుంటుంది. ఆదాయానికి మించిన భిర్మలు ఆందోళన కలిగిస్తాయి. సంతానాభివృద్ధి గురించి చేసే చర్చలు ఫలిస్తాయి. సాహిత్య సభలు, సమావేశాలకు హజరవుతారు.

తుల

ఉద్యోగ ప్రయత్నం ఫలిస్తుంది. స్త్రీలకు స్థిరాస్తీ లభిస్తుంది. అకారణంగా మానసిక ఆందోళనకు లోనపుతారు. కుటుంబ భిర్మలు పెరుగుతాయి. శ్రమకు తగిన ప్రతిఫలం లభించక పోవడంతో నిరాశకు లోనపుతారు. ధర్మ రక్షణకై పాటుపడతారు. వ్యవసాయదారులకు అనుకూలమైన సమయం. ప్రత్యర్థుల వ్యాహారికంగా ఎదుర్కొంటారు. వ్యాపారులకు పోటీ అధికమైనా ఎవరిలాభాలు వారికుంటాయి. ఆలోచనల్లో స్థిరత్వం లోపిస్తుంది.

పృశ్చికం

స్థిరాస్తులు అమ్మాలన్న ఆలోచన విరమించుకుంటారు. ఆరోగ్య సలహాలు, సూచనలు పాటించండి. విద్యార్థులకు విదేశియాన సూచనలున్నాయి. ప్రారంభించిన పనులు పూర్తి చేస్తారు. సూతన వస్త్రాభరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వృత్తి విద్యలు నేర్చుకున్న వారికి ఉన్నత అవకాశాలు లభిస్తాయి. ఆర్థిక క్రమశిక్షణ కొరవడు తుంది. దేశాంతర ప్రయాణం వాయిదా వేసుకుంటారు. విలాసవం తమైన జీవితం పట్ల ఆసక్తి ఏర్పడుతంది. తీర్థ యాత్రలు చేస్తారు.

ధనుస్సు

స్వగృహ ఆలోచనలు ఫలిస్తాయి. కుటుంబంలో పక్క మత్యం ఏర్పడుతంది. శుభ కార్యాలకు హజరవుతారు. మిత్రులకు ఆర్థిక సహాయం చేస్తారు. ఆరోగ్యం కుదుట పడుతుంది. తాహాతుకు మించిన రుణాలు చేయడం, ఇవ్వడం రెండూ కలిసిరావు. వ్యవసాయ భూమి కొనుగోలు చేసే సూచనలున్నాయి. బ్యాంకు రుణాల తీర్పడంలో ఇబ్బందులు ఎదురవుతాయి. పాప కార్య చింతన మంచిది కాదని తెలుసుకుంటారు. వ్యాపారులకు సామాన్యం.

మకరం

విద్యార్థులు పోటీ పరీక్షల్లో విజయం సాధిస్తారు. ధార్మిక కార్యాల్లో పాల్గొంటారు. వివాదాలకు దూరంగా వుండడం చెప్పదగిన సూచన. ఉద్యోగులకు బాధ్యతలు అధికమవుతాయి. వారాంతంలో మీరు అనుకున్న పనులు నెరవేరుతాయి. సాహన నిర్మయాలు తీసుకుని అమలు పరుస్తారు. క్రయ-విక్రయాలు లాభదాయకంగా సాగుతాయి. కుటుంబ సభ్యుల మధ్య సుహృదాభావం ఏర్పడుతంది. వృద్ధాశ్రమాలకు ఆర్థిక చేయుతనందిస్తారు.

కుంభం

వృత్తి వ్యాపారస్తులకు ఆర్థికంగా బాగుంటుంది. దేవాలయాల పునరుద్ధరణకు ఆర్థిక సహాయం చేస్తారు. విద్యార్థులు పోటీ పరీక్షల్లో విజయం సాధిస్తారు. ఆలోచనలు ఫలిస్తాయి. వృద్ధా భిర్మలు తగించుని పొదుపు చేస్తారు. ధార్మిక చింతన అలవడుతుంది. ప్రత్యర్థుల వ్యాహారికంగా సమయస్వార్తితో ఎదుర్కొంటారు. ఎన్ని వ్యతిరేకాలు ఎదురైనా ప్రారంభించిన పనులు పూర్తి చేస్తారు.

మీనం

రుణాలు చేయడం, ఇవ్వడం రెండూ మంచిది కాదు. సోమరితనం దరిచేరనివ్వకండి. ఆక్సిక్ ప్రయాణం చేయాల్సి వస్తుంది. కింది స్థాయి ఉద్యోగులకో మాట్లాడేటప్పుడు సంయుక్తం పాటించండి. ధార్మిక కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటారు. సెల్పుడైవింగ్ విషయంలో మెళకువలు నేర్చుకుంటారు. ఎదురు చూస్తున్న సమాచారం మరింత ఆలస్యమయ్యే సూచనలున్నాయి. ప్రభుత్వ సంబంధమైన పనులు పూర్తవుతాయి. శుభ వార్తలు వింటారు.

చిత్ర.. విచిత్ర వార్తలు

‘మాయ’

దూరదర్శన్ కేంద్రం నుండి వార్తలు చదువు తున్నది మతిమరుపు తిక్కారావు.

ఇటీవల బంగాళాదుంపలో వాయుగుండం చెలరేగింది. ఇది విశాఖకు సైరుతి దిశగా పయనించి సముద్ర తీరానికి మూడు వందల మీటర్ల దూరంలో కేంద్రిక్షతమైంది. దీని ప్రభావం చేత రానున్న ఇరవై నాలుగు గంటల్లో ఆకాశమంతా మేఘావృతమై

- * ఫోస్ట్ రైడర్
- * టోటల్ రికార్డ్
- * ఎంజెల్స్ అండ్ దెమన్స్
- * వార్ క్రాప్స్
- * ది జంగిల్ బుక్
- * గాణ్ణ ఆఫ్ ఈజిప్ట్

- * ఫాంటాస్టిక్ బీస్ట్స్
- * రైజ్ ఆస్ ప్లానెట్ యాస్స్
- * ఫాస్ట్ అండ్ ఫ్యారియస్
- * ఐరన్ మ్యాన్

- : దెయ్యపు రోతు
- : మొత్తం మళ్ళించు
- : దేవతలు-దెయ్యాలు
- : సమర మాయలు
- : ఆరణ్య గ్రంథం
- : ఈజిప్టు దేవతల్లు
- : విచిత్ర మృగాలు
- : గ్రహంతర మెరుపు ఉదయం
- : వేగంగా.. ఉగ్రంగా
- : ఇనువ మనిషి

- ఎ.బాలసుబ్రహ్మణ్యం, ప్రాదరాబాద్

సరదా రచనలకు ఆహ్వీనం

ప్యారడీ పాటలు, సరదా అనుభవాలు, పంచ దైలాగులు వగైరాలు పంపితే పరిశీలించి, బాగుంటే ప్రచురిస్తాం. దయచేసి కాపీ రచనలు పంపకండి.

మీ రచనలు పంపించవలసిన చిరునామా: నవ్వల్.. రువ్వల్, ఎడిటర్, ఆదివారం వార్త, నం.396, లోయర్ ట్యూంక్ బండ్, ప్రాదరాబాద్-500 080

నిమిషానికి వంద కిలోమీటర్ల వేగంతో ఈదురు గాలులు వీయవచ్చు. కొన్ని చోట్ల చెట్లు కూకటి వేళల్తో సహ ఆకాశంలోకి ఎగిరి పక్కలతో పాటు విహారిస్తాయి. మరికొన్ని చోట్ల పునాదులు కదిలిన భవనాలు రోడ్ల వెంట కార్లలాగా పరుగెత్తువచ్చు. ఇక కార్లు, బస్సులు గాలిలో గిర్కీలు కొడ్డుగా గాలి పటాల్లుగా.. విమాన ప్రయాణాలను గుర్తుకు తెచ్చే విధంగా వుండవచ్చు. సముద్ర తీర ప్రాంతమందలి ప్రజలు అప్రమత్తమై అధికార్లను సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించాలి. జాలర్లకు పొచ్చరిక.. చేపలకోసం వారు సముద్రంలోకి వెళ్లాల్సిన అవసరం లేదు. చేపలే వారింధ్రకు రావోచ్చు. ఇంతటితో వాతలు సమాప్తం.

- ఆనెకాళ్ళ నెమిలిరెడ్డి,
ఆరపీటికోట

జంక్కు క్రమ్మాలు

శభావ్ బాలకా.. శెభావ్.. మొసలితో పోరాటమంటే చిన్న విషయమా? సాహసం చేయరా డింభకా!

- కౌండిన్స్, చిట్యూల, నల్గొండ జిల్లా ఈసారి సాహస బాలలకు ఇచ్చే బహుమతుల లిస్టులో ఫ్స్ట్ నీ పేరు ఉంటుంది. నో డాట్!

- పొన్నం రాజయ్ గౌడ్, ముఖీరాబాద్, ప్రాదరాబాద్ పిట్ట కొంచెం కూత ఫునం అని నానుడి విన్నాం.. ఇది చూస్తుంటే ఆ సామెత నిజమనిపించేలా ఉంది.

- సిఎస్.కౌముది, హన్సుకొండ ఇంత చిన్న వయసులో అంత పెద్ద సాహసమా! నీ సాహసానికి హంటావ్!

- పి.మధుసూదనరెడ్డి, జడ్పుర్ల
- ఎన్.మహాదేవ వర్మ, కాకినాడ
- బి.ప్రమోద్, బి.జయప్రద-భమ్మం
- ఎన్.నారాయణి, మోపిదేవి

ఈ ఫోటోకి చమత్కారమైన వ్యాఖ్య రాసి పంపించండి..
ఎంపిక చేసిన వ్యాఖ్యలు ఇదే పేజీలో ప్రచురిస్తాం.

చిత్తభారతి

వారిరాజు ప్రకాశం

తూర్పు కనుమలలో నుండి వెండి తరంగాల సూర్యుడు శర వేగాన ఉదయిస్తున్నాడు. 1970 సంవత్సరంలో ఓ మధుర మైన రోజున సూర్యుడు తళతళ మిల మిల ఆకాశ మార్గం నుండి భూమి తల్లికి చేరువగా వినయాంజలి ఘుటిస్తూ అందంగా ఆనందంగా చెప్పే వడవళనిలోని వాహానీ స్ఫూడియో ఆవరణలోకి దృష్టి సారించాడు. కాలం పరుగులు తీస్తూ, తన పనులు చేస్తూ ఉదయం తొమ్మిది గంటలకు సూర్యు

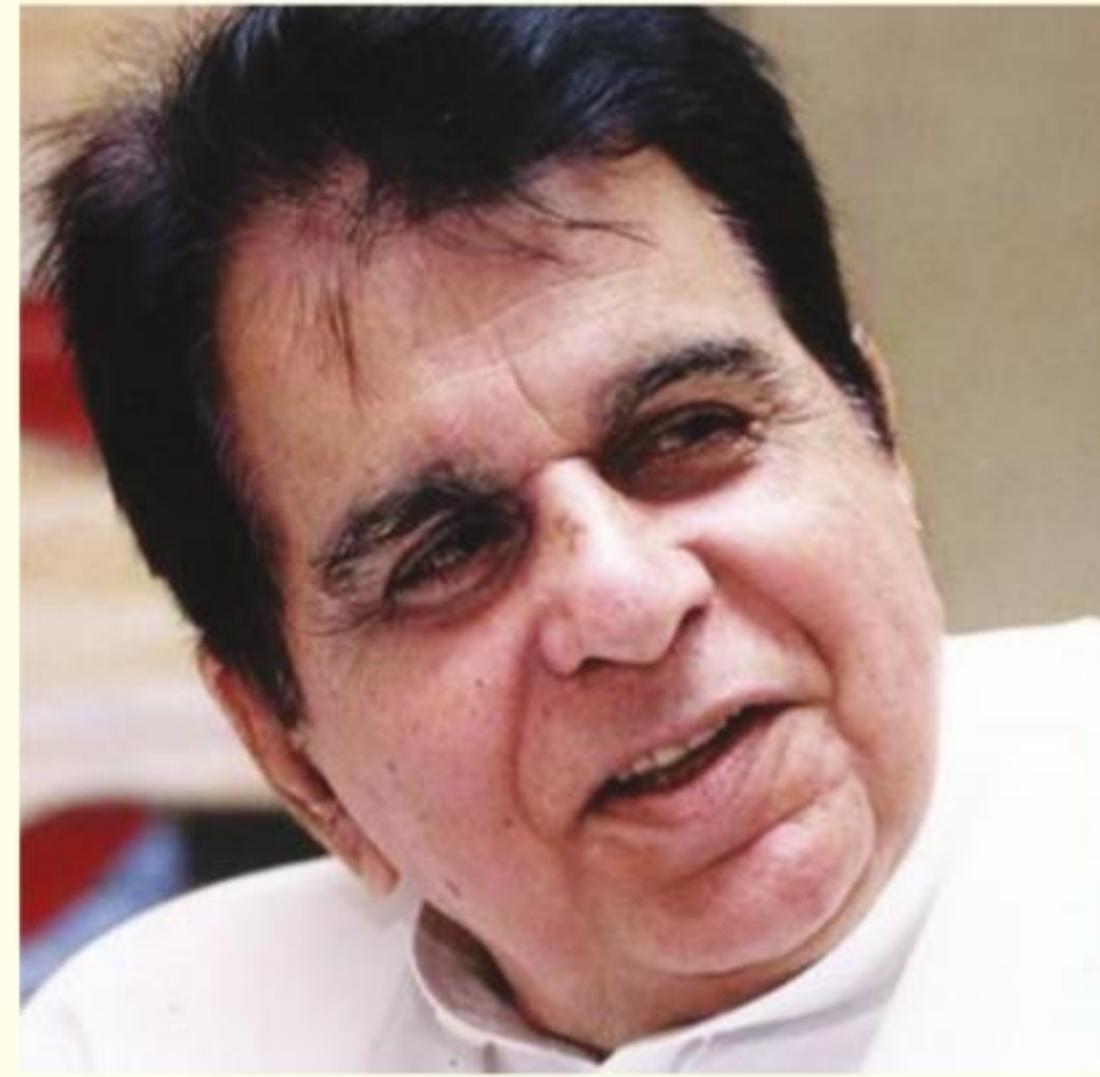
వెదజల్లుతూ స్ఫూడియో సెట్టు లోపలికి వెళ్లారు.
అక్కడంతా పండగ వాతావరణం.. వారి వారి కర్తవ్యం తప్ప మరేమీ తెలియదు. స్ఫూడియోలో మేకప్ వేసుకుని రెడీగా వున్న వీధా, ముంతాజ్ డైలాగులు చదువుతున్నారు. మరోవైపు డాన్స్ మాప్టర్లు ఛంగు ఛంగున సృత్య కళానివేదన చేస్తూ, అందరికీ వారి వారి మూమెంట్స్ చెపున్నారు. అదే సమయంలో దిలీప్ కుమార్ సెట్టు లోపలికి ప్రవేశించి, తనదైన శైలిలో డైలాగ్స్ చెపుతున్నారు. డాన్స్ గ్రూప్ పైనిక క్రమశిక్షణతో వున్నారు. సినిమా పేరు! కొత్తగా చేపేదేముంది.. హిందీ 'రామ్ బౌర్ శ్యామ్'. ఈ చిత్రంలో దిలీప్ కుమార్ రెండు

జోలికి వెళ్లరు. అలాగే దిలీప్ కుమార్కు అన్ని స్వతంత్రాలు యిస్తూ తన చిత్రం పూర్తి అయ్యేవరకు ఒక సంవత్సర కాలం వాహానీ స్ఫూడియోలో పెద్దదైన ఎనిమిది, తొమ్మిది పోర్సున్ల తనకోసం భద్రపరచుకున్నారు. రేపు జరగవలసిన ఘాటింగు సెట్టు, డైలాగ్స్ ముందురోజే ఖాయం చేస్తారు. దానికితోడు మార్గున్ బార్ట్లో వంటి కెమెరామెన్ వుంటే యిక కొరవేముంది! దర్శకుడుగా తాపీ చాణక్య వున్నా, సెట్టులో పనులన్ని దిలీప్ కుమార్ స్వయంగా పర్యవేక్షించారు. పెద్ద హారోయిన వీధా రెహమాన్ మొదలు అతి చిన్న కెమెరా ఆర్టిస్టు ముక్కీ వరకు రిహార్సుల్స్ దిలీప్ కుమార్ చూసేవారు, చేయించేవారు. ఇంతటి క్రమశిక్షణతో

తొమ్మిదిస్వరకు ఆరంభమయిన ఘాటింగు మధ్యాహ్నం ఒక గంటలంచ బ్రేక్స్తో కలిపి సాయంత్రం ఆరు గంటల వరకు నిర్విరామంగా సాగేది. పత్రికలవారు సాయంత్రం ఆరు గంటలకు ఓ అరగంట గడిపేవారు. అది కాగానే నాగిరెడ్డిగారికి ఆ రోజున జరిగిన కార్యక్రమం వివరించి, దిలీప్ తనకు చేరువలో వున్న కరీం బంగళాకు వెళ్లిపోయారు.

ఓ గంట విరామం తరువాత రేపటి డైలాగ్స్ అప్పుడే ప్రాణీన్ చేసేవారు. మూర్ఖజీక్ డైరెక్టరుతో చర్చించి తన పాటల గురించి చేపేవారు. సమయం లభిస్తే ఓ గంటసేవు ఎదిటింగ్ ఆయనే చేసేవారు. ఆ చిత్రానికి జర్నలిస్టు హోదాలో మమేకం చెందిన ఈ చిత్తభారతి రచయిత రాత్రి పది గంటల వరకు అక్కడే వుండే అవకాశం లభించేది. దిలీప్ కుమార్ ఒకవైపు యిన్ని సాంకేతిక నైపుణ్య విధులు నిర్వహిస్తున్నా చిరునవ్యులే తన సంపదలా గడిపారు. ఆ బంగళాలో పెద్దగా ఎవరూ తోడు వుండేవారు కాదు. చాలా కాలం ఒంటరివాడయిన దిలీప్ కుమార్ తనకు యిష్టమైన పాటల కూనిరాగాలతో మునిగితేలుతూ ఎప్పుడు తెల్లవారుతుందా? ఎప్పుడు ఆ సూర్యభగవానుడు తన స్ఫూడియో ఫ్లోర్ ఆవరణలో సూర్యకిరణాలను ప్రసరిస్తాడా? అన్న ఆశతో ఆయన నిద్రాదేవి ఒడిలోకి ఒరిగిపోయేవాడు.

మళ్ళీ మరునాడు.. అదే కార్యక్రమం.. అదే కర్తవ్యం.. అదే వినయం. తనకు యింత పెద్ద భాధ్యతను అప్పగించిన మహానీయుడు నాగిరెడ్డిగారి పట్ల అదే కృతజ్ఞత. అందుకే ఆ చిత్రం 'రామ్ బౌర్ శ్యామ్' నేటికి భారతీయ సినిమా చరిత్రలో ఒక మణిపూస! సినిమా తల్లికి వెన్నెల జల్లుల మందహసం!!

పాతలు పోషిస్తున్నారు. ఈ పాతలు మనకు లోగడనే 'రాముడు భీముడు'గా డాక్టర్ రామునాయుడుగారి సురేశ్ ప్రాడక్షన్స్ ద్వారా నుపరిచితమైనవే. ఇవే పాతలు, కథ, కథనం తమిళంలో సైతం 'ఎంగ వీట్లు పిళ్లే' పేరుతో తమిళనాడులో స్వేర విహారం చేశారు. తమిళ కథకు నాయకుడు ఎం.జి.రామచంద్రన్. హిందీ చిత్ర కథ విన్న వెంటనే ముంబయ్లోనే దిలీప్ కుమార్ సంతోషంగా అంగీకరించారు. అంతేకాదు.. ఇదే కాదు లోగడనే తెలుగు, తమిళ భాషల్లో విజయవంతం అయినాయి కనుక దిలీప్ కుమార్ తన రెండు పాతలను గొప్ప సవాలుగా తీసుకున్నారు. ఈ సందర్భంలో విజయ వాహానీ క్రమశిక్షణ గురించి ఒక ముఖ్యమైన మాట చెప్పాలి. నాగిరెడ్డిగారు ఒకరిని విశ్వసించి హారోగా బుక్ చేస్తే, ఆ పైన అడుగుగునా వారి

పెక్కుపోయా...? లైఫ్... బంధువ్...?!

థ

S

BO

3

ర్మిచ్

3

కట్టో ఎక్కువు కొల్పుస్తుట లెడ్డు...?
మణిషిల వస్తు... బిల్లులకే పుస్తమో అన్నా?

చమణ్యా... ఓర్క ల్యూట్యూట్ చెబుట్టు... మీ పూపుక
స్ట్రెంగ్ట్రీక్ కట్టు... నుమ్ముం చెంత్కా చెప్పు..!!

గుండు..

Zakir...

వర్యాటకులను విశేషంగా ఆకర్షిస్తోన్న ఈ గ్రామం స్పెయిన్‌లో ఉంది. కాసిల్ ఫొల్లిట్ డి లా రోకా అనే ఈ ఊళ్లో ఇళ్లన్నీ కొండ చివరి అంచున సుమారు యాబై మీటర్ల ఎత్తులో ఉంటాయి. రెండు నదుల మధ్య కొండ మీదున్న ఈ ఊరు కొన్ని వందల ఏళ్ల క్రితం ఏర్పడిందట.

